

Liber II.

degetis. i. viuētis rōne. i. nāe rōnalis: sic hoīs: qz hominū gen^o viuūt arte z rōne: ex pbemio metaphy. Nullū. n. alio rū aialiu ē felix. ex. io. ethy. Bruta. n. aiantia nemo felicitabit p ethy. z talis btitudo nō p̄sistit i bonis exteriorib^o s3 in actu sapie. qz dicit Az. in li. pol. Testis mihi ē de^o qz i bonis exteriorib^o nō p̄sistit sūmū bonū. z idē i eisdē. nos sūm^o felices et

dy: dy aut nō sūt felices bōis exteriorib^o. ḡ nec homines. **¶** Nota lz i bonis exteriorib^o b^o fortuitū nō cōsistat felicitas formalr z eēntialr: tñ felicitas p̄sistit i eis organice: qz defuiūt ad felicitatez verā: sine. n. reb^o exteriorib^o q̄rum fortuna dñā ē: nō p̄tingit esse felicē. supple organice. ex li. de bona fortuna: et ex. io. ethicoz. Op^o est exte-

riori p̄speritate oī enti. natura enī p se nō est sufficiens ad speculādū: s3 oz cibū potū z reliquē famulatū p̄existere.

¶ Ad hec quē caduca ista felicitas vehit^o Dic phia ponit scōaz rōnē que talis est. Ille qui felix est fortuita felicitate: aut scit eam mutabilē esse: aut nescit: si nescit: est ignorans. z p̄ nō ē felix: si scit eā eē mutabilē: nece ē qz t̄meat ne eā amittat: cui aut iest p̄tinu^o timor felix eē nō pōt. vñ diē in lra sic. ad hec. s. p̄dicta addā aliā rōnem. Dō quē vehit. i. dicit. ista caduca. i. fortuita felicitas: vel scit eā esse mutabilē vel nescit: si nescit: quēnā fors btā. i. que felicitas btā pōt esse cecitati ignorātie. q. d. nulla. Si scit eā eē mutabilē nece est vt metuat ne amittat illud: qd nō dubitat posse amitti: qre p̄tinuus timor nō finat ipz eē felicē. Et forsan diceret. hō nō timet amissionē fortune: qz nō curat vtz eā amittat vel non. B̄ excludēs phia dicit: si amiserit bonū fortuitū: z putat illud negligēdū. i. nō curādū: tūc illud bonū erit valde exile qd amissuz ferat equo aio. i. equali aio: sic cōseruatū: z per nōs illud nō est sūmū bonū. **¶** Nota ex 3° huius. psa. 9. Vera z p̄fecta felicitas fac hoiez potētē. reuerēdū: celebrē z letū. ḡ vera felicitas excludit timorē: z p̄ nōs p̄tinuus timor qz excludit leticiā nō finit esse felicē. vñ señ. 9. epla. Ille btissim^o est z secur^o sui possessor. qz crastinū diem sine sollicitudine expectat. **¶** Itē nota ex quo felicitas cōsistit in speculatione dei: z substātiāz separataz: ipsa excludit cecitatem ignorantie in qua ignorantia felicitas esse non potest.

¶ Et qm̄ tu idē es^o Dic phia ponit 3^{am} rōnē que talis est. Si btitudo p̄sisteret in reb^o fortuitis. cū bona fortuita finiant^o morte hoīs: seqt^o qz oīs hō in morte fieret miser: qd nō ē vez: qz multi p̄ mortē p̄secuti sūt felicitatē: sic martyres z alij sancti: qz p̄pessi sunt maxima tormēta vt p̄seq̄renē btitudinē in aia. diē ḡ sic in lra. Qm̄ tu idē es hō cui ego scio eē p̄suasuz p̄mltis. i. valde multis demōstratiōibus mētes. i. aias hoīuz nullo mō eē mortales. Et cū sit clarū. i. manifestū. fortuitā felicitatez finiri. i. terminari morte

Metruz III.

corpis hoīs. negt. i. non pōt dubitari. si hec fortuita felicitas pōt asserre. i. dare btitudinē. qn oē gen^o mortaliū. i. hoīuz. labat in miseriā in fine mortis. S3 si scimus multos. s. scōs q̄sisse fructū btitudis nō solū morte. verūctiaz doloribusqz. i. z supplicijs q̄nāmō. i. p̄ quē modū: p̄s vita supple bonis fortuitis ornata pōt facere beatos: que vita

trāfacta. i. terminata. nō efficit misos. q. d. nullo modo **¶** Nota cui^o p̄ntia ē cā felicitatis: ei^o absentia ē cā miserie z infelicitatē. Sicut. n. nauta p̄ sui p̄sentia ē cā felicitatis nauis sic ei^o absentia ē cā piclitatez ei^o. ex 2° p̄by. Si ergo bona fortuita p̄ sui p̄ntia eēnt cā btitudis: p̄ sui absentia eēnt causa miserie. Cum autem i morte homis bona fortuita

¶ Metruz quartū libri scōi.

¶ Uisqz volet phenez Cautus ponere sedē: Stabilisqz nec sonori Sterni flatibus eurit:

Et fluctibus minantez Curat spernere pontum: Adontis cacumen alti: Bibulas vitet arenas. Illud p̄terius auster Totis viribus virget. He p̄duluz solute Pondus ferre recusant.

relinquūt hoīem fugiēdo: z homo reliquat ea moriēdo: oīs hō post mortē esset miser z infelix: qd falsuz est: nā multi post mortē p̄sequētur btitudinē: z qz forsan aliqz diceret mortuo hoīe moriē z aia eius: z sic post mortē homo nullā p̄sequēt btitudinē: hoc excludit phia dices ad boetiiū: tu es idē ille cui p̄suasuz est multis demonstrationibus aias hoīuz esse imortales. **¶** Nota qz oēs leges in h̄ p̄ueniūt qz aia intellectiua hominis sit imortalis. separāt enim ab alijs: sicut perpetuū a corruptibili. ex 2° de aia. z hoc est rōnabile: qz aia intellectiua imaterialis nō ē educta de potentia materie: sed ab eē. s. a deo. Ipsa enim fm̄ beatū Aug. creādo infundit: z infundendo creat. p̄pter qd cum abscisso materie sit causa p̄petuitatis. per Lōmē tatozem p̄mo celī z mundi. anima intellectiua imaterialis existens: ipsa est imortalis.

¶ Metrum 4um libri scōi.

¶ Uisqz volet phenez^o Dic incipit 4um metrum huius scōi: qd dicit metrum anacremicū ab iuen toze: iābicuz a pede p̄dñante: dime- trum a numero pedū: cathalecticū: qz deest vna sillaba ad cōplementū metri: huic metro adiūgit metrum feregratiū: sic dcm̄ ab inuētoze de quo superius dcm̄ est. In hoc ergo metro phia cōmēdat vitā mediocrē per talem metaphorā. Edificiū p̄structum in loco nimis alto virget rēpestatibus vētoz: z fundatū in loco arenoso defluit: sed fundatum in loco humili z saxoso: vtrūqz vitat icommodum: sic vita p̄sens nimium eleuata p̄speritate vel nimium dep̄ssa aduersitate frequenter euētu inopinato calamitatibus defluit: mediocris aut̄ secura p̄manet. Diē ergo in lra. Quisquis homo cautus volet ponere sedem phēnē. i. firmā māfionem: z ipse stabilis exiēs: nec velit sterni. i. deycli. sonoris flatib^o euri. illius vēti: q̄s curat sp̄nere pontū minātem fluctib^o. i. mare fluctuās: ille vitet cacumē. i. sūmitatē alti mōtis: z vitet arenas bibulas: idest siccas. Tunc assignat

causas: q̄re debeat vitare in edificādo cacumē alti mōtis
qz illud. s. cacumē alti mōtis v̄get. i. infestat auster pter/
uus. i. v̄t' ipetuosus. Tūc assignat cām q̄re debeat vita/
ri arene: qz he. s. arene solute. i. osiūcte per siccitatē. recu/
sant ferre. i. nolūt portare. p̄dulū p̄dus. i. labile p̄dus.
Tu ḡ fugiēs piculosā sortē. i. euētū. amene sedis. i. amene
māsiōis r̄ cer/
t' exnis memē

to figere. i. sta/
bilire. domuz
tuā in humili
saxo. i. de p̄sso
lapide. q̄uis
v̄etus miscēs
eāra. i. voluēs
maria. tonet
. i. seuiat. rui/
nis. i. flatib' ru
inosis. tu felix
p̄dit' robōe. i.
firmitate ge/
ti valli. i. mu/
nitōis: r̄ tu se/
ren'. i. trāgl'
duces. i. ages
euuz. i. vitam
tuaz. ridens. i.

Fugiens periculosam
Sortem sedis amene:
Humili domuz memento
Certus figere saxo.
Quāuis tonet ruinis
Abiscens equora v̄etus:
Tu conditus quieti
Felix roboze valli:
Duces serenus euuz.
Ridens etheris iras.

Prosa quinta li/
bri secūdi:
Ed qm̄ rōnū iā i te
meaz fomēta d̄scē
dūt: paulo validio

deridēs r̄ pro nibilo h̄ns. iras. i. p̄secutiones etheris. i. au/
re vel v̄eti seuiētis. Nota q̄ ois v̄t' supfluitate corru/
pit. cū v̄t' p̄sistat in medio. Est. n. v̄t' electrius in medie/
tate p̄sistēs recta rōne determinat'. iō ois supfluitas tāq̄
viciosa vitāda est. Phia ḡ docet vitare supflūā p̄spitatē:
quā designat p̄ cacumē alti mōtis: que p̄spiritas plerūq̄
ipugnat' iuidiā r̄ potētia magnatū: que p̄ v̄tū ipellētem
designat'. Docet etiā vitare nimia paup̄tatē: quā d̄signat
bibula arena: que paup̄tas recusat ferre idigētā necioz
que p̄ p̄dus p̄dulū designat'. Indigētia enī grauat ho/
minē ad modū p̄duli p̄deris. Nota securitas s̄m Tul/
lium in rhetorica sua. Est v̄tus icōmoditates iminētes: r̄
ichoate rei fines non formidās: que securitas maxie ap/
petēda est. p̄pter qd̄ phia docet appetere vitā mediocrē
que reddit hoiez secuz: s̄m illud poeticū. Medio tutissi/
mus ibis. r̄ catho. Tuta mage pupis est modico que flu/
mine ferī. Quā vitā mediocrē designat p̄ humile saxuz:
in quo edificū ipetu v̄eti nō deycit: nec inūdationibus
tanq̄ bibula arena dissoluit'. Nota q̄ duplex ē paup̄/
tas. volūtaria r̄ leta: alia inuolūtaria r̄ tristis. p̄ma paup̄/
tas est appetēda. sc̄da fugiēda. De p̄ma loq̄ Sen. i. epla.
Donestā res est leta. paup̄tas. n. expedita secūda ē. Et. is.
epla. O lucille icipe cū paup̄tate h̄re cōmerciū. aude p̄te/
nere opes. nemo als est deo dignus: q̄ opes cōtēpserit.
Sc̄da paup̄tas. s̄. inuolūtaria r̄ tristis fugiēda ē. qz mortā/
lis est: r̄ rōne tristicie stupefacit r̄ corrumpit nām.

Prosa quinta. libri secūdi.
Ed qm̄ rōnuz iam in te) Dic incipit gnta
p̄sa hui' sc̄di. in qua phia ponit remedia
mouētia boetiū ad ostēdēdū q̄ bona for/
tune sunt p̄tēnēda: r̄ minus esse dolēdum
de amissioe eoz. Ista at remedia sūt rōes
sūpte ex p̄ditōe p̄ticulariū bonoz fortune
. i. diuitiaz. bonoz. ptātū r̄ glie. Et p̄ oñdit s̄ de diuitijs:
q̄ nō sunt magnope appetēde: ponēdo v̄nā rōnē ḡnalem
respiciētē oia bōa fortune. r̄ ponit rōnes de diuitijs. ibi.
(Diuitie). P̄rio itēdit talē rōnē. Nlls magnope dz illud
appetere qd̄ nō pōt eē suū. r̄ qd̄ in se p̄sideratū ē vile: sed
oia bona fortuita sūt h̄s: qz sūt mutabilia. iō nō p̄nt eē p̄

p̄ria hois r̄ in se p̄siderata vilescunt. ḡ r̄c. v̄n̄ dicit in l̄ra.
Quā fomēta. i. medicamēta meaz rōnū: in te descendūt.
qz ego video te paulatim fortunā p̄tēnere. puto esse v̄ten/
dum paulo validioribus supple rōnib'. i. magis mouētī/
bus. Age ē aduerbiū hortādī. s̄. n. dona fortune nō eēt
caduca. i. casualia: r̄ momētanea. i. trāsitōria ad modum

rib' v̄tēdū puto. Age. n. si iā ca/
duca r̄ momētanea fortune do/
na nō eēt. Quid i eis ē: qd̄ aut
vestz v̄nq̄ fieri q̄at: aut n̄ p̄spe/
ctū p̄sideratūq̄ vilescat'. Diuitie
ne v̄l v̄ri v̄l sui nā p̄ciose sūt:
Quid eaz potius auz ne anvis
p̄geste pecunie'. Atqui he effun/
dēdo magisq̄ coacervādo me/
lius nitent. Siquidem auaricia
semp odiosos: claros largitas
facit. Qz si manere apud quēq̄
non potest quod transfertur in
alterū: tūc est p̄ciosa pecunia
cū trāslata in alios vsu largiēdi

momētī. quid
ē i eis: qd̄ v̄nq̄
queat fieri ve/
struz: aut p̄spe/
ctū r̄ i se p̄side/
ratū n̄ vilescat
q. d. nihil.
Nota q̄ bo/
na fortune sūt
caduca r̄ trāsi/
tōria: quia dicit
seneca. 76. epi/
stola. Dia bo/
na fortune no/
bis accidūt: s̄
n̄ adherēt: r̄ si
abducātur si/
ne vlla n̄ri la/
chrymatōe di/
scēdūt. ex quo
p̄s: si mutabi/
lia sunt q̄ non sunt p̄pria bona hois: qz s̄m eūdē seneca. 3.
Nihil p̄p̄riū dicas qd̄ mutari pōt. Nota q̄ bona fortuita
in se p̄siderata vilescūt: qz dicit Joānes chris'. Bona for/
tune i seipsis veterascūt r̄ p̄sumunt: aut ab extraneis do/
lo vel violentia vel calumnia diripiunt'.
(Diuitie ne vel vestri vel sui nā) Dic phia ponit rōnes
de diuitijs in sp̄ali q̄ non sunt magnope appetēde. Sc̄do
p̄bat hoc ḡnāl'r de diuitijs. ibi (Quid aut) P̄rima diuidi/
tur in qnq̄ ptes s̄m q̄ qnq̄ sunt genera diuitiaz. q̄ p̄bat
nō multū esse appetēda. i. pecunia. gēme: possessiones: ve/
stes r̄ famuli. P̄rimo ostēdit p̄positū de pecunia. sc̄do de
gēmis. ibi (An gēmaz) 3. de possessiōib'. ibi (An vos) 4.
de vestibus. ibi (Jam vō) 5. de famulis. ibi (An vō) P̄ri/
mo duab' rōnib' p̄bat diuitias non multū esse appetē/
das. 2. ibi (An eadē) P̄ria rō tal' est. Illa nō sunt multuz
appetēda. que nec ex sui nā nec ex nā v̄tētis sunt p̄ciosa.
diuitie sunt h̄s. ḡ r̄c. maior nota: qz nihil appetē nisi bo/
num r̄ p̄ciosum. Minor declarat. diuitie non sunt bone
ex sui natura: qz nō faciūt bonū eū cui adueniūt: nec sunt
bone ex pte v̄tētis: qz nō inquātū cōseruant: sic. n. faciūt
hominē auaz: nec inquātuz distribuunt: qz sic relinquūt
hoiez. dicit. n. in l̄ra. Diuitie vel sunt p̄ciose sui nā: aut nā v̄ri
v̄tentiū eis: r̄ qd̄ eaz est potius. i. p̄ciosus: an auz an vis
p̄geste pecunie. i. congregat. Atqz pro certe. he. s. diuitie
nō sunt p̄ciose cōseruādo eas: qz meli' nitēt effundēdo. i.
distribuēdo eas q̄ coacervādo. i. retinēdo eas. sigdē au/
aricia que pecuniā coacervat: semp facit hoies odiosos: r̄
largitas q̄ pecuniā effūdīt fac̄ claros. i. honestos. Subdit
r̄ si illud qd̄ trāsserit in altez nō pōt manere apud quēq̄
tūc est p̄ciosa pecunia loquēdo ironice: cum ipsa vsu lar/
giēdi trāslata in alios desinit possideri. Nota d̄uz q̄
aligd est bonū duplr: vel ex nā sui: vel ex nā v̄tētis. Illud
d̄r bonū ex nā sui: qd̄ a se vel in se h̄z: v̄n̄ sit bonū: r̄ cuiū/
q̄ aduenit facit ipm bonū: sic rō recta. pax r̄ filia. Sed il/
lud d̄r bonū ex pte v̄tētis: quo si aliq̄s cōueniēter v̄tatur
aligd boni ide puenit. Un̄ nota s̄m b̄m Ber. Solus
error hominū fac̄ q̄ auz r̄ argētū reputant p̄ciosa cū sint
nisi terra rubea r̄ alba. Nota q̄ seneca. 88. epla. p̄bas
diuitias nō esse bonas sic arguit. Qd̄ bonū est bonos fac̄.

diuitie nō faciūt bonos. q̄ diuitie bone nō sunt. Itē illud qd̄ pōt 2tingere 2reptissimo 2 turpissimo bonū nō est. diuitie autē 2 lenoni 2 laniste 2tingunt. ergo bone non sunt. Itē bonum ex malo non fit. diuitie autē fiunt ex auaritia que mala est. ergo bone non sunt.

(At eadē si apud vnū) Dic ponit scōz rōnē que talis ē

illa non sunt multū appetēda q̄ a plibus non pnt possideri: 2 nō trāseūt ad alium sine pauprate aliorū. diuitie sunt h̄. q̄ 2c. vñ dicit i lra. Si eadē pecunia q̄ta ē vbiq̄ gentium. i. apud oēs gentes. si illa 2gerat apud vnū hoīez. ipsa fecerit ceteros hoīes inopes sui. i. carētes: 2 vna vox pariter tota. i. s̄ replet. auditū multoz. diuitie autē nō pnt trāfire i plēs nisi cōminute. i. diuise i partes: qd̄ cū fecit ē. s. q̄ 2minute trāseunt in alios: necē est

vt illos faciāt paupes quos reliquunt. Et tūc exclamat 2 diuitias dicēs. Digi supple dico diuitias esse angustas. i. artas. q̄ p 2 iopes. q̄s nō licet plib̄ h̄re totas: 2 q̄ nō veniunt ad quēlibet sine pauprate ceteroz. i. alioz hominū. Nota q̄ diuitie nō veniūt ad quēlibet sine alioz paupertate: qz dicit seneca in de remedijs. Pecuniā pdidisti quā vt h̄res alius aū te pdidit. pdidisti pecuniā h̄es vno piculo minus quo te felicē: si cū illa auaritiā pdidisti. Et idē. ss. epla dicit. Diuitie aīos iplāt. supbiā pariūt. inidiā 2hūt: mētē alienāt. timorē iducūt: isolētiā faciūt. nihil autē aliud insolentia est q̄ spes false magnitudinis. ergo diuitie bone non sunt.

(An gemaz fulgor oculos trahit) Dic ostendit phia: q̄ gēme non sunt appetēde tanq̄ ppriū bonū hoīs: intēdēs talē rōnē. Quicqd̄ bonitatis vel p̄ciositatis est in gēmis hoc cōsistit in luce 2 splēdore gēmaz: sed lux gēmarū nō est ppriū bonū hoīs: sed est bonū ipsaz gēmaz. q̄ 2c. vñ dicit in lra. An fulgor gēmaz trahit oculos hoīez: supple ad 2cupiscēdū eas tanq̄ ppriū bonū: sed si qd̄ est p̄cipui. i. p̄ciositatis in hoc splēdore: illa lux est gēmaz 2 nō bonū: quas qd̄ gēmas vehemēter admiroz hoīes mirari. i. mirādo desiderare tanq̄ bonū suū: qd̄ n. est carēs motu aīe atq̄ cōpage. i. diuisione mēbroz. q. d. qd̄ repit̄ur in rebus inanimatis: qd̄ iure videat̄. i. videri debeat. esse pulchritudis rei animate. q̄ p 2 rōnabili nature. q. d. n. bil. que gēme tācti p̄ quāuis trahūt. i. recipiāt. aliqd̄ postreme pulchritudis. opera. i. diligētia cōditoris. q̄ p et. sui distinctione. i. specifica formatione. tamē ipse colloca

te vestram excellentiam. i. dignitatē. nullo modo merebant̄ vestrā admirationē. Nota q̄ nō est gloriandus de gemmis tanq̄ de pprio bono: qz dicit seneca. 4. i. epla. Nemo gloriari d̄ nisi de suo. qd̄ n. est stulti q̄ in homie aliena laudare: qd̄ ē co demētī q̄ ea mirat̄ q̄ ad aliū trāse ferre p̄tin̄ pnt. n̄ faciūt equū meliorē aurei freni. Nota

tionē v̄raz nullo mō merebant̄. An vos agroz pulchritudo delectat? B. Quid ni? Est eni pulcherrimi opis pulchra portio. Sic quondā sereni maris facie gaudemus: sic celuz: sydera solē: lunāq̄ miramur. P. Nū te hoz aliqd̄ attrigit? Nū audes alicui talī splēdore gliari? An vernis florib̄ ipse distigueris: aut tua in estiuos fruct̄ intumesceat vbertas? Quid ianib̄ gaudijs rapis? Quid externa bona p̄ tuis aplexaris? Nūc̄ tua faciet eē fortuna: q̄ a te nā rex fecit aliena. Terraz qd̄ fructus aiantius p̄culdubio debent̄ alimētis. S̄ si qd̄ nāe satis est replere indigētiā velis: nihil ē q̄ fortune affluētiā peras. Paucis. n. mimisq̄ nā p̄reta ē. Cuius satietatē si supfluis vrgere vel: aut iniucūdus qd̄ ifuderis

pulchritudo nō magis est ipsi hoīs q̄ pulchritudo floz vel stellaz: que etiā delectant aspectū hoīs: 2 n̄ nihil ad hoīez pulchritudo istoz. vel bonitas agroz 2sistit in vtilitate eoz que est ad sustētationē hoīs: sed hec possessio agroz nō est multū appetēda vt sit ampla: qz nā paucis est 2tenta. vñ dicit in lra. An pulchritudo agroz delectat vos vt gaudeatis de ea tanq̄ de bono v̄ro. 2 dicit Boetius. quid ni. i. quare non delectaret: est. n. pulchra portio opis pulcherrimi. i. mūdi. sic nos gaudemus facie. i. aspectu. maris sereni. i. trāglli. sic. i. eadē rōne miramur celuz sydera. solē. q̄ p 2 lunā. R̄ndit phia. Nū. i. nunqd̄ aliqd̄ hoz attrigit te tanq̄ ppriū. q. d. non. nunqd̄ audes gliari splēdore alicui talī tanq̄ tuo. q. d. nō. nunqd̄ tu ipse distigueris. i. ornaris vernis florib̄. q. d. certe non. nunqd̄ tua vbertas. i. fertilitas: intumesceat. i. supbit in estiuos fructus. i. per estiuos fruct̄. q. d. nō. qd̄ rapis. i. circūdaris. ianib̄ gaudijs. supple reputādo ista esse tua bona: qd̄ amplexaris externa bona pro tuis. q. d. frustra hoc facis: qz fortuna nunq̄ faciet esse tua que natura rex aū fec̄ eē aliena. Tūc dicit phia. nō nego qn̄ ista pnt tibi esse vtilia. fruct̄ enī terraz p̄culdubio debent̄ alimētis animātū. i. aialibus pro alimētis: sed si velis replere idigētiā nature. qd̄ satis est. i. ad sufficientiam nihil est. i. non opz q̄ peras. i. desideres. affluētiā fortune: supple ad dilatādū 2 ampliādū agros. natura. n. paucis p̄reta est: cui satietatē si velis vrgere. i. cogere. supfluis supple cibus 2 potib̄. illud qd̄ in fuderis vētri supfluis: aut fiet iniucūdus. i. triste: aut fiet noxiū. i. piculosus. Nota q̄ ex lra pōt formari talis rō

ta q̄ quadruplex ē pulchritudo. p̄ma est aialius rōnaliū. scōa ē brutoz sēnsibiliū. tertia plātarū vegetabiliū. quarta ē rerū iaiatarū: i. quo genere gēme collocātur. p̄pter qd̄ dicit phia. si gēme trahūt aliqd̄ postreme pulchritudinis. i. vltime plēbri tudinis.

(An vos agroz pulchritudo. Dic p̄bat phia. idēz de possessioni b̄ sic de agris 2 intēdit hāc sniam. Bonitas agroz vel cōsistit in pulchritudine eoz q̄ delectat aspectuz: 2 tal

Si illud quod videtur magis esse non inest: nec illud quod minus. sed magis videtur quod homo dicitur gloriari de pulchritudine celi et stellarum et non dicitur: quia nihil horum est suum. quod minus dicitur gloriari de pulchritudine agrorum et aliarum possessionum. Nota quod natura non est oneranda superfluis: sed est alenda paucis: quia paucis contenta est. unde Seneca. 16. epistola. Si ad naturam vixeris nunquam

eris pauper. si ad opinionem nunquam eris dives. Exiguam naturam desiderat: opinio vero imensum. Et beatus Augustinus dicit. Summa est alimenta tanquam medicamenta. Et Gregorius. Dum venter nimia satietate exceditur: aculeus libidinis suscitatur. Nota quod Aristoteles in quodam epistola ad Alexandrum dicit. Qui transgreditur debitum modum in pleno: et in vacuo: non poterit evadere

furorem egrotationis et molestias infirmitatum. Qui ergo appetit vivere et dominari: renunciet desiderio propter voluptatis: nec comestione comestioni supradat: quia omnis incontinentis voluntarie est egrotans. et ethi. Et subdit. Audivi ab hypocrate quod servavit dietas: pro quibus debilitatem corporis sustinebat. Cui dixit suus discipulus. Doctor egregie si velles bene comedere: non sustineres tantam corporis debilitatem. Cui respondit hypocritas. Ego comedo ut vivas: non vivo ut comedam. unde dicit Aristoteles. ibidem. Alimetur propter durabilitatem est querendum: non durabilitas propter alimentum. Subdit. Multos novi qui diminuerunt de alimentum et comestione abstinentes a suis appetitibus: et parcetes gula vivere temperate pro dietas: qui fuerunt sanissimi corporis: longioris vite: et boni appetitus.

¶ Jam vero. Dic philosophia ostendit quod non sit gaudendum de pulchritudine vestium tanquam de proprio bono. et arguit sic. De illi pulchritudine non est gaudendum: quia non est hominis pulchritudo: sed pulchritudo vestium non est hominis pulchritudo: sed est ipsarum vestium. igitur et cetera. unde dicit in littera. Jam putas pulchritudinem esse. i. tue pulchritudini ascribendum. fulgere variis vestibus. quod non debes hoc putare. quarum. s. vestium. si spes. i. pulchritudo est grata. i. delectabilis intuitu. ego mirabor naturam materie vestium. aut mirabor ingenium. i. subtilitatem artificum vestium formatum: nihil ascribendo tibi. Nota quod splendor habitus exterioris non facit hominem meliorem: nisi fulgeat habitus mentis interior in eo. unde Seneca. Nullus dicit gladium esse bonum si baltheus eius deauratus est: et vagina gemis distincta. sed gladius bonus est qui bene incidit et bonum acumen habet: et mucro bonus est qui omne munimem rupturus est. unde sunt versus. Aurea nobilitas lutea si vestiat ollam. Non ideo sequitur hanc minorem esse luteam. Item poeta inquit. Linge caput lauro: tege corpus gemis et auro. Si fueris prodem remanebis rusticus idem.

¶ An vero te longus ordo famulorum. Dic philosophia ostendit non esse gladium de multitudinem famulorum tanquam de proprio bono: et arguit sic. Famuli autem sunt perversi in moribus: et sic sunt nocivi: aut sunt bene morigerati: tunc nihil ad te: quia hec probitas est famulorum et non tua. unde dicit in littera. An vero longus ordo famulorum facit te esse felicem. quod si famuli. si sint viciosi moribus: tunc

sunt perniciose sarcina. i. piculosus pondus ipsius domus: et sunt vehementer inimica sarcina ipsi domino. si vero sint probi: quod non modo. i. per quem modum. aliena probitas numerabitur. i. computabitur in tuis opibus. quod d. nullo modo. et tunc concludit de omnibus predictis dicens. Ex quibus omnibus predictis monstrat ligido. i. apte. nihil horum esse bonum tuum: quia tu computas in tuis bonis: quibus si

sunt: quod id tua refert. Nam hec pro se a tuis quoque opibus sequestrata placuissent. Neque enim idcirco sunt preciosa quod in tuas venere divitias. sed quoniam preciosa videbantur: tuis ea divitiis annuerare maluisti. Quid autem tanto fortune strepitu desideratis: fugare credo indigentiam quiritis copia. Atque hoc vobis in primum cedit. Pluribus quippe admiculis opus est ad tuendam preciose supellectilis varietatem. Verumque illud est. pro multis indigere eos: quod pro multa possidet. Contraque mimo indiget quod absconditiam suam nam necessitate: non ambitur

bantur preciosa. ideo maluisti ea annumerare tuis divitiis. Nota quod servi perversi in moribus sunt familiares inimici domini et totius domus: de quibus postea dicitur tertio huius. quanta prosa. Non est pestis efficacior ad nocendum quam familiaris inimicus. et si videntur aliqui amici: bene ratione utilitatis: non ratione virtutis: de quibus loquitur Seneca. i. de remediis dicens. Mel musce sequitur: cadavera lupi. frumenta formice. predicta sequitur ista turba non homines. Item Seneca dicit. 4. epistola. In homine illud laudandum est quod ipse est. si familiam formosam habet et domum pulchram. si multum serit. si multum fenerat: nihil horum in ipso est: sed circa ipsum. lauda in illo quod proprium est: quod nec auferri nec eripi potest.

¶ Quid autem tanto fortune strepitu. Dic philosophia ostendit quod non appetendas magnopere. Et facit hoc tribus rationibus. scilicet ponit ibi. Ita ne. tertia ibi. Ego vero nego. Prima ratio est ista. Illa non sunt multum appetenda pro que homo non sequitur ea pro que appetuntur: sed pro divitiis homo non sequitur ea propter quod divitie appetuntur. appetuntur enim divitie pro fugam indigentie: quam fugam indigentie homo non consequitur pro divitiis: sicut declarat in littera dicens. Quid autem tanto strepitu. i. labore desideratis. i. cum desiderio insistitis fortune. credo vos quiritis fugare indigentiam copia. i. divitiis. quod d. ideo desideratis divitias ut suppleatis vestram indigentiam. sed hoc cedit vobis in primum: quia pluribus admiculis. i. adiutoribus. est opus ad tuendam varietatem preciose supellectilis. i. possessionis. verumque illud est pro multis eos indigere quod pro multa possidet. et etiam contra. i. pro contrarium illi mimo indiget qui metianem. i. mensurat suam abundantiam: non supfluitate ambitus. i. cupiditatis: sed necessitate nature. Nota secundum Senecam. pro multis indigent qui pro multa possident: propter quod multe divitie non fugant indigentiam: sed magis excitant. unde poeta. Nulla ditari ratione potestis avari. Vos faciunt inopes quas cumulat is opes. Nota circa hoc quod dicit. nimium indigent. dicit Seneca. 62. epistola. Thaurus paucissimorum iugerum pascuis impletur: et una sylva pluribus elephantibus sufficit. homo terre pascitur et mari. quid igitur tamen insatiabile ventrem natura dedit nobis: cum tam modica corpora nobis dederit ut fastissimorum

nihil inest appetende pulchritudinis supple: quod tibi abscribi poterit. quid est. i. quod est quod tamen doleas de amissis: vel leteris retentis. quod pro sed. si predicta sunt pulchra nam. i. propter naturam propriam. quid refert id tua. i. quid pertinet ad te. quod d. nihil. nam hec sequestrata. i. divisa a tuis opibus. per se placuissent. si enim iccirco sunt preciosa: quod in tuas venere divitias: sed quoniam tibi vide-

educatissimoque aialiu3 auiditate vinceremus. quatulu. n. est qd nature datur: paruo illa educat: no fames nostri vtris nobis magno costat: sed ambitio. ventri autē obediētes loco aialiu3 numeremur: no hominu.

(Ita ne aut nullu.) Dic ponit scdaz ronez. 2. cludit manifestu erroze hoium ibi. (Et vero late.) Et ratio talis e.

Illa no sunt appetenda quibus appetitis ho putans se talib' ornari: facit iniuriam suo creatori. s3 bona exteriora sic diuitie sut ho: vt declarat littera. ergo 2c. Et dic. O hoies vungd nullu bonum est ppriuz atqz insitu. i. naturale: 2 intrinsecus vobis: ita vt gratis bona vestra in externis rebus. i. in extrinsecis rebus: 2 in rebus sepositis. i. a vobis seorsuz positis. q. d. imo in vobis est bonuz si considera re vultis: sed sic est versa. i. mutata conditio rez vt aial diuinum. s. homo q e filius deo: no aliter videatur sibi splendere nisi i possess

sione supellectilis inaiate. i. bonoz exteriorz que sunt inaiata: 2 alia quide ab homine cotenta sunt suis bonis. vos aut hoies deo psimiles mete captatis. i. queritis ornamenta vestre excellētie nāe a rebus infimis. s. inaiatis: qd erroneum est: nec itelligitis quatā iniuriā faciatis vestro cōditi. suppl. puertendo ordinē ab eo institutu. Ille enī ditor voluit humanū genus prestare. i. pcellere oibus terrenis: sed vos detruditis vestrā dignitatē infra queqz reruz infima: qd pbat ex hoc. Nam omne bonū est pcius eo cuius est bonū: cuz vos iudicatis vilissima rerū: sicut sunt dona fortune eē vestra bona: vos submittitis. i. subycitis vosmetipsos eisde3 vestra existimatiōe. i. opinione. 2 hoc no imerito cadit. i. accidit homini. Nam illa est conditio humane nature. q. tū. i. tunc. tm̄ excellat ceteris rebus: cuz se cognoscit. eadē tm̄ nā humana redigat infra bestias si defierit se nosse. Nam ceteris animatibus natura est ignorare sese. sed hominib' venit. i. puenit ex vicio. (Nota q homini est insitu ppriu bonū qd est recta ratio: que semper deprecatur ad optima. in cuius actu 2 speculatione consistit felicitas: qz sapiens maxime e felix. io. ethi. 2 homo curas intellectū deo amātissimus videt: ibidē. ideo no est querendum bonū hoibus in rebus externis. (Nota q ho mente 2 rōne est filius deo: qz s3 Senecā. Rō nihil aliud est qz pars diuini spūs: mersa in corpus humanū. Et dicit idē q aius rectus est qsi de' in humano corpe hospitatus. Et idē dicit. Disce poti' animū extollere in imēsz. nobilis enī 2 generosa res est. (Nota q homo seipsuz ignorans dete

sui supfluitate metianē. Ita ne aut nullū est ppriu vobis atqz insitu bonū: vt i externis ac sepositis reb' bona v'ra q'gratis. Sic re rsi versa pditio e: vt diuinū merito rōnis aial: no aliter sibi splendere nisi iaiate supellectilis possessione videat. Et alia qdē suis reb' p'eta sūt. vos aut deo mete psiles: ab reb' infimis excellētis nāe ornāmēta captatis: nec itelligitis quatā pditori v'ro faciatis iniuriā. Ille gen' hūanū terrenis oib' p'itare voluit. vos dignitatē vestrā ifra queqz detruditis. Nam si oē cuiusqz bonū: eo cuius e pstat eē p'ciosi: cū vilissima rez v'ra bona esse iudicatis: eisde3 vosmetipsos v'ra existimatione submittitis: qd qdē haud imerito cadit. Humane quippe nāe ista pditio est: vt tū tm̄ ceteris reb': cuz se cogscit: excellat. Eade3 tm̄ ifra bestias redigat si

rior est bestia. vnde Boetius in tractatu de sumo bono al legas Lōmētatoze dicit. Ne vobis hoibus qui de numero bestiaz cōputati estis. diuinū qd in vobis est no cognoscētes ppter qd ad supiora ascēditis: 2 deo filies estis. Et subdit. Diuinū aut in hoie vocat intellectū 2 rōnez. (Nota q nihil phibet vnu 2 idē esse nobilius: 2 ignobilius qd di

se nosse defierit. Nam ceteris aiantib' sese ignorare nā e: hominib' no vicio venit. Quaz vero late p3 vester hic error: q ornari posse aliqd ornāmētis alienis. At id fieri neqz. Nam siqd ex appositis luceat: ipsa qdem que sunt apposita laudantur. illud no bis tectū atqz velatū in sua nihilomin' feditate pdurat. Ego no nego illud eē bonū qd noceat habēti. Nam id mētor: minime inges. Atqz diuitie possidētibus p'sepe nocuerūt. Cū pessim' qsqz eris alieni magis auidus: qcqd vsqz auri gēmarūqz est: se solū q h3 dignissimū putat. Tu igit q nūc contū gladiūqz sollicit' p'imescis: si vite hui' cale3 vacuus viator itresses: corā latrone securus cātares. O p'clara opuz mortaliū bitudo quā adeptus vbi fueris securus esse desisti.

uerificat s3 cōditionē seu cōsiderationē. Unde quis ho fm se 2 simplr sit nobilior bestijs: tm̄ inq̄tū deficit ab aliquo qd sibi debet fm naturaz. s. cognoscere se: qd no debet bestijs. sic est ignobilior bestia.

(Quā vero late p3.) Dic phia cōcludit manifestum erroze hominum dicens. O hoies q late patz vester error q existimatis aliquid posse ornari ornāmēt' alienis: sed illud fieri nequit. Nam si aliqd luceat ex appositis sibi 2 no ex pulchritudine ppria: tunc apposita illa laudant: sed illd qd est velatuz 2 tectuz appositis il

lis. illud nihilominus pdurat. i. p'seuerat in sua feditate. i. turpitudine. (Nota. si aliqd e fetidū in se: eius fetiditas no tollit per ornatū extrinsecū. vñ dicit poeta. Aurea nobilitas luteā si vestiat ollā. No ideo sequit hāc min' esse lutum. Et quidā clericus respōdens mulieri querēti vtrum esset pulchra dixit. O vna pulchra sunt tibi appensa.

(Ego vero nego illud esse bonuz.) Dic ponit tertiā ronez que talis est. Illud no est multū appetenduz qd nocet possidenti: sed diuitie sepe nocuerūt possidentibus: quod declarat ex duobus. Primo: qz diuitie faciunt possidētes de falsa opinari vel existimare. Secūdo: qz faciūt possidētes amissa securitate. vnde dicit in littera. Ego phia nego illd esse bonū quod noceat habenti. num id mētor iquies minime. atqui p' certe. diuitie p'sepe nocuerūt possidētibus: qz quisqz homo eo q ipse est auidus magis alieni eris. ipe putat illuz hominē soluz dignissimū. qui habet. i. possidet quicquid vsqz e auri 2 gēmaruz. Tu igit ho qui in diuitijs cōstitutus nūc pertimescis: gladiūqz pro 2 contū. si intras ses calē. i. semitas huius vite: tanqz viator vacuus corā latrone securus cantares. Tūc inuebit cōtra diuitias. O p'clara beatitudo opuz mortaliū: 2 loquit ironice. qsi dicat. minime p'clara: quā tu ho cuz adeptus fueris: securus esse desisti. (Nota. diuitie nocent habenti. vnde Arist. i. ethi coz dicit. Talē quidē erroze habēt bona q multa p'igūt detrimēta ex ipsis. multi. n. ppter diuitias pierūt. (No q mali tm̄ diuites reputant esse dignos. vnde dicit Am. Ita incubuerunt mores hoīuz in admiratiōe diuitiaz. vt

nemo nisi dices putet dignus. C. Nō diuitie nō reddūt ho-
 minē securus. vñ Iuuenalis poeta. Pauca lz portes argenti
 vascula puri: Nocte iter igressus contū gladiūq; timebis.
 Et mote ad lunā trepidabis arūdis ymbzā. Cātabit vacu-
 us corā latrōe viator. Et Sen. i. 4. epla. di. Nudū latro trās
 mittit ēt in obseffa via paupi pax ē. 74. epla. diē. Quisq; se
 multū for-
 tune dedit: i-
 gētē sibi māz
 pturbationis
 fecit. vna bec
 via ē ad tuta
 vadēdī exter-
 na despiciere:
 7 honesto cō-
 tentum esse.

C. Metz gn-
 tū scōi libri.

lix
 ni
 mi
 us
 por etas. hic
 incipit gntuz
 metrū huius
 scōi: qd dicit
 pēritacuz ab
 inuētoze ana
 pestiuz a pe-
 de pdominā-
 te: 7 est dime

trū: qz qttuoz pedū. nā duo pedes vnū metrū stituūt. 7 est
 catalecticū: qz i qrtto pede vna syllaba defīc ad plemētū
 metri: in quo metro phia smēdat p mā etatem q erat sine
 cupiditate diuitiaz: deplāgēdo pntē etatē in q dñat 7 re-
 gnat auaritia. pmo g smēdat etatē antiquoz. 7 nostrā
 etatē deplāgit. ibi. (Utinā mō.) pmo dicit. por etas ni-
 miū felix fuit cōtēta fidelib' aruis. i. fidei agricultura. nec
 fuit pdita. i. deprauata. inertī luxu. i. graui supfluitate. que
 etas solebat soluere. i. remouere. sera. i. tarda ieiunia. facili
 glāde. i. vili fructu. nec illa etas nozat. i. nouerat cōfundere
 .i. miscere bachica munera. i. vna. liquido melle ad facien-
 dū mellicratū: sic mō fit. nec etiā nouerat miscere. i. intige-
 re. lucida vellera. i. albā lanā. serū. i. illoz pploz. tyrio ve-
 neno. i. sanguie schilioz: quoz copia apud tyrū iuenit ad
 faciēdū purpureū colorē. herba dabat eis salubres sōnos.
 nō enī dormiebāt in lectis eburneis: s; in herbis. 7 lubric'
 amnis. i. labilis aq dabat eis potuz. 7 pin' illa arbor altissi-
 ma dabat eis ymbzās. i. ymbzōsas hitatōes. nō. n. in domi-
 bus 7 i curiosis edificijs hitabāt. Nōdū hospes aliq exiis
 secabat. i. diuidebat nauigādo. alta. i. pfunda marī: qz ad-
 buc nō erat vsus nauū. nec mercib' vndiq; lectis. i. colle-
 ctis. viderat noua littoza. i. alienas terras: qz manebāt i pa-
 tria. tūc i illa etate tacebāt seua classica. i. tube vel cornua
 vocātia hoies ad bellū. dicta classica a calo: qd ē voco. ne-
 q; cruoz fufus acerbis odyz tixerat. i. madidauerat horri-
 da arma: qz tūc nō erat vsus armorū. qd. n. i. pp qd hostic'
 furoz vellet pōz arma mouere cum videret seua vulnera:
 nec videret vlla p mīa sanguis: qz nihil erat p q pugnaret.
 C. Nō circa hoc q dīc pōz etas. qttuoz etates distiguunt
 fm poetas. In p' fuerūt hoies boni 7 simplices paucis cō-
 tēti: q comedebāt glādes: bibebāt aquā. nō colebāt vine-
 as. hāc etatē vocabāt poete aureā: 7 erat sub saturno: de q
 Boeti' loq; i lra. Scōa etas dicebat argētea: q erat sub io-
 ue cū hoies magi astuti iuenēt agriculturā: 7 ceperūt iba

C. Aetrum gntū libri secundi.

Felix nimis prior etas
 Cōtēta fidelib' aruis:
 Nec inertī pdita luxu:
 Facili que sera solebat
 Ieiunia soluere glande.
 Nec bachica munera nozat
 Liquido confundere melle.
 Nec lucida vellera seruz
 Tyrio miscere veneno.
 Sōnos dabat herba salubres.
 Potū quoq; lubricus amnis.
 Ambras altissima pinus.
 Mondū maris alta secabat
 Nec mercibus vndiq; lectis
 Noua littoza viderat hospes.
 Tunc classica seua tacebant
 Odyz neq; fufus acerbis
 Cruoz horrida tixerat arma.

bitare domos 7 plātare vineas. Tertiā etatē vocabāt ene-
 am: i. q hoies pp ppriā curā rez ceperūt alios depellere: 7
 se aliq; malicie dare. Quartā etatē vocabāt ferreā: qñ i-
 tātū abundabat malicia 7 auaritia hoīuz: q nec fides nec
 iustitia māsit i terra: i. q etate nos sum': quā in fine Boeti-
 us deplāgit. C. Nō circa B q dīc ierti luxu. q iertia 7 oci-
 um sūt cā luxu-
 rie. vnde poe-
 ta. Ocīa si tol-
 las peire cupi-
 dis artes. Itēz
 Noza. Querit
 egistus qre sit
 fact' adulter.
 In pmtu cā
 est: desidiosus
 erat. Est at tri-
 plex luxuria.
 ex d' scholarū
 disciplina. qdā
 pstitit in coitu.
 quedā i crapu-
 la. 7 qdā i vesti-
 tu: 7 qlibet ē fu-
 gienda. C. Nō
 circa hoc q dī-
 cit. lucida vel-
 lera serū. seres
 sunt qdā homi-
 nes apd quos
 cōtexitur lana
 de arboribus.

Quid enī furoz hosticus vlla
 Vellet prior arma mouere:
 Luz vulnera seua videret
 Nec premia sanguinis vlla.
 Utinā modo nostra redirent
 In mores tēpora p rīscos.
 Sed seuior ignibus ethne
 Feruens amor ardet habendi.
 Heu quis primus fuit ille
 Auri qui pondera tecti
 Gemasq; latere volentes
 Preciosa pericula fodit.

C. Prosa sexta secundi libri.

uid autē de dignita-
 tibus potentiaq; dis-
 seraz: quas vos vere
 dignitatis ac potesta-
 tis insci; celo exequatis: Que si
 in improbissimuz quēq; cecide-

fila ergo a vermibus qui dicunt bōbices operant: illa vo-
 cat hic lucida vellera. C. Nota q tyrus est vermis vene-
 nosus: in cuius sanguine intingit purpura. Alij dicūt q sit
 gen' schilioz: in quoz sanguine intingit purpura: quozuz
 schilioz copia iuenit apud thyrū insulam.

C. Utinā mō nra rediret.) Hic phia dplāgit pntē etatē di-
 cēs. Utinā nra tpa. i. ditiōes nri tps. rediret mō. i. redige-
 renē in p rīscos mozes. i. in mozes antiquos. s; heu nō ē ita: s;
 amor. i. desiderū hndi. feruens seuior. i. piculosior. ignibus
 ethne. illi' mōtis ardet. Heu q; fuit ille q p m' fodit. i. effo-
 dit. pōdera tecti auri. i. absconditi. 7 effodit gemas volētes
 latere q sunt p ciosa picula: qz multi ppter eoz p ciositatez
 picula icidūt. C. Nō Sen. i lib. de diuisiōe sciaz smēdās
 pōz etatē dicit. O felix pōz etas que tot ptulit sapiētes q;
 bus velut stellis fulgētib' mūdi tenebras irradiaret. sed
 heu nunc alij terrenis curis iseruiūt. alij tpalis dignitatis
 ambitioē inardescūt oēs vere circa studiū sapiētie elāgue
 scūt. C. Nō q ethna ē mōs sicilie q frequēter ignib' inar-
 descit: ad cui' similitudinē hz se auaricia 7 cupiditas hoīuz: q
 insatiabilis nunq; penit' extinguit. vñ Tulli' in li. de finis
 bus bonoz 7 maloz dicit. Cupiditates hoīuz sunt insatia-
 biles: q nō mō singulares: sed vniuersas familias euertūt.
 Ex cupiditatib'. n. odia: feditiōes: discordie: bella nascun-
 tur: ex qbus vitā amarissimā necesse est effici.

C. Prosa sexta secūdi libri.
 uid autē de dignitatib'.) Nec ē sexta pfa h'
 scōi: in q phia ofidit q dignitates 7 ptātes nō
 sūt magnope appetēde. Et p pbat itētū de di-
 gnitate 7 ptāte sil. 7 d' ptāte diuisz. ibi. (Que
 vero.) Tertia iterato sil de dignitate 7 ptā-
 te. ibi. (Ad hec.) p rīo itēdit rōnē talē. Illa nō sūt multuz
 appetēda que cū adueniūt malis faciūt deteriores: 7 bo-
 nos nō efficiūt meliores: s; dignitates 7 ptātes h' sūt: sic
 declarat i lra. igit' rē. vñ dicit sic. Quid differā. i. dicā de di-

gnitatibus. qz p. potētia. quas vos inscy. i. ignari. vere di-
gnitatis et potestatis exequatis. i. assimilati. celo. i. summo bo-
no. que si ceciderint in queqz iprobissimū. i. viciosissimuz.
que incendia et hne illius mōtis dederint tantas strages. i.
picula flāmis eructuātibz. i. exētibz. et qz diluuiū dede-
rit tātas strages sicut illi mali qbus adueniūt dignitates.

qsi dicat. plu-
ra mala pue-
niūt ex digni-
tatibz et pote-
statibus ma-
lorū qz ex in-
cendio ignis
vl diluuiū flu-
uy. et subdit
phā. vti pro-
fic arbitroz te
memisse vti
veteres. i. an-
tiquiores ro-
mani cupie-
runt abolere
.i. delere ipe-
rium cōsula-
re. i. dignitatē
cōsularē pro-
pter superbiā
cōsulū: qd ipe-
rium cōsula-
re fuerat p̄n-
cipiū liberta-
tis: qz roma-
ni liberius vi-
uebāt sub cō-
sulibz qz sub
regibus qz ro-
mani etiā pri-
us abstulerāt

runt: que incendia flammis et hne
eructuātibus: qd diluuiū tantas
strages dederint. Certe: vti mēi-
nisse te arbitroz: cōsulare ipe-
riuz: qd libertatis principiū fuerat: ob
supbiā cōsulū vestri veteres abo-
lere cupierūt. Qui ob eandē sup-
biāz pri⁹ regiuuz de ciuitate nomē
abstulerāt: Et siqn: qd prarū est
pbis honores deferant. quid in
eis aliud qz pbitas vtētū placet:
Ita fit vt nō virtutibz ex dignita-
te: sed ex virtutibz dignitatibz ho-
noz accedat. Que vero est ista ve-
stra expetibilis ac preclara potē-
tia: Nōne o terrena animalia con-
sideratis quibz p̄sidere videami-
ni: Nam si inter mures videres
vnū aliquē ius sibi ac ptātem pre-
ceteris vēdicantē quāto mouere-
ris cachinno: Quid vero si speci-
es corp⁹ ibecilli⁹ hoie repire que-
as: quos sepe muscularuz quoqz

o ciuitate nomen regiū ppter eandem superbiā. si regum:
Ex quo pz qz dignitates faciūt malos deteriores. Si autē
ptātes et dignitates deferant pbis: qd prax ē. qd in eis ali-
ud placet dignitatibz qz pbitas vtētū. q. d. nihil. ita fit. i. p-
pter hoc fit vt vtutibz nō accedat honoz ex dignitate: sed
honoz accedit dignitatibz ex vtute vtentiū eis: et ita digni-
tates nihil boni adyiciūt ipsis bonis. Nota. duplex ē di-
gnitas et ptās. quedā mūdāna siue tēporalis que cōsistit in
bonis tpalibus exterioribus: et in tali nō cōsistit vera feli-
citas: cū sit resp̄sa mltis amaritudibz. Alia ē dignitas et po-
testas aīe siue spūalis qz cōsistit in sciētuz et vtutibz: et illa nō
pōt supari vicio: nec aduersitatibz: nec p̄speritatibz in qua
cōsistit btitudo et btā vita. Vñ Amb. in lib. de offi. dicit. Di-
co beatā vitāz cōsistere in altitudine sapie: in suauitate con-
sciētie: et in virtutis sublimitate. Nota qz inscy dignita-
tes et potestates mūdānas adequant celo: quia nō recte iu-
dicant. iudicant. n. fm cupiscentiam et non fm rei verita-
tem. imperiti enim velut a lōge distātes a veritate specu-
lātur. p̄mo elencoz. Nota qz mali dignitatibus et pote-
statibus prediti plus nocent qz ignis vel diluuiū aquaruz:
quia mali dignitate sua et ptāte extollunt in supbiā: alios
iugo seruitutis opprimēdo: p quo exequēdo mouētur bel-
la qbus humanū genus plus offendit qz igne vel diluuiū.
Nō qz ciuitas romana a tpe romuli sui cōditoris a re-
gibz erat gubernata: postea romani exigēte malicia et sup-
bia regū ipsos deleuerūt: et cōsules instituerūt qz etiā ppter
eoz supbiā erāt abiecti: ex quo pz qz dignitas et ptās ma-
lorū eos effecit peiores. Nō qz honoz non debet alicui
rōne dignitatis: s; poti⁹ rōne vtutis. Vñ Az. 4. et bi. Non

erit vtiqz dignus honore prauus existēs. virtutis. n. p̄miū
honoz est. Vñ s; veritatē solus bon⁹ est honozādus.

Que vō ē ista v̄ra. Dic pbat spāl̄r de ptāte qz nō sit ml-
tuz appetēda duabz rōnibz. z^a ibi. Quid autē ē. Rō talis
ē. Illa ptās nō ē mltū appetēda qz nō ē magne et fortl repu-
tatiōis: s; tm̄ ē fragilis et ibecillis. s; ptās tpal̄ ē hō. qz p eā

vel morsus vel in secreta queqz
reptantiū necat introitus. Quo
vero quisqz ius aliquod in que-
piā nisi in soluz corp⁹: et qd est
infra corp⁹: fortunā loquor: pos-
sit exercere. Nunquid vnqz libe-
ro imperabis animo: Nūz men-
tez firma sibi rōne coherentē: de
statu pprie quietis amouebis:
Cū liberū quedā vix supplicijs
se qdā tyrann⁹ adacturuz puta-
ret: vt aduersum se facte cōiura-
tionis p̄scios p̄deret: linguā ille
momordit atqz abscidit: et in os
seuētis tyranni abiecit. Itaqz
cruciat⁹ quos putabat tyrann⁹
in materiā crudelitatis: vir sapi-
ens fecit esse virtutis. Quid au-
tem est quod in alium quisquaz
possit facere qd sustinere ab alio
ipse nō possit: Busiridem acce-
pimus necare hospites solitum
ab hercule hospite fuisse macta-

hō nō p̄t supra
aīaz: sed tm̄ su-
pra corp⁹: et su-
per ea bona qz
corpis sūt. hu-
mano autē cor-
pore nihil est i-
becilli⁹. Dicit
g in l̄ra. Que ē
ista v̄ra expeti-
bilis. i. deside-
rabilis: ac p̄cla-
ra. i. nobilis po-
tentia. q. d. nul-
la est. nōne cōsi-
derat̄ terrena
aīalia quibz vi-
deamini p̄silde-
re. i. p̄esse. si enī
iter mures vi-
deres vnū pre-
ceteris sibi vē-
dicantē. i. vsur-
pantem ius ac
ptātez sup ali-
os mures. o qz
to cachinno. i. ri-
su tu mouere-
ris: qz verisibi-
le eēt: et talis ē
ptās terrena. s.
derisibilis que

nō extēdit se nisi ad corp⁹. Quid vō si tu spēs. i. cōsilde-
res corpus ibecilli⁹. i. debili⁹ hoie. q. d. nihil. quos hoies se-
pe necat. i. interficit. morsus muscularuz. i. paruoz vermiū.
vel etiā introit⁹ in secreta. i. in interiora hois. queqz reptā-
tiū. i. serpētū. quo vō. i. quō qsqz possit exercere ius aliqd
in quepiā nisi in solū corpus et in fortunā. i. in bona fortune
qz sunt ifra corpus. q. d. nullo mō. nungd tu vnqz ipabis li-
bero aīo. q. d. nō. nungd tu amouebis de statu p̄pe quietis
mētez sibi firma rōne coherentē. q. d. nō. et hoc pbat exem-
plo cuiusdā p̄bi: qui nullis tormētis ad hoc potuit compel-
li vt illud faceret qd ratio nālis iudicabat nō faciēdū. vn-
de dicit. Cū quidā tyrānus putaret se adacturū. i. cōpulsu-
rum. supplicijs quedāz liberū virū. i. p̄hm: vt ipse p̄deret
cōscios facte cōiuratiōis aduersuz se. ille liber hō linguāz
momordit. atqz abscidit et abiecit eā i os. i. i faciē seuētis ty-
rāni. Ita illos cruciat⁹ quos tyrān⁹ putabat esse māz. i. cāz
crudelitatis. vir sapiēs fecit eē māz virtutis: qz hoc p vir-
tute: nō p crudelitate ei reputatū est. Nō qz muscula ē
diminutiū hui⁹ nois musca. et p musculā dat itelligere qz
cūqz aīalia venenosa: vel vermes venenosos: et ab isto lo-
co recepit auctor floz cū dixit. debili⁹ qd sit mare quos ne-
ce muscula p̄dit. Nō qz aīus hois liber est et cogi nō p̄t.
vñ Sen. Errat sigs seruitutē credit trasire in totū hoiez.
nō. n. trāsit in aīaz: qz libertas est aīa. Nō qz hō liber et
cōstās nullis supplicijs vinci pōt: qz dicit Sen. i lib. de cle-
mētia. Magni aī ppuz ē placidū eē et trāglū: et iniurias et
offēsiōes supbie despiciere. et z8. epla. Trigita tyrāni So-
cratē circūsteterūt: nec potuerūt aīuz eius ifringere.
Quid autē ē. Dic phā ponit scōaz rōnē qz est talis. Illa

potestas nō ē multū appetēda: p quā nemo pōt facere qđ ali' nō possit ī ipsuz qđ ipse pōt in aliū: s; ptās tpalis ē hō: sicut in lra declarat ponēs duo exempla de busiride ⁊ regulo. Primū exemplū ē de busiride. Busirides fuit filius Neptuni ex matre Libia q hospites suos mactabat. Hercules autē apud ipsuz hospitatus: ipsuz ecōtra mactabat.

Secūz exem-
pluz est de re-
gulo. Regu-
lus fuit cōsul
romanus qui
cū mltā bella
gessisset cū car-
thaginēsis
multos ex eis
captiuauit: s;
tādē ab eis
fuit capt'. Ex
quopz qđ qđ
quid pōt ali-
quis in aliuz
facere. pōt ēt
illud ab alio
pati. Un' La-
tho. Victozē
a victo ⁊c. ⁊
p nō nulla ē
potētia hūa-
na que hōci-
tercipere nō
potest. vñ dic-
littera. Quid
ē qđ qđ pos-
sit facere ī ali-
um qđ ipse nō
possit sustine-
re ab alio. qđ
dicat nihil. qđ
ūclarat. Nos

accipim'. i. cognoscim'. Busiridē solitū. i. consuetū necare
hospites. ipsuz fuisse mactatū ab hercule hospite sup. suo.
Aliud exemplū ponit. Regulus cōsul roman' ples penoz. i.
carthaginēsiū captos bello piecerat. i. posuerat in vincula.
sed mox ipse prebuit manus catbenis victoz. i. carthagi-
nensiu. nungd igit' vllam putas esse hois potētia qui nō
possit efficere ne alius valeat in se qđ ipse pōt in alio. quasi
dicat nulla reputāda est hec potentia.

Ad hec si ipsis dignitatib'. Dic pbat phia sil' de digni-
tatib' ⁊ ptātib': qđ nō habēt in se aliqd nāle bonū pp qđ
sint appetēde. ⁊ ostendit qđ idē pōt cōcludi de oib' bonis
fortuit'. ibi. Postremo. pmo facit qđ dictū est. ⁊ ostē-
dit falsaz noiationē exterior' bonoz. ibi. De qbus etiā il-
lud. Rō quā intēdit est ista. Illud qđ in se nālr est bonū
nō pōt adiūgi pessimis: s; dignitates ⁊ ptātes pessimis ad-
ueniūt. qđ ⁊c. maior declarat in lra. vñ dicit. Si ipsis digni-
tatib' ⁊ ptātib' inesset aliqd nālis ⁊ ppzū boni: nunq; per-
uenirēt pessimis. neq; n. aduersa. i. opposita solēt sibi socia-
ri: qđ nā respuit: vt queq; hūa iūganē. i. stēt simul. cuz ergo
nō sit dubiū pessimos plerūq; fungi. i. vt dignitatib'. illō
etiā liquet. i. manifestū est. ipsa nō eē bona sui nā q se pesti-
mis patiant' herere. i. cōmanere: qđ qđ dictū de dignita-
tib' ⁊ ptātib' digni' pōt existimari de cūctis muneribus
fortune: que. s. muna vberioza. i. copiosioza pueniunt ad
queq; iprobissimū. Nota qđ duplex est bonū. vñ qđ cō-
uertit' cū ente: ⁊ sic dignitates ⁊ ptātes s; malis adueniāt:
tū sūt bone. Aliud est bonū qđ est qđaz qualitas derelicta

ex bonis opatiōibus: ⁊ vocat' bonū moris: ⁊ sic dignitates
⁊ ptātes bone nō sunt: qđ vltimū pessimis sociant'.

De qbus etiā. Dic phia pbat qđ bona fortuita nō pōt ī
suū effectū: ⁊ sic p nō hnt falsaz denoiationē arguēdo sic.
De qđ est nālr bonū efficit qđ ei ppzū: ⁊ expellit hūū. sic
fortitudo facit fortē: velocitas velocē: s; bona fortune nō

quidez musicos: medicina me-
dicos: rhetorica rhetores facit.
Agit enī cuiuscūq; rei natura qđ
ppzū est: nec hūaz rez miscetur
effectib': ⁊ vltro qđ sunt aduersa
depellit. Atq; nec opes inexpletā
restringere auaritiāz qunt. Nec
ptās sui cōpotē facit quē viciose
libidines insolubilibus astrictuz
retinēt catbenis. Et collata ipro-
bis dignitas nō mō nō efficit di-
gnos: s; pdit poti' ⁊ ostētat idi-
gnos. Cur ita puenit? Sauderis
enī sese res aliter habentes falsis
cōpellere noibus: que facile rerū
ipsaz redarguūtur effectū. Ita
qđ nec ille diuitie: nec illa poten-
tia: nec hec dignitas iure appella-
ri pōt. Postremo idē d' tota for-
tuna cōcludere licet: in qua nihil
expetēdū. nihil nature bonitatis ī
esse manifestuz est: que nec se bo-
nis semp adiungit: ⁊ bonos qđ
fuerit adiūcta nō efficit.

efficiūt: qđ vi-
deē esse ppzū
qđ diuitie non
faciūt diuites:
cū nō restringāt
auaritiā. nec
potētia fac' po-
tentem. nec di-
gnitas dignū.
ppter qđ diui-
tie false nomi-
nant'. vñ dicit
ī littera. De q-
bus bonis for-
tuitis. illud ēt
puto cōsiderā-
dum qđ nemo
dubitāt illū eē
fortē cui cōspe-
xerit in eē for-
titudinē: ⁊ illū
eē velocē cui-
cūq; adest velo-
citas. ⁊ sic mu-
sica facit musi-
cos: medicina
facit medicos:
rhetorica rhe-
tores. Natura
enīz cuiuscūq;
rei agit qđ sibi
est ppzū: ⁊ nō
miscet' effectū

bus hūarū rerū. ⁊ vltro. i. sponte repellit que sunt aduersa
. i. contraria. atqui p certe. nec opes. i. diuitie queūt. i. possūt
restringere. inexpletā auaritiā hoīuz. i. insatiabilē. nec ptās
facit illū cōpotē sui. i. potētē. quē viciose libidines retinēt
astrictū insolubil' catbenis. i. passioib'. ⁊ dignitas collata
iprobis nō mō. i. nō tm. nō efficit dignos. sed pdit ⁊ ostē-
tat indignos. Cur ita puenit: qđ bona fortune nō efficiunt
qđ videē eis esse ppzū. hoc est ideo: qđ vos hoies gaudet
res sese aliter habētes qđ videant' compellere. i. denoiare
falsis noibus: qđ noiationes facile redarguunt' effectū ipsa-
rum rerū. Itaq; nec ille diuitie iure possunt appellari cuz
nō faciūt diuitē. nec illa potētia. nec hec dignitas iure ap-
pellari potest. Nota qđ diuitie nō faciūt diuitē: qđ nō re-
stringūt auaritiā. nā diuitie s; Senecā. 27. epla. sūt cōpo-
sita paupertas in lege nāe. talis autē paupertas s; legē na-
ture excludit auaritiā que insatiabilis est. Nā enī paucis
cōtenta est. Nota qđ dignitas improboz ostētat ipro-
bos: qđ improbus tanto a pluribus cognoscit' qđto magis
innotescit ei' vitii: ⁊ quāto aliquis in maiori dignitate cō-
stituit': tāto plus cognoscit'. ppter qđ dixit Seneca in pro-
uerbis loco ignominie apud indignū est dignitas.

Postremo idē de tota fortuna. Dic phia ostēdit idē pos-
se cōcludi de oib' bonis fortuitis dicēs. Postremo. i. finali-
ter. licet hoc idē cōcludere de tota fortuna. in qua nihil est
expetēdū. i. desiderandū: nihil inesse sibi nāe bonitatis. i.
nālis. manifestuz est qđ fortuna nō adiūgit se semp bonis:
⁊ qbus fuerit adiūcta bonos nō efficit. Nota qđ bonū

fortune facit illud bonum cui additur: sicut musica facit musicum: et virtus facit virtuosum: sed quia fortuna malos quibus aduenit non facit bonos. patet. quia nihil nature bonitatis sibi uest. qm aut mali malos faciunt bonos patebit in 4. bui. pfa 6. Metz 6. libri secudi.

Quim? qstas dederit ruinas.) Stud e 6. metz
hu
iuf
se.
cu
di: qd dicit sa
pbicu ab iue/
toze: trochai/
cuz a pede p/
dominate. z e
vndecasylla/
bus: qz glibet
versus ctinet
vnde casylla/
bas: z est aca/
thalecticu: qz
nulla syllaba
deficit ad pfe
ctione metri.
In quo me/
tro phia decla
rat p exeplyz
q dignitates
z prates ma
lis aduenien
tes no faciut eos bonos: z b declarat p Nerone q quanto
fuit potetioz tato fuit peioz. tagit aut phia qttuoz malicias
neronis in b metro. Prima e qz vrb romana icedit q ar
lit septē dieb? z septē noctib? vt spectaculo illius ignis co
gnosceret qstus olim fuerat ignis qm troia capta arserat.
Scdm malu est qz nero magna parte senat? sine vlla cau
sa iterfecit. Tertiu est qz ppriu fratre occidit vt solus secu
rius regnaret. Quartu est qz matre sua occidi fecit vt vide
ret locu vetrici i quo iacuit. Dicit g in lra. Nouim? quatas
ruinas. i. qsta picula dederit nero. vrb sup. romana flama
ta. i. icesa. qz p z. cesis. i. occisis. prib? .i. senatorib?. q Nero
quonda fer? .i. crudelis. iterēpto ffe. ipse etiā maduit cruo
re mris effuso: z designas ei? crudelitatem circa matre dicit
z ipse nero perrās. i. trāsflēs visu gelidū corp? .i. ifrigidatus
corp? mris. nō tixit. i. madidauit ora. i. facie sua lachrymis.
sz ipse potuit sine oib? lachrymis ee cēsoz. i. iudex extincti
decozis. i. iterfecte matris q decoza fuit. tñ hic Nero lz ita
malus esset regebat pplos sceptro. i. iperiali dignitate. hos
inqz pplos rexit quos pheb? .i. sol veniēs ab ortu extremo.
videt cōdēs. i. abscondēs. radios suos sub vndas. z loquit
more poetarū. q. d. ipse rexit oēs pplos q erāt ab ortu solis
vsqz ad occasuz. Silr regebat pplos quos septētrioēs. i. se
ptē stelle q sūt in maiori vrsa q dicunt triōēs: qst terioēs:
qz illā plagā terūt. gelidi. i. frigidū pmūt. plaga. n. septētrio
nalis frigida est. q. d. regebat oēs pplos aglonares. z istos
regebat quos nothus. i. ille vēr? collateralis austro. violē
tus exns torret. i. cremat. sicco estu. i. calore nothus inquā
recoquēs ardētes. arenas. i. calidas. venit. n. ille vēr? a tor
rida çona. z iō calidus ē. q. d. Nero etā regebat oēs pplos
australes. z sic p qttuoz plagas mūdi ostēdit ei? prate sup
oēs pplos. tandez celsa ptās. i. magna. nō valuit vertere. i.
mutare rabiē. i. crudelitatem prauī neronis. Et tūc deplāgit
cōiunctionē magne ptātis cū magna malicia: qz multa ma
la ex ea pueniūt. dicēs. Deu sup. dico ee graue sorte. i. eue
tuz. quotiēs iniquus gladi? .i. iniqua ptās addit seuo vene
no. i. venenose crudelitati. C Nota fm Arist. s. etbi. pnci

Metrum sexti secundi libri.

Quim? quatas dede
rit ruinas
Urbe flāmata: patri/
busqz cesis:

Fratre qui quōdā fer? interēpto:
Matris effuso maduit cruore:
Corp? z visu geliduz perrans:
Ora nō tinxit lachrymis: sed esse
Censor extincti potuit decozis.
Hic tñ sceptro populos regebat:
Quos videt condens radios sub
vndas.
Pheb? extremo veniēs ab ortu:
Quos pmūt septē gelidi triones:
Quos nothus sicco violent? estu
Torret: ardētes recoquēs arenas

...tes nō faciūt eos bonos: z b declarat p Nerone q quanto
fuit potetioz tato fuit peioz. tagit aut phia qttuoz malicias
neronis in b metro. Prima e qz vrb romana icedit q ar
lit septē dieb? z septē noctib? vt spectaculo illius ignis co
gnosceret qstus olim fuerat ignis qm troia capta arserat.
Scdm malu est qz nero magna parte senat? sine vlla cau
sa iterfecit. Tertiu est qz ppriu fratre occidit vt solus secu
rius regnaret. Quartu est qz matre sua occidi fecit vt vide
ret locu vetrici i quo iacuit. Dicit g in lra. Nouim? quatas
ruinas. i. qsta picula dederit nero. vrb sup. romana flama
ta. i. icesa. qz p z. cesis. i. occisis. prib? .i. senatorib?. q Nero
quonda fer? .i. crudelis. iterēpto ffe. ipse etiā maduit cruo
re mris effuso: z designas ei? crudelitatem circa matre dicit
z ipse nero perrās. i. trāsflēs visu gelidū corp? .i. ifrigidatus
corp? mris. nō tixit. i. madidauit ora. i. facie sua lachrymis.
sz ipse potuit sine oib? lachrymis ee cēsoz. i. iudex extincti
decozis. i. iterfecte matris q decoza fuit. tñ hic Nero lz ita
malus esset regebat pplos sceptro. i. iperiali dignitate. hos
inqz pplos rexit quos pheb? .i. sol veniēs ab ortu extremo.
videt cōdēs. i. abscondēs. radios suos sub vndas. z loquit
more poetarū. q. d. ipse rexit oēs pplos q erāt ab ortu solis
vsqz ad occasuz. Silr regebat pplos quos septētrioēs. i. se
ptē stelle q sūt in maiori vrsa q dicunt triōēs: qst terioēs:
qz illā plagā terūt. gelidi. i. frigidū pmūt. plaga. n. septētrio
nalis frigida est. q. d. regebat oēs pplos aglonares. z istos
regebat quos nothus. i. ille vēr? collateralis austro. violē
tus exns torret. i. cremat. sicco estu. i. calore nothus inquā
recoquēs ardētes. arenas. i. calidas. venit. n. ille vēr? a tor
rida çona. z iō calidus ē. q. d. Nero etā regebat oēs pplos
australes. z sic p qttuoz plagas mūdi ostēdit ei? prate sup
oēs pplos. tandez celsa ptās. i. magna. nō valuit vertere. i.
mutare rabiē. i. crudelitatem prauī neronis. Et tūc deplāgit
cōiunctionē magne ptātis cū magna malicia: qz multa ma
la ex ea pueniūt. dicēs. Deu sup. dico ee graue sorte. i. eue
tuz. quotiēs iniquus gladi? .i. iniqua ptās addit seuo vene
no. i. venenose crudelitati. C Nota fm Arist. s. etbi. pnci

patus virū ostēdit. malicia. n. hoīs vel pbitas ostēdit pnci
patu. sicut pz in nerone: cuius malicia z crudelitas in ipe
rio sue dignitatis apparuit. ppter qd dixit Aristo. Senissi
ma est iniustitia habens arma. z. 7. etbi. dicit. Sile est igif
cōparare iniustitiā hoī iniusto. est. n. deterioz bestia decies
milies. pla. n. vtiqz mala faciet hō malus qz bestia. C Nō

Celsa nō tandez valuit potestas
Vertere prauī rabiem Neronis.
Deu graue sorte quotiēs iniqu?
Additur seuo gladius veneno.

Prosa septima libri secudi.

Am scis inqz ipsa mini
mū nobis ābitionē mor
taliuz rez fuisse dñataz:
S3 materiā gerēdis re
bus optauim?: quo ne virt? taci
ta cōsenesceret. P. At illa atq b
vnū ē qd pstatēs qdez nā mētes:
sz nōdū ad extremā manū vtutū
pfectōe pductas allicē possit: glo
rie. s. cupido: z optioz i républi
caz famā meritoz. Que qz sit exi
lis z totius ponderis vacua sic

...tis: z ad vsuz clemētie: qui liber sic icipit. Tibi scribere de
clementia Nero cesar institui.

Prosa septima secudi libri.

Am ego scis inqz.) Hic incipit septima pfa hu
ius secudi. in qua ostēdit phia q gloria mūda
na nō sit multū appetēda. Et pmo iducit Boe
tiū cōfitemē se nō desiderasse multū pdicta. s.
potestates z dignitates: nisi inqstū sunt mā rerū gerēdaz.
z ostēdit phia q gloria sit pexile bonū: z sit nō multū ap
petēda. z ibi. (Et illa.) Dicit pmo. Tum p tūc. ego Boe
tius inqz. i. dixi. o phia. tu ipsa scis ābitionē. i. cupiditatez
rerū mortaliū. de quib? dixisti minimū nobis fuisse domi
natā. sed bene optauim? materiā rebus gerēdis: quo ne p
vt non. cōsenesceret in nobis virtus tacita. i. non excitata.
C Nota qz in sapiēte nō dominaf cupiditas rerū tēpora
liuz: qz phia iducit mobilis affluētie cōtēptū ex lib. de plā
tis. Et Socrates cū Athenis ad studiū pgeret. magnū pō
dus aurī in mare piccit dicēs: mergam te ne mergar a te.
C Nota qz mā rerū gerendarū sunt ista: sine quibus res
cōuenienter geri nō possunt: z sunt tria: sapientia: auctori
tas: z potentia. Sine eniz sapientia nihil cōueniēter gerit.
vt de se patet. Res etiā gerenda auctoritate ornat: qz ho
mo autēticus libētius audif: z facilius ei credif. Potētia
vero mali depmunt z boni extollunt. banc materiā Boe
tius desiderās potētiāz z dignitates quesituit. C Nota qz
Boetius mām dignitatis z potestati ideo quesituit: ne vir
tus sua tacita cōsenesceret. i. ne dū ipse ad senectutē pue
niret: virtus sua tacita esset: duz nullus aliquid loquere
de laude sue virtutis vel scriberet. Tunc eniz virtus taci
ta cōsenescit: quādo nō agit aliquis vnde aly loquātur: z
dum nihil scribitur de suis beneficijs: qz virtus habentes
perficit: z opus eius laudabile reddit.
C At illa atqui hoc vnū est.) Hic phia ostēdit gloriā mun
danā nō esse appetēdā. z pmo premitit qz cupido glorie
multos allicit. Secūdo probat eam esse exiles z vanā ibi.
(Omne terre ambitū.) pmo dicit sic. Ex quo Boeti? qnqz

pter hec mala
neronis que tā
guntur in litte
ra multo plura
ipse perpetrā
uit. naz dicit phi
losophia tertio
huius. qnta p
sa. Nero Sene
cam familiarē
suū pceptorem
coegit ad eligē
de mortis arbi
triu. z qz nero
fuit crudelissi
mus hominū.
iō Seneca scri
psit quēdaz li
belluz ad ipm
qui intitulatur
liber de clemē
tia. in quo hor
tatur cū ad fu
gam crudelita

quesiuit dignitates et potestates: ne virtus sua tacita cōse-
neceret. videt q̄ ista ppter laudē et gloriā q̄siuit. ideo dicit
phīa. Hoc vnū est. s. cupido glorie et fama optimoz meri-
toz in rēpublicā: que fama possit allicere mētes hoīuz. nā
pstantes. i. excellētes: sed nōdū. i. nō ad huc. pductas ad ex-
tremā manū pfectiōe virtutū. i. ad sūmā pfectionē: que fa-

ma et glia q̄
sit exilis et va-
cua totius pō-
deris. i. p̄ciosi-
tatis. sic cōsi-
dera ex seq̄n-
tibus. ¶ No-
ta q̄ cupido
vane glie ml-
tos allit et de-
lectat. vñ Se-
neca. si. epla
dicit. Illū p̄ci-
pue nos ipe-
dit q̄ cito no-
bis placem⁹:
si iuenim⁹ q̄
nos bonos vi-
ros dicāt: qui
prudētes: qui
sanctos. nō su-
mus modica
laudatiōe cō-

sidera. Q̄z terre ambitū: sicuti
astrologicis demōstratiōibus ac-
cepisti: ad celi spaciū p̄cti p̄stat
obtinere rōnē: id est vt si ad cele-
stis globi magnitudinē cōferat:
nihil spaciū p̄sus habere iudice-
tur. Huius igit̄ tā exigue i mūdo
regionis: q̄rta fere portio ē: sicut
ptolemeo p̄bāte didicisti: q̄ a no-
bis cognitis aiantibus incolatur.
Huic quarte si q̄tū maria palu-
desq̄ premunt: q̄tūq̄ siti vasta
regio distēdit: cogitatiōe subtra-
xeris: vix āgustissima inhabitā-
di hoibus area relinquetur. In
hoc minimo igit̄ p̄cti quodam

centi: q̄qd in nos adulatio sine pudore p̄gesserit tanq̄ de-
bitū putam⁹: optimos nos eē sapiētissimosq̄ affirmātibus
assentim⁹ cū sciam⁹ nos sepe multa mētiri: adeo q̄q̄ idul-
gem⁹ nobis vt laudari velim⁹ in id cui p̄riū maxie facim⁹.
¶ Nota q̄ duplex est bonitas mētis. s. nālīs et acquisita.
Nālīs bonitas est fm̄ quā aliq̄ nālī sūt p̄: māsuētī: sobrii:
et casti. sed hec bonitas si nō emēdat virtute et sapiētia cito
extollit hoīez ad inanē gloriā. Alia est bonitas acq̄sita ex
exercitio virtutū et sciarū que nō pmittit hoīez extolli vana
gloria: q̄ sapiēs fructū suū ponit in p̄ciētia. Stult⁹ autē i
laude fm̄ macrobiū. Ideo dicit phīa: q̄ cupido glorie allit
cit mētes nā pstantes. nōdū. i. nō ad huc vtutibus pfectas.
¶ Nō q̄ fama est frequēs laus optimoz meritoz in rē-
publicā. Sed gloria est clara noticiā cū laude: vel gloria ē
late patēs preconium. i. annunciatio.

¶ Omnē terre ambitū. ¶ Dic phīa ostēdit gloriā mūdā
eē exilē: nec multū appetēdā. Primo ostēdit h̄ ex pte spa-
cy i quo dilataf. Sc̄do ostēdit hoc ex diuersitate nationū
ad q̄s nō diuulgaf. Tertio ostēdit idē ex diuersitate moz
ppter quos de eodē p̄rie iudicat. Quarto ostēdit idē ex
breuitate duratiōis ppter quā nō ppetuat. 2° ibi. (Adde
q̄ hoc.) 3° ibi. (Quid q̄ diuersaz.) 4° ibi. (Sed q̄ mul-
tos.) Primo intēdit talē rōnē. Latitudo fame cōsistit in
latitudine terre sup quā dilataf: sed terra nō est lata super
quā fit dilatatio fame: sicut declarat in littera. q̄ fama late
nō p̄t diffūdi: et p̄ nō est exilis nec multū appetēda. vñ
dicit in lra. Tu accepisti. i. didicisti. astrologicis demōstra-
tiōib⁹ oēm ambitū terre. i. spaciū terre obtinere. i. h̄rē rōnē
p̄cti. ad spaciū celi. i. ad magnitudinē celi: q̄d magis expo-
nēs dicit. Ut si terra p̄ferat. i. p̄paref ad magnitudinē cele-
stis globi. ipsa iudicēf p̄sus nihil spacy h̄rē. hui⁹ igit̄ taz
exigūe regiōis. i. terre in mūdo. fere q̄rta portio. i. q̄rta p̄
est. que incolat. i. inhabitat ab aiantib⁹ nobis cognitib⁹: sic
tu didicisti a p̄tolemeo hoc p̄bāte. si subtraxeris cogita-
tiōe: huic q̄rte parti terre q̄tū maria et paludes p̄mūt. i. oc-
cupant. et quātū vasta. i. ampla regio: distēdit siri. i. sicci-
tate. tunc vix relinquet̄ hoibus āgustissima area. i. artissi-

mus locus inhabitādi. in hoc ergo quodā minimo puncto
p̄cti. i. minima portioe terre. vos hoīes circūsepti atq̄ cō-
clusi cogitatis de puulgāda fama. de p̄ferēdo. i. extollen-
do. noīe. i. fama. et hoc fit inutilr. sed quid habeat. i. p̄t ha-
bere. gloria amplū. q̄ p̄ et magnificū que artata est tā an-
gustis et exiguis limitib⁹. i. terminis. q̄. v. nihil. h̄z magnifi-

p̄cto circūsepti atq̄ conclusi de
puulgāda fama: de p̄ferēdo no-
mine cogitatis. Et q̄d h̄z amplū
magnificūq̄ gloria tam angustis
exiguisq̄ limitib⁹ artata. Adde
q̄ hoc ipm̄ breuis habitaculi se-
ptū plures incolūt natiōes: lingua:
morib⁹ totius vite rōne distātes:
ad quas tñ difficultate itinez: tñ
loquendi diuersitate: tñ cōmercij
isolētia: nō mō fama hoīum sin-
guloz: s̄z nev̄biū q̄dem puenire
queat Etate deniq̄ Adarci Tul-
lij: sicut ipse quodaz loco signifi-
cat: nōdū caucasū mōtē romane
reipublice fama transcēderat: et

cum. ¶ No-
ta q̄ terra re-
spectu celi nō
est alicui⁹ q̄-
titatis sensibi-
lis: sed habet
se sic punct⁹.
q̄z orizon qui
terminat visuz
nostraz diui-
dit celū i duo
media: q̄d nō
esset si terra i
comparatiōe
ad celū habe-
ret aliquā q̄-
titatē. ¶ Itē
si terra esset
alicui⁹ q̄-tita-
tis sensibilis
respectu celi:
tunc stelle nō
semp appare-

rent nobis eiusdē quātitatis: q̄d patet falsuz. q̄z in ea par-
te vbi terra esset magis gibbosa et p̄pinquior celo appare-
rent stelle maiores: et opposita parte minores. ¶ Itēz mi-
nima stella fixa visu notabilis est maior tota terra. si ergo
talīs stella apparet nobis existentibus in terra sicut pun-
ctus: multo magis terra respectu celi erit sicut punctus.
¶ Itē punctus est quoddā indiuisibile: a quo linea eq̄-
liter distans facit circulū. et q̄z celuz ex omni parte equali-
ter distat a terra. ideo terra respectu celi habet se sicut pū-
ctus. ¶ Nota q̄ tres partes terre sunt inhabitabiles. vna
ppter nimīū calozē: due ppter nimīū frigus. s̄z quarta p̄
que est temperata in caliditate et frigiditate a nobis inha-
bitatur. sed q̄z ad huc nō tota inhabitat ppter maria et pa-
ludes: et ppter nimiaz siccitates. ideo dicit phīa q̄ quarta
pars fere est habitabilis. Vel dicit fere fm̄ alios: q̄z estus
solis nō facit torridaz conaz totaliter inhabitabilē: cū que-
dam ciuitas dicta cenit: supra quā p̄tolemeus dicit̄ fun-
dasse astrolabiū directe sit sub equinoctiali. sed dicit̄ inha-
bitabilis: q̄z est grauis inhabitationis. s̄z vltra equinoctia-
lem oīno est inhabitabilis. ppter nimīū calozē. ¶ Itē dicit
quartā partem terre inhabitari ab animātibus nobis
incognitis. hoc forsan dicit ppter antipodes si sunt: qui
nobis sunt ignoti.

¶ Adde q̄ hoc ipsuz. ¶ Dic phīa ostēdit gloriā nō esse ap-
petēdā ex diuersitate nationū ad quas nō diuulgaf intē-
dens talē rationē. Diuersae natiōes et diuersa idiomata nō
soluz ipediūt p̄mulgationē fame hominū: sed etiā vrbū:
sed in terra habitabili sunt diuersae nationes diuersozum
idiomatū. ergo p̄mulgatio fame per talia impediūt: et p̄ cō-
sequēs nō est multū appetēda. vnde dicit in littera. Adde
p̄dicte rationi q̄ hoc ipsuz septū. i. spaciū breuis habitacu-
li. i. parui spacy. in quo nos habitam⁹. incolūt. i. inhabitant
plures natiōes. i. gētes. distātes. i. differētes. lingua. i. idio-
mate et moribus: et rōne totius vite. i. rōne modi viuendi.
ad quas nō potest peruenire. non modo. i. nō tñ. fama sin-
guloz hominū: sed etiam nec fama vrbū. tu. i. taz dif-
ficultate itineruz. i. viarū. tum. i. tam diuersitate loquen-

di. i. idiomatū. tuz. i. taz. insolētia. i. in cōsuetudine cōmer-
cy. qz aliqui hoies nō cōsueuerūt cū alijs cōicare in pmer-
cys. qz etate. i. tēpore Marci Tully. sicut ipse marc' tulli-
us significat. quodā loco. i. in quibusdā suis scriptis. fama
romane reipublice nondū trāscenderat caucasō mōtem.
z tñ fama romanoꝝ erat adulta. i. ab antiquo nota. etiam

formidolosa.

parthis. tali-
bus hoib'. z
ceteris genti-
bus. i. locoꝝ
circa cauca-
sum montes.
vides ne igif
q̄ angusta sit
gloria: q̄ cō-
pressa. i. i. mo-
dicū redacta
quā laborat
dilatate z p-
pagare. an p
nunquid. glo-
ria vni' hois
romani illuc
pgredief. i. p
ueniet. vbi fa-
ma romāi no-
minis. i. rōa-
ne vrbis neqz
transire. q. d.
non. C. No-
ta partē terre

erat tñ adulta parthis etiā cete-
risqz id locoꝝ gentib' formido-
losa. Vides ne igif quā sit angu-
sta: quā cōpressa gloria: quā dila-
tare ac propagare laboratis. An
vbi romani nois trāfire fama ne-
quit: romani hois gloria pgredie-
tur? Quid q̄ si diuersarū gentiū
mores iter se atqz istituta discor-
dant: vt quod apud alios laudet:
apud alios supplicio dignuz iudī-
cef. Quo fit vt si quē fame p̄dica-
tio delectat: huic in plurimos po-
pulos nomē p̄ferre nullo modo
cōducatur. Erit igif puagata inter
suos gloria q̄sqz cōtentus: z itra
vnius gētis terminos p̄clara illa
fame immortalitas coartabit. Sz

habibilem vocat septū: qz est septa: circūdata mari. Un-
linconēsis in tractatu suo de spera. z etiā Macrobi' dicit
q̄ q̄rta portio nra habitabilis vndiqz cingit mari. C. No-
ta q̄ insolētia sz Senecā ē spēs false magnitudis. sz sz hu-
guitionē insolētia ē supbia vel fatuitas. i. p̄posito aut̄ p̄t ex-
poni p̄ cōsuetudie: z tūc dī ab i qd̄ ē nō. z soleo qd̄ ē p̄sue-
sco. C. Nō q̄ caucasus ē mōs qdā sit' in pte septētrionis ad
quē nō puenerat fama rōane vrbis: lz p̄this z alijs gētib'
assidentibus fama romanoꝝ erat formidolosa: idest for-
midabilis.

Quid q̄ diuersarū. Dic ostēdit gliaz mūdā eē exilē
ex pte diuersitatis moꝝ: p̄pter quos de eodē apud diuer-
sos cōtrarie iudicaf: z itēdit talē rōnē. Cōtrarietas istitu-
tionū z legū ipediūt fame dilatationē: sz hoies p̄riarū isti-
tutionū z legū terrā inhabitāt. ḡ diuersitas istōnū z legū i-
pediūt dilatationē fame: z p̄ nō est multū appetēda.
vñ dicit in lra. Quid supple est iudicādū q̄ mores z insti-
tuta z leges diuersarū gētū iter se discordant vt illud qd̄
apd̄ alios iudicēf dignū supplicio. quo fit. i. p̄pter qd̄. vt si
p̄dicatio. i. dilatatio fame. delectat quē. i. aliqū. nullo mō-
p̄ducatur. i. laborat. p̄ferre nomē. i. famā suā. in plurimos po-
pulos. qz lz ab aliqbus laudatēf: ab alijs tñ vituparetur.
Erit igif q̄sqz cōtētus glia puagata. i. dilatata inter suos: z
illa p̄clara nec immortalitas fame: z loquif̄ ironice: qz nō est
p̄clara nec immortalis illa coartabit. i. cōstringet̄ itra termi-
nos vni' gentis. i. vnius idiomatis. C. Nota q̄ tanta est di-
uersitas moꝝ in gētib' q̄ illud qd̄ reputaf̄ apud alios lau-
dabile. apud aliquos reputaf̄ vitupabile. reputaf̄ enī apd̄
syrios laudabile comedere parētes mortuos: ne comedā-
tur a vermibus in terra: qd̄ apud alios extraneos est exe-
crabile. sif̄ apud iudeos reputaf̄ laudabile ducere vxor-
es cōsanguinitate p̄rimas: qd̄ apud xpianos p̄hibet̄. Itē
in triuall' laudabile est occidere patres sexagenariū z cre-
mare ipsuz: qd̄ apud alios ē vitupabile. vñ dīc poeta. Sūt

locā: sunt gentes qbus est mactare parētes. Et p̄bas: z pie-
tas dum longa superuenit etas.

Sz q̄ multos clarissimos. Dic phia ondit exilitatē glo-
rie ex breuitate duratōis: pp̄ quā nō p̄petuat̄. Et diuidit̄ i
tres ptes. p̄ ondit B ex hoīuz obliuioe. z ex t̄pis breuitate.
ibi. (Uos vō.) 3° ondit gliaz a viris v̄tuosis nō eē appetē-
dā. ibi. (Uos

aūt.) Primo
dicit q̄ fama
z glia non sit
mortalis. pa-
tet: qz q̄ mul-
tos viros cla-
rissimos. i. glo-
riosos suis tē-
poribus dele-
uit iops. i. de-
fectuosa obli-
uio scriptorū
q̄q̄ etiā ipsa
scripta p̄fici-
ant qd̄. i. p̄az.
q̄ scripta lon-
gior. i. obscu-
rayetustas tē-
poris p̄mit. i.
cōsumit cum
suis auctori-
bus quorum
sunt scripta.

C. Nota q̄ p̄
scripturā fa-

ma gestoz trāsmittit̄ ad posteros. talis at̄ scriptura q̄nqz
deficit: vel pp̄ inopiā scriptoz: vel qz ipsa scripta i se vetu-
state p̄sumunt̄. Et ideo fama z gloria in obliuionē perue-
niunt. vñ Salusti' in cathilinario cōquerit̄ res gestas ro-
manoꝝ min' eē famosas pp̄ iopiā scriptoz. Atheniēsum
vō maioris fame q̄ romanoꝝ pp̄ scriptoz copiā.

Uos ḡ immortalitatē vobis. Dic phia ondit famā z glo-
riā nō eē durabilē z immortalē ex t̄pis breuitate dicēs. Uos
ḡ hoies videmini vobis p̄pagare. i. facere immortalitatē: cū
cogitat̄ famā futuri t̄pis: z i B frustra cogitat̄: qz exilis ē
duratio fame p̄ t̄ps: qd̄. i. t̄ps si p̄tractes. i. p̄pares. ad ifini-
ta spacia eternitat' qd̄ hēs q̄ leter' de tui nois diuturnita-
te. i. tue fame. q. d. nihil ē. eteni moza vni' momēti si p̄fera-
tur. i. p̄paref. io. milib' ānis hz aliq̄ p̄portioe: lz minimā
.i. valde puā: qm̄ vtrūqz spaciū t̄pis ē diffinitū: sz h̄ nūer'
ānoz. i. io. milia. v' ei' nūeri q̄tūlibz mltiplex sic duplū v' l'
triplū nō p̄t p̄pari ad itermiabilē diuturnitatē q̄ ē eterni-
tas. eteni p̄ qz finitis ad seiuiicē fuerit qdā collatio. i. p̄pato.
Infiniti vō z finiti nulla vnqz p̄t eē collatio. i. p̄pato. Ita
fit vt fama t̄pis q̄tūcūqz plixi si cogitef̄ p̄parādo tū iex-
hausta. i. ifinita eternitate. ipa videat̄ nō puā: sz plane nul-
la eē. C. Nō q̄ oē qd̄ icipit i tpe necio hz finē i tpe: cū t̄ps
sit cā corruptiōis t̄paliū. 4. etbi. cū igif fama sit t̄pal' icipi-
ens i tpe ipa d̄finet i tpe: z p̄ nō ē p̄petua. C. Nō q̄ t̄ps
q̄tūcūqz magnū p̄patū ad eternitatem mimū reputaf̄. z
q̄ si nulli' momēti. lz. n. finitoꝝ ad seiuiicē possit eē p̄pato: z i-
ter ipa p̄t eē p̄por' tñ finiti ad ifi' nulla p̄t eē p̄pato. Luz
igif eternitas sit duratio ifinita tota sif̄ exis: z t̄ps q̄tūcū-
qz mag' sit fini': t̄ps nullā hēbit p̄por' ad eterni'. z p̄
nō fama q̄tūcūqz plixi t̄pis p̄pata ad eter' nlla v' eē.

Uos aut̄ nisi ad p̄pares aures. Dic phia ondit gliaz a
viris v̄tuosis nō eē curādā. z B duab' rōnib'. z^o ibi. (Quid
aūt est.) Prima rō est illa. Illud qd̄ spectat ad leuitatē ar-
rogatīe a sapiētibus nō est curādū: sz gloria pp̄ quā homo

recte facit ppter laudes hominū spectat ad leuitatem arrogantie: et est digna derisione. ergo etc. Quia aut talis arrogātia sit quedā derisio declarat in littera. et dicit. Vos homines nescitis recte facere: nisi ad populares aures. i. ad populorum complacentias: et ad inanes rumores et laudes: et vos postulatis. i. desideratis. premia de sermūculis alienis. relicta. i. postposita.

prestantia. i. dignitate vestre conscientie et virtutis. pp quā deberetis recte operari. accipe. i. considera quā festiue. i. gloriose. aliquis illuserit. i. deriserit quē dā dicentē se esse phis in leuitate hīs arrogātie. Nam cum quidā tyrān⁹ eēt adorsus contumeliosus. i. incepisset alloqui cōtūeliose quē dā hoies qui iduerat: id est usurpauerat sibi falsus nomen phi non ad vsus vere virtutis. s. ad supbas glori-

parari quēdē pōt. Et. n. finitis ad se inuicē fuerit quā dā. i. finiti. No atqz finiti nulla vnqz poterit eē collatio. Ita sit vt quāticūqz pluri tps fama si cū ierhausta eternitate cogitet: nō pua s. plane nulla eē videat. Vos aut nisi ad populares aures inanesqz rumores recte facere nescitis: et relicta pscie virtutisqz pstantia: de alienis pnia postulatis sermūculis. Accipe i hīs arrogātie leuitate qz festiue aliquis illuserit. Nam cū quidā adorsus eēt hoies ptielios q nō ad vere virtutis vsus: s. ad supbā gloriā falsus sibi phi nomē iduerat: adiecisset qz ias se sciturū an ille phs eēt: siqz dez illatas iniurias leuiter patienterqz tolerasset. Ille patiētiā paulisp assūpsit: acceptaqz pumelia velut insultas: iā tadē inqt itelligis me eē phm. Tu ille nimis mor-

am: et tyrānus adiecisset. i. dixisset. se iam sciturū an iste esset phus. siquidem illatas sibi iniurias patienter: leuiterqz tolerasset. ille qui dixit se phm paulisper patientiaz assūpsit. s. in pncipio. qz pro et accepta cōtumelia a tyranno velut sibi insultans inqt ad tyrānuz. intelligis ne me eē philosophuz. tunc ille tyrānus mordaciter inquit itellegeras te phm esse si tacuisses. Nota s. m. Comētatores in prologo. s. phycor. verus phus debet esse perfectus oib⁹ generibus virtutū. et per seque debet eē magnanimus. sed s. m. Senecā in libro de clemētia. magnanimi est iniurias et offēdēs superbi despiciere: et per seque verbis cōtumeliosis puocari nō debet. Item phi est non vinci a passionibus: sed potius d. moderare et refrenare passiones: cū virtus consistat in moderatione passionū. vñ Aristo. q. rto ethycoruz dicit. Mansuetus vult imperturbat⁹ esse et nō duci a passione. Unde quidā philosophus contumeliose sibi insultanti dixit. Tu didicisti maledicere: s. ego didici maledicta contēnere.

Quid aut est quod ad pncipuos viros. Dic phia ponit secundas rationes que talis est. homines virtuosos vel totaliter moriuntur corpore et aia. vel aia viuunt post mortē: si totaliter moriuntur nihil spectat ad eos de gloria post mortē: si aia eorum viuunt post mortē. illa petit celū spernens omne terrenū negociū: et sic nihil ad eaz de terrena gloria. q. apud virtuosos hoies nulla debet esse cura de gloria. dicit ergo in littera. Quid est quod ad pncipuos. i. ad virtuosos viros attingeat de fama post resolutū corpus extrema morte. q. d. nihil. de his enī viris est sermo noster qui petunt. i. querunt gloriā virtute. i. operibus virtuosis. Nam si hoies toti mor-

riuntur corpore et aia vt quidaz putant: quod tamē nostre rationes. i. philosophice rationes. vetant. i. prohibent credi: quia s. m. phiam: aia intellectiua est immortalis nulla est oino gloria post mortē: cum iste oino nō extet. i. nō sit cuius ea gloria esse dicit. Sin vero mens bene sibi cōscia. i. illesa. resoluta. i. liberata terreno carcere. i. a corpore post mortē libera

ra petit celū. nōne ipsa aia que celo fruens gaudet se exemptā terrenis ipsa spnet oē terrenū negociū et per pns terrenā gloriā. quasi. d. sic. C. Nō q. ad virtuosos nihil spectat de fama nec in presenti vita: nec i futura: nō in presenti: qz dicit Seneca in pueribus. Quāplurimi curāt famā: pauci aut cōscientiā. tales pauci curantes cōscientiā sūt virtuosos et philosophi: de quib⁹ loquit Boetius i fine tra-

diciter itellegerā inqt si tacuisses. Quid aut est quod ad pncipuos viros: de his. n. s. m. e. q. virtute gliaz petunt. qd inqz e. qd ad hos de fama post resolutū morte supma corpus attingat. Nam si: quod nre rationes credi vetant: toti moriuntur hoies: nulla e. oino glia: cū is cuius ea eē d. nō extet oino. Sin vero bñ sibi mēs pscia terreno carcere resoluta celū libera petit: nōne oē terrenū negociū spnet: q se celo fruens terrenis gaudet exemptas.

Metrū septimū secundū libri.

Quicumqz solam mente precipiti petit: Summūqz credit gliaz Late patētes etheris cernat plagas.

Artūqz terrarum situm: Breuē replere nō valētis ābitū: Pudebit aucti nominis.

ctatus de sumo bono dicens. Pauci sunt viri honorandi sicut philosophi qui contēnunt desiderium sensus et sequunt desiderū intellectus. Plurimi aut sunt qui curāt famā: sicut sunt vulgares qui relicta virtute conscientie ppter laudes hominū recte faciunt de quibus dicit scriptura. Amen dico vobis receperunt mercedē suā. Nec etiam fama spectat ad viros virtuosos in futura vita qui virtuosos si totaliter moriuntur nihil ad eos de fama. Si autem anima viuunt post mortē ista euolat ad celum et nihil curat de fama. sprenit omne terrenū negociū: et potius gaudet: quia est exempta a curis terrenis et gaudio celesti fruitur in eternum.

Metrum septimū secundū libri.

Quicumqz solam mente precipiti petit: Dic incipit metrum septimū huius secundū quod dicitur archiloycus ab inuēto: e. iambicum a pede predomināte: et cōstat ex pmo versu trimetro: et secūdo dimetro. in quo metro philosophia docet quō gloria sit contēnenda ex consideratiōe amplitudinis celi et strictitudinis terre dicens. Quicumqz petit. i. desiderat precipiti mente solā gloriā. et credit istā esse summū. i. pncipū inter appetenda. iste cernat. i. consideret. plagas etheris. i. partes celi. late patentes. et cernat artū situz terrarū. i. strictū spacium terre in cōparatione ad celū. ille pudebit. i. verecūdabit aucti nominis. i. aucte fame sue. nō valētis replere breuē ābitū. i. paucū spacium terre. Et tūc exclamat dicens. Opp h miror. qd. i. pp quod supbi gestiūt. i. cupiūt. frustra leuare. i. extollere. colla sua mortali iugo. i. mortali fama. s. n. fama diffusa meās.

id est transiens per remotos populos explicet se linguas. i. per linguas populorum. et magna domus tua. i. nobilis parentela. vel familia fulgeat claris titulis. i. laudibus tamen mors spernit altam gloriam: et mors pariter. i. simul inuoluit humile caput. i. miserum hominem: et celsus. i. nobile vel diuitem et mors equat infima summis nulli parcendo: quod declarat dicentes. Ubi nunc manet ossa fidelis fabricij quid Brutus rigidus aut Lato: sup. e. q. d. quod manet de gloria eorum post mortem: utique modicum. i. illud manet quod tenuis fama. i. exilis superstes. i. manens. signat inane nomen eorum pauculis litteris scriptis in epitaphis. sed quid. i. ad quid nouimus decora uocabula scripta. nunquam intelligitur per ea ipsos esse sumptos. i. mortuos. quod si dicat. imo taceris. quod mortui presus irribiles: nec fama efficit vos notos. Et quia aliquis diceret quod ipsi sunt mortui corpore: tamen uiuunt secundum famam. Dicit philosophia. Si putatis vitam uestram longius trahi. id est prolongari aura mortalis nominis: id est splendore mortalis fame. cum sera: id est ultima dies. uobis hoc rapiet: id est fama auferet. iam uos manet: id est expectat. secunda mors. quasi dicat. si estis presus mortui corpore: id est fama manens est uita uestra. illa cessante. secundario moriemini.

¶ Notandum. Fabricius fuit consul romanus qui cum mitte retur pugnare contra pyrribum regem epyrotarum. rex permisit sibi partem regni sui ut transiret ad ipsius: quod Fabricius contempsit sequenti anno pyrribus obtulit sibi magnam pecuniam auri. ut traderet sibi romanum imperium. cui ait Fabricius. Roma non uult aurum. sed uult imperare habentibus aurum. propter hoc ipse dictus fuit fidelis Fabricius. Dicitur etiam de Fabricio. quod cum quidam ad eum uenisset. permittens se pyrribum regem occisurum si fabricius sibi pecuniam aliquam dare uellet. Ipse uero fabricius hunc traditorem ligatum misit ad pyrribum pro tali scelere puniendum: cui tunc pyrribus dixit. Possibile est soles a suo tramite deniare quod fabricius a uia recte rationis discedere. ¶ Nota quod Brutus fuit primus presul romanus qui amore libertatis et iustitie propter stuprum Lucretie plurima egit: et multa bella pro romanis inuit. propter quod etiam famosus fuit. ¶ Non quod Lato dicitur est rigidus propter rigorem animi qui ad nihil turpe flexi potuit: et tamen iustitie fuit ut Lucanus ipsius dicitur compararet in iudicanda causa: que fuit inter Iulium cesarem et Pompeum dicens: Uictrix causa dicitur placuit sed uicta Lato. et de hoc magis patet quarto huius. psalms sexta.

Quid o supbi colla mortali iugo
Frustra leuare gestiunt?
Licet remotos fama per popu-
los means
Diffusa: linguas explicet:
Et magna titulis fulgeat claris
domus:
Mors spernit altam gloriam.
Inuoluit humile pariter et celsu
caput:
Equatqz summis infima.
Ubi nunc fidelis ossa fabricij ma-
nent?
Quid brutus aut rigidus catho-
Signat superstes fama tenuis
pauculis.
Inane nomen litteris.
Sed quod decora nouimus uocabula.
Num scire sumptos datur?
Iacetis ergo presus ignorabiles:
Nec fama notos efficit.
Quod si putatis longius uita trahi

¶ Prosa octaua libri secundi.

Ed ne me inexorabile. ¶ Ista est octaua et ultima psalms huius scilicet. et quod philosophia ostendit bona fortune non multum esse appetenda. aliquis putaret quod in fortuna nihil esset boni. id est iam ostendit philosophia cuiusmodi bonum sit in fortuna: et probat fortunam aduersam plus esse bonam quam prosperam. et primo permittit suam intentionem. et probat intentionem. ibi. ¶ Illa enim. ¶ primo dicit. ¶ Boetius ex dictis patet quod fortuna est contentenda: sed ne putes me gerere. i. facere bellum inexorabile. i. implacabile contra fortunam super. scias quod aliquis est. i. coringit. quod ipsa fortuna fallax. non nihil. i. aliquid bene mereatur de hominibus eo quod aliquod bonum euenit hominibus per eam. tunc. scilicet cum fortuna se aper-

Mortalis aura nominis:
Cum sera uobis rapiet hoc etiam dies:
Iam uos scda mors manet.

¶ Prosa octaua libri secundi.

Ed ne me inexorabile contra fortunam bellum gerere putes. Et aliquando cum de hominibus illa fallax. non nihil bene mereatur: tum. scilicet cum se aperit. cum frontem detegit moresque profiteatur. Modum forte quod loquar intelligis. Mirum est quod dicere gestio: eo quod iniaz uerbis explicare uix queo. Etenim plus reorum hominibus aduersam quam prosperam pdesse fortunam. Illa enim semper specie felicitatis cum uel blanda mentitur. hec spem uel cum se instabilem mutatione demonstrat. illa fallit: hec instruit. illa mendacium spem bonorum mentes fru-

rit. manifestando suam falsitatem: cum detegit frontem per sui aduersitatem: cum profiteatur mores suos per instabilitatem. et subdit philosophia. non dum forte intelligis quid loquar: quod mirum est quod ego gestio. i. cupio dicere. eo quod. i. ideo uix queo explicare iniaz uerbis. Et. n. ego reorum. i. opinor aduersam fortunam plus pdesse hominibus quam prosperam. ¶ Nota quicunque in aliquo dicto uideatur esse repugnancia illud uideatur mirabile dictum. scilicet dicere fortunam aduersam hominibus pdesse. uideatur esse quedam repugnancia in dicto. Nam esse aduersum alicui: et sibi pdesse adinuites repugnatur. ideo dicit philosophia. Mirum est quod gestio dicere. scilicet fortunam aduersam magis pdesse quam prosperam.

¶ Illa enim semper spem felicitatis. ¶ Dic philosophia probat intentionem quod fortuna aduersa melior sit quam prospera tribus rationibus. et primo. ¶ primo dicit illa fortuna prospera semper mentitur cum uideatur. i. apparet blanda specie felicitatis. i. prosperitatis. sed hec. i. fortuna aduersa semper uera est cum demonstrat se esse instabilem sui mutatione. ostendit enim se esse talem qualis est: et ita per eam non decipiuntur homines. scilicet illa. scilicet prospera fortuna confidetes in se fallit. hec autem aduersa fortuna hominem instruit ostendendo quod non sit confidendum prosperae fortune propter eius mutabilitatem. illa. scilicet prospera fortuna ligat. scilicet fallendo mentes. fruendum hominum specie bonorum mendacium. hec. scilicet aduersa fortuna. absoluit. i. liberat. scilicet mentes hominum cognitione. fragilis. i. transitorie felicitatis. Et tunc recolligit effectum utriusque fortune dicens. Itaque illa. scilicet prospera fortunam uideas uentosam. i. superbam. fluentem. i. prodigam et superfluum ignaram. nam homines in prosperitate continua seipsum non cognoscunt. hanc. scilicet aduersam fortunam tu uideas sobriam. et succinctam. i. humilem non superbam. et prudentem exercitatione

aduersitat. ¶ Nō q̄ ex ista lra p̄nt formari tres rōnes q̄ fortuna aduersa melior sit p̄spera. Prima rō est ista. Bona fortuna spē vere felicitatis decipit habētē ipsa: s̄ fortuna aduersa nō decipit: s̄ vera est ostēdēs se tales qualis est. ḡ aduersa melior est q̄ p̄spera. Sc̄da rō ē. P̄spera fortuna ligat mētes hoīuz mēdacibus bonis: s̄ aduersa liberat mētes a falsa

felicitate. ḡ ē melior. Tercia rō ē. P̄spera fortuna reddit homines sui ignaros: s̄ aduersa facit hoīes sapiētes. ergo melior ē q̄ p̄spera.

¶ Postremo felix a vero bono. ¶ Dic p̄bia pōit 2as rōnes q̄ talē. quecūq̄ fortuna trahit ad ignominie veri hōi illa melior ē q̄ trahit a vero bono: s̄ fortuna aduersa ē h̄. ergo r̄. vñ dicit in lra.

¶ Postremo felix. i. p̄spera fortuna cū suis blādicijs. trahit venios. i. errantes a vero bono: s̄ aduersa fortuna plerūq̄ retrahit vncō. i. tenaculo reducens ad vā bōa. ¶ Nō q̄ qz p̄spera fortuna videt eē p̄p̄inqua felicitati: eo q̄ sine bonis fortune nō cōtingit eē felicē ex de bona fortuna: iō suis blādicijs trahit hoīez sensualē a vō bono. qd̄ p̄sistit ī speculatiōe dei aduersa aut fortuna qz ostēdit p̄sperā fortunā eē mutabilē. ipsa reducit hoīez ad verū bonū qd̄ est imutabile.

¶ An hoc iter minima estimādū putas. ¶ Dic p̄bia ponit vltimā rōnē q̄ talis ē. Illa fortuna ē melior p̄ quā conogscitur veri amici. s̄ aduersa fortuna ē talis. ergo r̄. vñ dicit in lra. An p̄ nungd. putas hoc eē estimādū iter minima bōa q̄ bec aspa. i. aduersa fortuna detexit. i. mōstrauit. tibi mētes. i. corda fidelīū amicorū. q. d. illud ē bonū de maximis hōis. r̄ bec supple p̄spera fortuna: secreuit. i. distinxit tibi certos amicos r̄ ambiguos vult sodaliū. i. amicorū. q. d. aspa fortuna docuit te discernere iter veros amicos r̄ falsos: qz p̄spera fortuna a te discedēs abstulit suos. i. q̄ erāt amici rōne p̄speritatis: r̄ reliq̄ tuos amicos q̄ te dilexerūt nō propter tua. ¶ Quāti. i. q̄to p̄cio. tu emisisses hoc iteger. i. in itegritate fortune p̄stitit: cū videbaris tibi fortunat: vt potuisses cognoscere veros amicos. nūc desine. i. cessa. q̄rere opes. i. diuitias amissas: qz inuenisti veros amicos: qd̄ ē p̄ciosissimū gen^{us} diuitiarū. ¶ Nota ī aduersitate falsi amici fugiūt: s̄ in tpe p̄speritatis manent. vñ Sen. in lib. de re medys. Quē tu felicē credis illuz multi comitanē vt melius sequunt: cadauera lupi: frumēta formice. p̄daz ista turba sequit nō hoīez. ¶ Nō q̄ aduersa fortuna ostēdit fideles amicos. vñ Seneca. 20. epla. Turba familiaris cuz a te pasci desierit ipsa te nō pascet: r̄ qd̄ tu beneficio tuo scire nō poteris paupertate scies. illa veros amicos retinebit. discedit q̄cūq̄ nō te: s̄ aliud sequebat. Est aut p̄ hoc vñ mandanda paupertas q̄ a ḡbus ameris ostendit. vnde pau-

per Henricus. P̄ualet s̄ solo mala fors q̄ mōstrat amicos. Qui boni: qui mali: monstrat vtrāq̄ viam. Item poeta. Tempore felici nō cognoscunt amici. Sorte patet misera que sit dilectio vera. Item alibi. Cuz fueris felix multos numerabis amicos. Tempora si fuerint nubila solus eris. Item Thobias. Fluctuat ad census venalis amicus

Sed verus renouat vt fabri catus amor.

¶ Nota q̄ fidelis amicus ē p̄ciosissimū genus diuitiarū: quia amic^{us}. 9. ethic. est alter ego. i. amicorū est idēz velle r̄ nolle. Nemo enim eligit viuere sine amicis habēs reliq̄ bona. Et Sen. 9. epistola dicit.

Sapiens r̄ si cōtentus sit se ipso tamē amicum h̄re vult. p̄pter nihil aliud nisi vt exerceat amicitiaz: ne tam magna virtus lateat. Et Tuli^{us} in li-

Metrum octauum secundi libri.

Uod mundus stabili fide
Concordes variat vices.

¶ Quod pugnancia semina
Fedus perpetuum tenent.

¶ Quod p̄hebus roseus diez
Curru prouebit aureo:

¶ At quas duxerit hesperus:

¶ P̄bebe noctib^{us} imperet.

¶ At fluctus auidum mare

¶ Certo fine coerceat:

¶ Ne terris liceat vagis

¶ Latos tendere terminos.

¶ Hanc rerum seriem ligat

¶ Terras ac pelagus regens:

¶ Et celo imperitans amor.

bro de offi. dicit. Honores diuitie r̄ dignitates nunq̄ sunt amicitie antepone.

¶ Metrum octauum secundi libri.

Uod mundus stabili fide. ¶ Dic incipit octauū r̄ vltimū metrū hui^{us} secūdi: qd̄ dicit gliconicuz ab inuētoze. amphimacrū a pede p̄dominante: r̄ est amphimachus pes antiquorū cōstās ex p̄ r̄ vltia lōga r̄ duab^{us} breuib^{us} medys. dicit^{ur} ab amphib^{us} qd̄ est circū r̄ macros longū: quasi habēs circūquaq̄ longā syllabā. In quo metro p̄bia cōmēdat amorē ex quo dixit q̄ amici sūt p̄ciosissimū gen^{us} diuitiarū. Et p̄mo p̄mēdat amorē diuinū. Sc̄do oñdit quō hūana nā amicitia cōseruat. ibi. (Dic sc̄os.) P̄rio facit s̄ qd̄ dictū ē. 2° oñdit q̄ ablato diuino amore oīa corrūpūt. ibi. (Dic si frena.) P̄ dicit. Amor diuin^{us} regēs terras ac pelagus r̄ iperitās. i. frequēter iperās celo. ille amor ligat hāc seriē. i. cōrdiā rezz: q̄ mundus stabili fide variat cōrdes vices. i. alternatiōes tēporū anni noctis r̄ diei: r̄ q̄ semina pugnātia. i. elemēta r̄ r̄ia. teneāt p̄petuū fedus. i. cōrdiā: ne vnū totalr aliō corrūpat. q̄ p̄hebus. i. sol. curru aureo p̄uehit. i. p̄ducit. roseum diē. i. claz diē. idē amor facit vt p̄bebe. i. luna. iperet. i. p̄sit noctib^{us}. q̄s noctes hesper^{us}. i. stella vesprina duxerit. i. adducit. r̄ vt auidū mare ad exeūdū coerceat fluctus suos. certo fine. i. determinato fine: ne liceat sibi tēdere. i. ex tēdere. latos terminos. vagis terris. i. amplis terris. supple totalr cooperiēdo terrā. ¶ Nota q̄ Tulli^{us} loquēs de amicitia dicit. Amicitia est v̄tus mouēs supiora ad p̄tectiōnē inferiorū: r̄ inferiora ad subiēctiōnē supiorū. Amicitia enī sublata omnis in vita tollit incūditas. ¶ Nota q̄ elemēta appellat semina: qz ex ipsis tanq̄ ex seminibus elemētata p̄ducunt. sicut enī semen est p̄ncipiū fructus: sic elemēta sunt p̄ncipia corporū mixtorū. r̄ dicit elemēta pugnātia p̄pter ipsoz cōtrarietate. nam aliqua sūt calida

alia frigida: quedam humida: quedā sicca. Dec elementa diuino amore ordinante tenent pprius fedus: qz grauitas inferior nō aufert leuitates superioruz: nec ecōuerso. 7 si mul totaliter se nō corrumpūt.

C Dic si frena remiserit. **C** Dic ostendit qz amore diuino sub/tracta oīa corrumpunt dicēs. si hic amor diuinus remise/rit frena. i. le

ges gubernā di res. qz qd nūc amat in/ uicem. i. 2 cor dat. illud pti/ nio geret bel lum: 7 ipa ele menta certāt .i. litigant sol uere. i. dstrue re machinas .i. mūdānam quā nūc socia fide .i. cōcor/ di federe inci tant pulchris motib: idest faciunt ordi narie moue re. **C** Nō qz sublatō amo/

Hic si frena remiserit
Quicqd nunc amat inuicem
Bellum continuo gerit.
Et qua nunc socia fide
Pulchris moribus icitant:
Certant soluere machinas.
Hic sanctos populos quoqz
Iunctos federe continet.
Hic 7 coniugij sacrum
Castis nequit amoribus.
Hic fidis etiam sua
Dictat iura sodalibus.
O felix hominum genus
Si vestros animos amor
Quo celum regitur: regat.

re 7 concordia omnia dissoluunt. unde Valanus in anti/ claudiano loquens in persona amoris 7 cōcordie dicit. Si mea iura: meas leges: mea federa mundus Olim seruas/ ser vel adhuc seruaret amoris: Vincula non tantis geme/ ret sub cladibus orbis.

C Dic sanctos populos quoqz. **C** Dic ostendit pbia quō p amorē conseruat 7 conciliaf amicitia humana dicēs. Dic amor cōtinet. i. pseruat. scōs. i. virtuosos 7 populos iūctos federe. s. amicitie. 7 hic amor nequit sacrū. i. sacramētū con iugij castis amoribus viri 7 vxoris: 7 hic amor dictat iura sua. i. imponit legē amicitie fidis sodalibus: 7 qz ista proue niunt ab amore diuino tanqz a suo pncipio: ideo subiūgit. **O** felix genus hominū sup. dico. si amor. i. diuin⁹ quo celum regit. regat animos vestros sup. causando in eis cōcordiā amicitie. **C** Nota qz amor dictat iura fidis sodalib⁹. iura aut amicoz 7 sodaliū inuit Seneca. 3. epla dicēs. Diu co/ gita an aliqz in amicū sit tibi recipiēdus: sed cuz placuerit fieri toto illū pectore amitte tā audacter cuz illo loqre qz tecū. Tu quidē ita viue vt nihil tibi cōmittas nisi qz etiaz amico tuo cōmittere possis. Cuz amico tuo oēs curas: oēs cogitatioēs misce si fidelē putaueris. Sūt. n. quidā q que amicis sūt tñ mittenda oibus narrāt. quidā cbarissimo/ rus cōscientiā reformidant nulli credituri. neutrū facien/ dus est. vtrūqz enī vitiū est 7 oibus credere 7 nulli. **C** No ta circa p̄dicta qz amicitia pprie dicta tñ inuenit in reb⁹ rōnalibus: 7 vt sic amicitia est par volūtas bonoz iter ali/ quos. sed large accipiēdo amicitia. sic etiā est in irrōnalib⁹ 7 vt sic amicitia est cōcordia diuersarū rerū adiuicem.

C Explicit liber secundus. **C** Incipit tertius.

C Prosa prima.
Am cantum illa finierat. **C** Iste est tertius liber Boety de consolatione philosophie. 7 continuatur ad libros precedētes in hūc modum. Postqz pbia in pmo libro scruta/ ta est causas doloris Boety. 7 in scōo libro adhibuit sibi remedia facilia. in p̄sentī lib. 7 in sequētibus pbia adhibet Boetio remedia grauiora. sūt at remedia grauiora rōnes p̄ cōez opi. hominū pbates qz

in bonis exterioribus nō p̄sistit vera felicitas ostēdēdo in quo sit felicitas vera: 7 quō ad ipsa perueniatur. Et diui/ ditur iste liber in viginti quattuor partes: quia huius libri sunt duodecim prose: 7 duodecim metra. que partes pate/ bunt in processu libri. quid autē 7 de quo determinef in qualibet istarū partū similr patebit. Prima prosa hui⁹

C Libri secundi de consolatione philosophie finis.

C Incipit liber tertius.

C Prosa prima.

Am cantum illa fi/ nierat cuz me audi/ endi auidum: stu/ pentemqz arrectis adhuc auribus car/ minis mulcedo defixerat. itaqz paulo post o in quaz summum lassorum solamen animozū quā tum me vel sententiarū pondere vel canendi etiam iucunditate re fouisti: adeo vt me tā post hac i/

uini 7 amicitie. 7 cū ego Boetius essez allectus dulcedine metri ad audiēdū cū auiditate 7 admiratiōe verba p̄bie aurib⁹ arrectis. ego dixi. **O** p̄bia que es sūmū solamē ani/ mozū lassoz quātum me refocillasti tuis p̄sis 7 metris i/ tantū qz iaz bene possuz resistere insultib⁹ fortune. 7 ideo dicit remedia que p̄us dixisti esse grauia nō timeo: sed ea audire diligēter expecto. **C** Nota qz Boetius metrū vo/ cat cantū. sicut enī in cantu est eleuatio 7 depressio vocis. sic similiter in metro ratione quātitatis correpte 7 produ cte syllabaz attendit quedā eleuatio 7 depressio: qz rōne quātitatis p̄ducte sit eleuatio rōne quantitatis correpte sit depressio. **C** Item qz metruz est subtilius 7 delectabi/ lius prosa. ideo animū demulcet. **U**n auctor poetrie me/ truz cōparat domicelle dicēs. **U**ltqz venire metrū tanqz domicella compto crine. nitente gena: subtili corpore: for/ ma egregia. **I**deo dicit Boetius. mulcedo carminis. i. me/ tri. **C** Item homo d̄z esse auidus 7 stupens circa philoso/ phiam. **A**uidus inqz: quia dixit Seneca. 17. epistola. **P**rou ce omnia ista si sapias imo vt sapias: 7 ad p̄biaz magno cur/ su totisqz viribus tende. **E**tiaz homo debet esse stupens. i. admirās de philosophia: qz ipsa est res mirabilis 7 diuina **F**m Aristotelē in pncipio libri sui de mundo. 7 philosophia cōfert mirabiles delectationes. 10. ethicoz. **C** Itēz ani/ mi lassī sunt graui cura vel aduersitate aliqua oppressi. ho rum philosophia est sūmū solamen: qz ipsa persuadet ma/ gnanimitatez qua cōtra aduersitates fortune homo con/ stanter debet militare. **C** Itēz per philosophiā homo be/ ne potest resistere ictib⁹ fortune. quia p̄mo ethicoz dicit Aristoteles. **S**apiens bene scit ferre fortunas: 7 habet se sine vituperio sicut tetragonum. **U**nde dicit in littera. **J**ā illa supple philosophia. finierat cantū. i. metrū. de amore diuino: 7 cū mulcedo. i. suauitas carminis defixerat. i. sta/ bilierat me auidū. i. cupidū audiēdi. qz pro 7 stupentem. i. admirātez. supple verba p̄bie. aurib⁹ meis. arrectis: idest eleuatis ad hec. s. verba. itaqz paulo post ego inqz. i. dixi. **O** sūmū solamen lassozū animozū supple per aduersi/ tatez quātū me refouisti pondere sententiarū supple p̄se. vel etiā iocunditate canendi. i. metri. adeo. i. intantum. vt

terty diuidit i tres ptes. Pri/ mo ostendit boe/ tius quō post p̄dicta allocu/ tus fuerit phi/ losophiaz. **S**ecundo ponit re/ sponsonē phi/ losophie. **T**er/ tio Boetius di/ rigit quādā pe/ titiōez ad ipaz. scōa ibi. **T**uz illa. **T**ertia ibi. **T**ū ego. **D**i/ cit p̄mo. **J**ā illa philosophia fi/ nierat cantū. i. metrū qd erat de cōmendati/ one amoris di/

iam post hac nō arbitrer me eē iparē. i. dissimilē in resisten-
do ictib⁹. i. insultibus fortune. Itaq; remedia illa que paulo
ante dicebas eē acriora. i. grauiora. nō mō. i. nō tñ nō peri-
horresco. i. nō timeo. sed ego audius audiēdi sup. ea vehe-
mēter efflagito. i. exoptulo. ¶ Ubi sciēdū q; fm Dugui-
tionez efflagitare est valde flagitare: exoptulare: petere
cum clamore

poscere.
¶ Tū illa sen-
si iquit. ¶ Dic
ponit respon-
sionē phie di-
cens. Ego be-
ne sensi illud
cū tu tacit⁹. i.
attēt⁹ recep-
sti verba no-
stra: et cū ego
p̄feci mentez
tuaz. talia. n.
sūt remedia
que adhuc re-
stant vt ipsa
degustata pri-
mo sint ama-
ra: sed postea
dulcescāt. S; q; tu dicis te
esse cupidus
audiēdi vba
nostra. ¶ Q; to desiderio

parem fortune ictibus non arbi-
tror. Itaq; remedia que paulo
ante acriora esse dicebas: non mo-
do non perhorresco: sed audien-
di audius vehementer efflagito.
¶ Tū illa sensi inquit cuz ver-
ba nostra tacitus attentusq; rapi-
ebas: cunq; tue mentis habitum
vel expectaui: vel quod est veri⁹
ipsa perfeci. Talia sunt quippe q̄
restant: vt degustata quidez mor-
deant: interius autez recepta dul-
cescant. Sed q; tu te audiendi cu-
pidus dicis: quāto ardore flagra-
res: si quonaz te ducere aggredia-
mur agsceres. ¶ Quonā inq;:
¶ ad verā inq; felicitatē quā tu-
us quoq; sōniat anū: sed occu-

arderes si cognosceres quo laboramus te ducere. et dicit
Boeti⁹. Quo vis me ducere? Rīdet phia: ad cognitionē
vere felicitatis quā aius tuus quasi sōniādo adhuc vix co-
gnoscit: q; est occupat⁹ imaginib⁹ false felicitatis. ¶ No-
ta q; Boe. tacit⁹ vba phie rapiebat cōsilio Senecę dicen-
tis. Esto vborz tacit⁹ auditor: auditorū prōptus repetitor.
¶ Nota q; p̄cepta phicalia p̄mo sūt amara: postea dulce-
scūt. fm illud poete. Discrete fit chaz q̄uis p̄mo sit ama-
rus. Et Eustrati⁹ p̄mo ethi. dicit. Sciūt docti qm laborio-
sa est possessio virtutū: sed p̄pter eius amaritudinez phia
nō est abyciēda: q; nō est dign⁹ dulcoris acumine: q; ama-
ritudis negt iuiscari grauiamē fm Boetiū. in de discipli-
na scholarū. ¶ Nota. sicut sōniās putat fantasmata sibi
occurrētia eē veras res de quibus sōniat: et tñ nō sunt ipse
res. sic Boetius in istis t̄palibus putauit eē verā felicitate-
tem: que tñ nō est: sed tñ sunt quedā silitudines vere felici-
tatis: sicut fantasmata sōnioz sunt silitudines rerum.
¶ Nota q; bona exteriora vocat imagines vere felicitatis.
sicut. n. imago est rei imitago: et nō est ipsa res. sic bona
exteriora vident exp̄mere formā vere felicitatis: sed vera
felicitas nō est in ipsis. vñ dicit i littera. Tū p̄ tūc illa sup-
ple phia ingt. ego sensi. i. noui sup. intētionē tuā. cū tu taci-
tus. q; p̄. et attētus rapiebas vba nostra. q; p̄. et cum ego ex-
pectaui. alia lra habet expectiui. i. reuocauit habitū tue mē-
tis. Vel qd est veri⁹ dicere cū ego ipsa habitū tue mentis
perfeci. quippe mirū talia sunt supple remedia. que restāt
supple sumēda: vt ipsa quidē degustata p̄mo mordeant. i.
displiceāt. iteri⁹ aut̄ recepta dulcescant. sed q; tu dicis te cu-
pidū audiendi supple illa remedia. ¶ Quāto ardore. i. desi-
derio. flagrares. i. arderes. si agnosceres. quonā. i. ad quez
locū aggrediamur. i. incipim⁹ te ducere. Ego Boeti⁹ inq;:
.i. dixi quonā sup. vis me ducere. inquit sup. phia. ad verā
felicitatē quā tuus aius sōniat. i. imperfecte cognoscit: sed
visu. i. cognitiōe occupato ad imagines. i. ad bona t̄palia. q̄

sunt imagines et similitudo vere felicitatis. tu nō potes i-
tueri. i. inspicere. ipsam supple verā felicitatē.

¶ Tum ego fac obsecro. ¶ Dic Boetius dirigit petitionem
phia. et ponit cōsensuz sue petitionis dicens. O phia rogo
vt sine dilatione dmonstres mihi que sit vera felicitas. et
phia cōsentiens dicit: libenter faciaz tui causa: sed p̄us ego
ostendam tibi
ostendam tibi
falsam felicitate-
tem tibi notio-
rem: vt illa co-
gnita per con-
trarium possis
postea agnosce-
re veraz felici-
tatem. ¶ No-
ta circa hoc q;
dicit faciā tui
causa libenter:
q; phia petitiō-
nes hominum
admittit. vnde
Seneca. Nul-
li preclusa est
virtus sapien-
tie. omnib⁹ pa-
tet. oēs inuitat
omnes admit-
tit. nō eligit do-
muz: neq; cen-
sum: sed nudo
homine cōtēta
est. ¶ Nota. i.
nata est nobis via
p̄cedendi ex nobis magis notis ad mi-
nus nota. p̄mo physicoz. et sc̄do de aia. Cū igitur bona ex-
teriora sint magis nobis nota in quibus aliqui posuerunt
consistere felicitatem q̄ bona interiora. ideo philosophia
primo vult determinare de falsa felicitate nobis magis
nota que ponitur in bonis exterioribus ipsam extirpan-
do: vt per eam agnoscamus veram felicitatem tanq; per
contrarium. ¶ Nota q; Seneca in de virtutibus cardī-
nalibus dicit. Scire debes q; quedam non videntur esse
bona et sunt. quedam videntur bona et non sunt. quecūq;
autem ex rebus transitorioz possides non bec magna exi-
stimes non mireris qd caducus est. Ex quo patet q; vera
felicitas non consistit in bonis exterioribus: que vidētur
esse vera bona: et tamen non sunt. vnde dicit in littera.
Tum pro tūc. ego supple Boetius dixi. o phia ob-
secro: id est peto. fac: id est duc me ad illam felicitatem. et
demonstra mihi sine cunctatione: id est sine mora. que sit
illa vera supple felicitas. Illa philosophia inquit faciam
libenter tui causa. sed ego p̄us conabor: id est laboro. tibi
designare verbis. atq; p̄. et informare que causa: id est que
felicitas habens rationē cause finalis. sit tibi notior: id est
manifestior. vt ea supple falsa felicitate perspecta: id est co-
gnita. possis agnoscere specimen: id est similitudinē. ve-
re beatitudinis. cum flexeris oculos supple cognitionis in
cōtrariam partem false felicitatis.

¶ Metrum primuz tertij libri.

¶ Qui serere ingenuum
volet agrum.
Liberat arua pri⁹ fru-
ticibus.

¶ Falce rubos filicēq; resecat
¶ Et noua fruge. grauis ceres eat.

¶ Metrum primum tertij libri.
¶ Qui serere ingenuum volet agruz. ¶ Istud est
p̄mum metruz huius tertij: quod dicitur me-
trum chozistum ab inuenteore. dactilicum a
pede predominante. et primus versus huius
metri est ypercatbalecticus: quia post primū
pedez abundat vna syllaba: scilicet re in hac
dictione serere: et quia philosophia p̄dixit q; p̄us eēt osten-
dendū que sit falsa felicitas: et postea que sit vera. iō p̄bi

Philosophia in hoc metro p̄medat hūc ordinē p̄ quattuor exē
pla. P̄mū ē. q̄cūq; vult seminare bonū agrū oz p̄us extir
pare nociuas herbas vt ager bene fructificet. Sicut aliq; volēs
cognoscere verā felicitatē oz p̄us extirpare falsam. vñ dicit in l̄ra.
Qui volet serere agrū igenuū. i. nobile. p̄us liberat arua. i. agros
fructib⁹. i. radicib⁹ q̄ ipediūt ne semē crescat: et ille

refecat. i. p̄re
scindit rubos
.i. paruas ar
bores. q; p̄ r.
filicem. i. her
bam iutilem
falce. i. falca
stro. vt noua
ceres eat. i. p̄
ficiat grauis
.i. onusta fru
ge. Scd̄z exē
plū ē. sicut p̄
gustando ali
quod amarū
mel apparet
dulcius. sic p̄
pter cognitio

Dulcior est apūi mage labor
Si malus oza p̄ri⁹ sapor edat.
Grati⁹ astra nitēt: vbi nothus
Desinit ymbziferos dare sonos.
Lucifer vt tenebras pepulerit
P̄lchra dies roseos agit equos.
Tu quoq; falsa tuēs bona prius
Incipe colla iugo retrahere.
Aera debinc aiū subierint.

Tercia scda tertij libri.
Am defixo paululū vi
su: z velut in angustam
sue mētis sedē recepta:

nem false felicitatis magl cognoscit vera felicitas. Vñ di
cit in l̄ra. Labor apūi ē mage dulcior. i. mel est magis dul
ce. si malus sapor p̄us edat. i. ificiat oza. Tertiu exēplū est.
sicut post tēpus nebulosuz gratior ē serenitas: sic post co
gnitionē false felicitatis gratior est cognitio vere felicitat
is. vñ dicit in l̄ra. Vbi p̄ postq; nothus. i. vētus australis
desinit. i. cessat. dare ymbziferos sonos. i. stat⁹ p̄ducentes
ymbzes: tūc astra nitēt grati⁹. i. delectabili⁹. Quartū exē
plū est. sicut pulchra dies seq̄ tenebras nocti: sic cognitio
vere felicitatis seq̄ cognitionē false felicitatis. vñ dicit in
l̄ra. U. i. postq; lucifer. i. stella matutina. pepulerit. i. fuga
uerit. tenebras noctis: tūc pulchra dies agit. i. ducit roseos
equos solis: tūc applicat exēpla ad p̄positū dicēs. Tu p̄us
debes p̄siderare falsa bona: z extirpatis ipsis debes cogno
scere vera bona i gbus p̄sistit felicitas. vñ dicit in l̄ra. Tu
quoq; p̄us tuēs. i. respiciēs falsa bona. icipe retrahere col
la iugo. i. iugo false felicitat. debic. i. postea vā bona subie
rint. i. subtrahūt. aiūz tuū. ¶ Nō q; sicut p̄us extirpanda
sunt vicia: z postea i serēde vtutes: sic ager p̄us est purgan
dus: z postea semināndus. vñ Thobias. Spinis z tribulis
purgari noualia obēt agri vt semē fructificare q̄at. ¶ Nō
q; frutex fm̄ Duguitionē ē dēsitā virgularū: vel arboruz
vel spinarū. vel f̄z alios frutex est arbor parua que terras
fronde tegit. ¶ Nō q; filix ē inutilis herba habens folia
ad modū filoz: de qua dicit p̄sius. Nō tñ ista filix villo mā
suescit in agro. ¶ Nō q; post amaritudinē dulcedo ē gra
tior z sensibilior. vñ poeta. Dulcia nō meminit q nō gusta
uit amara. Nāq; per oppositū noscīt eē bonuz. Dec paup
henricus. ¶ Nō q; Boeti⁹ hic dicit apūi p̄ apūi in geniti
uo plurali: qd ē p̄tra Alexandrū q dicit. Am dat apūi rē. Et
q; hic dicit apūi z nō apūi: p̄z p̄ metrū qd semp̄ p̄stat ex tri
bus dactilib⁹ trinuīs. si aut̄ ponere apūi nō eēt tres dacti
li p̄tinui. posset tñ dici q; cā metri ponit apūi p̄ apuz.

¶ Prosa secūda tertij libri.
Am defixo paululū visu. ¶ Dec est p̄sa scda
huius tertij in qua p̄hia ponit diuersas opini
ones circa falsā felicitatē. z p̄mo Boeti⁹ ostē
dit quō se p̄hia habuit post p̄dicta. z p̄hia oñ
dit q; oēs hoies nitunt̄ puenire ad beatitudi
nez quā ipsa diffinit. 3. ostendit q; hoies sepe abducunt̄ a
vera felicitate diuersis errorib⁹. 4. ponit errores siue opi

nōes circa felicitatē. 2. ibi. (Ois mortaliū.) 3. ibi. (Dūc
vti.) 4. ibi. (Quoz quidē.) Dicit p̄mo. Postq; p̄hia p̄mi
sit ordinem p̄cedendi de falsa felicitate ad veram. tuz p̄
tunc. ipsa paululum defixo visu. i. inclinatis oculis z rece
pta velut in angustā. i. nobile sedē mētis sue. sic cepit. i. ice
pit loqui. ¶ Nō q; capitis iclinatio est signū subtilis ima
ginationis: p̄
pter qd subtili
ter z p̄funde
imaginātes ca
put inclināt: z
qñq; nō vidēt
delata coram
oculis. iō p̄hia
volens subtili
ter speculari d̄
felicitate: cui⁹
speculatio dif
ficilis est: ipa i
clinato visu d̄
xit se in nobile
speculationem
sue mentis.

fic cepit. ¶ Ois mortaliū cura
quā multiplicium studioz labor
exercet: diuerso quidē cale p̄ce
dit: s; ad vnū tamē b̄ritudinis fi
nē nitit̄ puenire. Id aut̄ ē bonuz
quo quis adepto nihil vltari⁹ d̄
siderare queat. Qd̄ qdē ē oium
sūmū bonoz: cūcta h; itra se cōti
nēs bona. Cui si qd̄ abfozet sū
mū bonū eē nō posset: qm̄ relinq̄
ret extrinsecus qd̄ posset optari.
Liquet igit̄ eē b̄ritudinē statum
bonoz oīuz p̄gregatiōe p̄fectū.

¶ Ois morta
liū cura. ¶ Dic
p̄hia ostēdit q; oēs hoies nitunt̄ puenire ad vnū finē bea
titudis: quā beatitudinē ipsa ē diffinit z dicit sic. Ois cu
ra. i. sollicitudo. mortaliū. i. hoīuz quā curaz exercet labor
multiplicium studioz: q; aliq; studēt in litteratura. aliqui in
mercantia: z sic de alyis. illa cura p̄cedit diuerso cale. i. di
uerso mō viuēdi: s; tñ nitit̄ puenire ad vnū finē beatitudi
nis. Illud aut̄ ad qd̄ hoies nitunt̄ puenire est tale bonuz
quo quis adepto nihil vltari⁹ queat desiderare: qd̄. i. bo
nū est sūmū oīuz bonoz cōtinēs itra se cuncta bona cui. i. s.
bono. si qd̄. i. aliqd̄ abfozet. i. deesset. nō posset eē sūmū bo
nū: q; reliqueret aliqd̄ extrinsec⁹. i. eē aliud bonū: qd̄ posset
optari. ex qb⁹ dictis p̄hia p̄cludit diffōnē b̄ritudis dicens.
Liquet. i. manifestū ē b̄ritudinē eē statū p̄fectū p̄gregati
one oīuz bonoz. ¶ Nō. cognitio vltimi finis magnū icre
mentū cōfert ad vitā. p̄ ethi. q; fm̄ exigentiā finis cetera
moderanē fm̄ Linconiēsez. p̄ posteriorz. iō p̄hia tradit no
bis cognitionē vltimi finis. i. b̄ritudis. ¶ Nō. finis est ma
gis eligēdus his que sūt p̄p̄ finē: vt p̄z p̄ Arist. 3. topicoruz.
Itē ibidē. cuius finis est bon⁹ ipsuz quoq; bonū. Itēz. oīa
denoianda sūt a fine. vñ poeta. Si finis bon⁹ est totū lau
dabile phas ē. ¶ Nō. finis in agilib⁹ h; se sicut p̄ncipiū
in specularilib⁹. sicut ḡ itellect⁹ noster nāl̄iter adberet p̄ri
mis p̄ncipis: sic appetit⁹ n̄r nāl̄r adberet vltimo fini qd̄
est sūmū bonū. ¶ Nō. q; duplex ē finis. i. finis quo: z finis
grā cui⁹ oīa fiūt. Ille. n. est vn⁹ sicut de⁹ vel b̄ritudo: z iste
finis appetit⁹ ab oibus subvna rōne inq̄tū est bonū satiās
appetitū hoīs. Finis aut̄ quo est opatio qua hoies nitunt̄
adipisci finē gratia cui⁹. z talis finis nō est vnus: sic nō est
vna opatio oīuz. Itē dicit p̄hia q; cura hoīuz p̄cedit diuer
so cale ad p̄sequēduz vltimū finē. ¶ Nā. illud ad qd̄ oēs
hoies nitunt̄ puenire est bonū: q; bonū ē qd̄ oīa appetūt.
p̄ ethi. ¶ Nō. q; b̄ritudo habet rōnē vltimi finis ipsa ē ta
le bonū quo adepto nihil vltari⁹ desiderat. naz de rōne
finis est esse vltimū z vltra illud qd̄ est vltimū nihil est. er
go etiā oportet illud esse sūmū bonuz: q; illud quo ade
pto nihil vltari⁹ desiderat est sūmū bonū. tale aut̄ ē bea
tudo. ¶ Nō. q; beatitudo est bonuz optimuz pulcherri
mum z delectabilissimū: ideo beatitudo est status perfe
ctus cōgregatione oīum bonoz cōtinens in se oīa bona. si
enī aliqd̄ bonuz sibi deficeret nō esset sūmū bonū.

¶ Dūc vti dixim⁹. ¶ In ista pte oñdit p̄hia q; hoies a vera

felicitate diuersis erroribus abducunt dicens. Dicitur. scilicet. statuta beatitudinis. omnes mortales sicut diximus: ponant ad ipsi diuerso tramite. id est. diuersa via: quia cupiditas. id est. appetitio veri boni naturaliter est inserta mentibus hominum: sed beatitudo est verum bonum: quia summum. sed deuius error abducit homines ad falsa bona. Nota quod beatitudo aggregat in se omnia bona: ideo eius cupiditas naturaliter est hominibus inserta.

Ubi tamen sciendum quod beatitudinem continere omnia bona potest intelligi dupliciter. Uno modo formaliter. sic non continet omnia bona: quia felicitas formaliter et essentialiter potest esse sine bonis exterioribus: ut sine diuitiis et ceteris bonis. Alio modo intelligitur continere ea virtualiter. ita quod beatitudo excelsat omnia bona. et sic est verum. Nota quod philosophia hic videtur quadam figura quod dicitur epitheton dicendo. deuius error. nullus enim

error est qui non sit deuius. unde poeta. Sit epitheton si dicas tristitia bella. Nota. cum mens humana naturaliter desideret verum bonum: nunquam tendit in falsum bonum: nisi in quantum ipsius estimat esse verum bonum. talis autem estimatio est deuius error. ergo deuius error ad falsa abducit.

Quorum quidem alii summum bonum esse. Dicitur philosophia ponit diuersas opiniones circa felicitatem: ostendens quod homines per errorem ad falsa bona ducebantur. 2. ostendit quod in talibus bonis posuerunt beatitudinem. 3. ostendit quod naturaliter eorum intentio tendebat ad veram beatitudinem. 2. ibi. (Quibus omnibus.) 3. ibi. (Sed ad hominum studia.) Primo ostendit quod homines errabant circa falsa bona statuendo in eis fines. Secundo ostendit quod quidam fines adinuicem permutabant. Tertio alia bona fortuita reducit ad predicta. 2. ibi. (Sunt etiam.) 3. ibi. (In his igitur.) primo dicit. Quorum supple hominum qui ducunt ad falsa bona. alii credentes summum bonum esse nihil indigere: ipsi elaborant ut affluent. id est. abundant diuitiis ponendo omnem sufficientiam esse in diuitiis: et in hoc errabant. Alii vero summum bonum iudicantes quod dignissimum sit veneratione. id est. honore. tales adeptis honoribus nituntur esse reuerendi suis civibus: putantes in honoribus temporalibus veram dignitatem consistere: et in hoc errabant. Sunt alii qui summum bonum constituunt in summa potentia: hi vel ipsi volunt regnare: vel conantur adherere regnantibus tanquam consiliarij vel familiares eorum. per hoc putantes se esse vere potentes: et in hoc decipiuntur. sed quibus claritas. id est. fama. videtur esse optimum bonum. illi festinant propagare. id est. dilatare. gloriosus nomen. id est. pulchras famam artibus. id est. studiis. belli sicut viri militares. vel artibus pacis. sicut sapientes mundi credentes se per hoc acquirere gloriam immortalis: et decipiuntur per hoc. Plurimi vero. id est. multi metiuntur. id est. mensurant fructus boni gaudio et letitia exteriori. hi putant. id est. estimant. felicissimum defluere id est. abundare voluptate: id est. delectatione corporali esti-

mates in hoc consistere verum gaudium: quod est erroneum. Nota. quod sunt in quibus errantes a vero bono posuerunt consistere veram felicitatem. scilicet. diuitie: honores: potestates: gloria: et voluptates. Quorum sufficientia sic accipitur. Tu finis habeat rationem boni secundum diuersitatem boni diuersificat finis. Est autem triplex bonum: vtile: delectabile: et bonum honestum. et illi qui

metiuntur. Hi felicissimum putant voluptate defluere. Sicut et qui horum fines causasque alterutro permutant: ut qui diuitias ob potentiam voluptatesque desiderant: vel qui potentiam seu pecunie causa: seu pro ferendi nois petunt. In his igitur ceterisque talibus humanorum actuum vitorumque versatur intentio: veluti nobilitas fauorque popularis: que videtur quadam claritatem comparare. Proxime ac liberi que incunditatis gratia petuntur. Amicorum vero quod sanctissimum quidem genus est: non in fortuna sed in virtute numerantur. Reliquum vero vel potentie causa: vel delectationis assumitur. Ita vero corporis bona promptum est

ctice. tale ergo bonum vel consistit in opione hominum: et sic est gloria. vel consistit in exercitio actus realis: et hoc est dupliciter. vel. n. consistit in exercitio proprii actus circa alios: et sic est potestas. vel consistit in exercitio actus aliorum circa se. et sic est honor.

Sunt etiam quod horum fines. In ista parte ostendit quod quidam istorum fines iam dictos permutabant: et dicit. Sunt etiam alii qui fines: quod per causas finales permutant alterutro. id est. adiuicem desiderantes unum pro altero. nam quidam desiderant diuitias et voluptates. ob. id est. pro potentiam. et si alii qui potentiam petunt. id est. desiderant causa pecunie. id est. pro diuitias. vel causa pro ferendi nois. id est. causa dilatationis fame. Nota. quod per Aristotem. 3. ethicorum. Qualis unusquisque est talis finis videtur esse. Sed quod diuersa disponere hominum diuersi fines eligunt. Illud autem eligunt pro aliquo fine pro quod quod posse consequi illud finem. cum igitur ponentes finem esse diuitias magis putabant se diuitias consequi pro potentiam. ipsi appetebant potentiam pro diuitias: et quod quod videbant se posse consequi potentiam pro diuitias. ipsi appetebant diuitias pro potentiam: et sic posuerunt permutationem finium istorum adiuicem.

In his igitur ceterisque talibus. Dicitur philosophia reducere omnia bona fortune in quibus ponunt homines felicitatem in predicta quod dicit. In his igitur quod bonis. quod per ceteris talibus. scilicet. reducibilibus ad predicta versatur intentio actuum humanorum et vitorum. id est. desideriorum. et manifestat exemplariter quod alia reducuntur ab ipsa dicitur. veluti nobilitas. quod per fauor popularis que videntur comparare quadam claritatem. id est. gloriam. id est. super. reducuntur ad gloriam. proxime autem et liberi. id est. filij sunt qui petunt gratia incunditatis. id est. causa voluptatis. id est. ad voluptatem reducuntur: sed sanctissimum genus amicorum non numerantur inter bona fortune: sed numerantur in virtute. Reliquum vero quod cadit sub exteriori fortuna illud assumitur vel causa potentie: sicut est administratio officiorum: vel assumitur causa delectationis: sicut exercitium ludorum. sed bona corporis promptum est ut referantur. id est. reducuntur et ad superiora bona. quia robur. quod per magnitudo que est signum fortitudinis corporalis. videntur prestare valentiam. id est. potentiam. et sic

intendebant bonum non vtili posuerunt felicitatem in diuitiis. sed qui intendebant bonum delectabili ponebant voluptates: et in illis posuerunt finem et felicitatem. qui autem intendebant bonum honesto isti diuersificabantur: quia bonum honestum est bonum secundum rationem. Ratio autem est duplex. scilicet. speculativa et practica de bono honesto: quod consistit in speculatione non loquuntur isti: quia tale bonum est latens. ipsi autem posuerunt felicitatem in bono honesto: quod est bonum rationis practice.

ad potētiam reducunt. sic pulchritudo et velocitas videtur prestare celebritatē. i. gloriā ad quā reducuntur. salubritas aut. i. sanitas videtur referre voluptatē ad quā reducitur: et sic oīa bona fortune reducunt ad p̄dicta quōq;. ¶ Nō indigentia alicuius boni auget desiderium illius boni. ideo s̄m variā indigentia hominū variat eorū desiderium. vñ Arist. p̄ etibi. dicit q̄ egrotās sanitatē: medicus diuitias: cōscy aut sibi p̄p̄sis ignorantie eos q̄ magnū aliquod habent supra se admirant. s̄m q̄ diuersas dispositiōne hominum felicitas p̄cebat in diuersis bonis fortune: q̄ tñ sub p̄dictis bonis quōq; cōprehēdunt. ¶ Nō l̄ amici afferat iocunditatem: tñ nō sūt cōputandi inter bona fortune. cū enī amicitia sit virtus: oī amici virtute acquirant. q̄ aut virtute acquiratur p̄ virtutē cōseruat: et tale nō pot̄ esse bonum fortuitū. ¶ Itē amicitia fundata sup bono bono iesto est sanctissima: et in virtute numerat. s̄z amicitia fundata sup bono vtili et delectabili fortuita est.

vt ad supiora referant. Robur enī magnitudoq; videtur prestare valētiam: pulchritudo atq; velocitas celebritatē: salubritas voluptatez. Quibus oib; solā beatitudinē d̄siderare liq̄t. Nam qd̄ quisq; p̄ ceteris petit id summū eē iudicat bonū. S̄z summū bonū beatitudinē eē diffinim;: q̄re beatus iudicat esse statū quē p̄ ceteris quisq; d̄siderat. Habes igit̄ ante oculos p̄positā fere formam felicitatis humane: opes: honores: potentia: gloriā: voluptates. Que quōdē sola d̄sideras epicurus p̄nter sibi summū bonū voluptatē eē cōstituit: q̄ cetera oīa iocunditatez aio videant̄ afferre. Sed ad hominū studia reuertor: quorū animus et si caligante memoria: tñ bonū summū reperit: s̄z velut ebrius domū quo tramite reuertat̄

¶ Sed ad hominū studia reuertor. Dic ostendit p̄bia q̄ l̄ hoīes in p̄dicto mō errēt: tñ eorū intentio semper fertur ad verā beatitudinē. sc̄do ostendit vnde hoc pueniat. ibi. ¶ In quo quāta sit. p̄mo p̄mittit intentū suū. 2° declarat ibi. ¶ Nū enim. p̄mo dicit. Ego reuertor ad studia. i. ad

intentiones hominū quorū animus. et si pro quibus memoria caligante. i. obscurata sup. desiderio p̄sentium bonorū: tamē semp̄ repetit per naturā inclinationē summū bonū: s̄z ignorat quōd illud reperat velut ebrius qui ignorat quo tramite. i. qua via reuertat̄ domū. ¶ Nota. sicut ebrius scit se habere domū: sed p̄pter defectū rōnis nescit quō ad eaz̄ reuertat̄: sic homines aliquo modo in generali sciunt et cognoscunt summū bonum: et naturaliter inclinantur ad illud tanq̄ ad p̄ncipium a quo p̄cesserūt: s̄z inebriati amore tēporaliū bonorū nesciunt quō ad id perueniant.

¶ Nam enī vident̄ errare hi q̄ dicunt̄. ¶ Dic declarat intentum suū. i. q̄ oēs querentes p̄dicta bona querant aliquid quod p̄p̄rie conuenit summo bono. et p̄mo ostendit s̄ de diuitiis dicens. Num p̄ nunquid. isti vident̄ errare per intentiones a summo bono qui nituntur nihil indigere rōne cuius querebāt diuitias: quasi dicat. non errant a summo bono: q̄z nihil indigere maxime spectat ad summū. vñ de dicit. Atqui pro certe. non est aliud quod eque possit p̄ficere beatitudinē q̄ status copiosus omnium bonorum: nec alieni egeus: sed sibi ipse sufficiens. Tunc ostendit idē de honoribus dicens. Num vero labuntur supple ab intentione summi boni: qui illud quod sit optimū putant id etiā esse dignissimū cultu reuerentie idēst honoris. et respondet minime supple labuntur. neq; enim est vtile et contentendum quod intentio omnium mortalium laborat adipisci. et sic querentes bonorū querebant aliquid quod est in summo bono: eo q̄ summū bonū est honorabilissimū. Tunc ostendit idē de potentia dicens. An pro nunquid. in bonis idēst inter bona. non est numeranda potentia. quasi dicat. sic. Quid igitur est dicendū nisi q̄ querentes potentiam etiā tendunt ad summū bonū: cū summū bonū sit potentissimū. non enim istud est estimandū imbecillum et sine viribus idēst sine potentia: quod constat esse prestantius. i. potentius oibus rebus. Tunc ostendit idē de gloria dicens. An claritudo. i. gloria. est nihilipendēda: ita vt querentes gloriam nō tendant ad summū bonū. quasi dicat. nō est nihilipendēda. sed nequit. i. nō potest sequi strari. i. negari. quin omne quod sit excellentissimū illud etiā videtur esse clarissimū. i. gloriosissimū. Tunc ostendit idē de voluptate dicens. Quid attinet dicere. quasi dicat. de se manifestū est beatitudinē esse anxiam et tristē: nec subiecta; doloribus et molestiis. sed supple magis est plena voluptate et iocunditate. et per consequens querentes voluptatem et letitiam tendunt ad summū bonum.

¶ Nam enī vident̄ errare hi q̄ dicunt̄. ¶ Dic declarat intentum suū. i. q̄ oēs querentes p̄dicta bona querant aliquid quod p̄p̄rie conuenit summo bono. et p̄mo ostendit s̄ de diuitiis dicens. Num p̄ nunquid. isti vident̄ errare per intentiones a summo bono qui nituntur nihil indigere rōne cuius querebāt diuitias: quasi dicat. non errant a summo bono: q̄z nihil indigere maxime spectat ad summū. vñ de dicit. Atqui pro certe. non est aliud quod eque possit p̄ficere beatitudinē q̄ status copiosus omnium bonorum: nec alieni egeus: sed sibi ipse sufficiens. Tunc ostendit idē de honoribus dicens. Num vero labuntur supple ab intentione summi boni: qui illud quod sit optimū putant id etiā esse dignissimū cultu reuerentie idēst honoris. et respondet minime supple labuntur. neq; enim est vtile et contentendum quod intentio omnium mortalium laborat adipisci. et sic querentes bonorū querebant aliquid quod est in summo bono: eo q̄ summū bonū est honorabilissimū. Tunc ostendit idē de potentia dicens. An pro nunquid. in bonis idēst inter bona. non est numeranda potentia. quasi dicat. sic. Quid igitur est dicendū nisi q̄ querentes potentiam etiā tendunt ad summū bonū: cū summū bonū sit potentissimū. non enim istud est estimandū imbecillum et sine viribus idēst sine potentia: quod constat esse prestantius. i. potentius oibus rebus. Tunc ostendit idē de gloria dicens. An claritudo. i. gloria. est nihilipendēda: ita vt querentes gloriam nō tendant ad summū bonū. quasi dicat. nō est nihilipendēda. sed nequit. i. nō potest sequi strari. i. negari. quin omne quod sit excellentissimū illud etiā videtur esse clarissimū. i. gloriosissimū. Tunc ostendit idē de voluptate dicens. Quid attinet dicere. quasi dicat. de se manifestū est beatitudinē esse anxiam et tristē: nec subiecta; doloribus et molestiis. sed supple magis est plena voluptate et iocunditate. et per consequens querentes voluptatem et letitiam tendunt ad summū bonum.

Quia autem iocunditas et voluptas includat in bono summo, probat per locum a minoribus dicens. Quia in minimis rebus, scilicet appetendis partibus: quod aliquid appetitur quod delectat hunc et ipso frui. Nec igitur sunt quae homines volunt adipisci, et ea de causa desiderant, scilicet cupiunt vel querunt diuitias, dignitates, regna gloriae, et voluptates: quia per haec credunt sibi esse veteram sufficientiam: reuerentiam: potentiam: celebritatem et hereditatem, bonum.

nunc igitur est quod homines petunt diuersis studiis, scilicet intentionibus.

Nota quod ex tota ista littera potest formari una ratio, scilicet quod querebantur predicta bona querunt beatitudines. Ratio est ista. Illi tendunt ad beatitudinem quod tendunt ad sufficientiam, reuerentiam, potentiam, celebritatem et letitiam, scilicet appetentes predicta bona, scilicet diuitias, dignitates, regna, gloriam et voluptates: tunc

tendunt ad sufficientiam: reuerentiam, et sic de alijs, ergo tendunt ad beatitudinem. Maior est nota, quia sufficientia reuerentia sunt conditiones beatitudinis, quae perfectissime reperiuntur in beatitudine. Querentes ergo proprietates beatitudinis tendunt ad beatitudinem, minoribus partibus ex littera. Nota quod querebant diuitias propter sufficientiam ferebantur in summo bono naturali appetitu, quia in summo bono est vera sufficientia, et in bono non errabant, scilicet quia sufficientiam quae est nulli indiget: putabant sibi peruenire per diuitias in bono errabant. Sic quod querebant dignitates propter reuerentiam naturali intentione ferebantur in beatitudinem: eo quod beatitudo est reuerentissima, scilicet quia summam reuerentiam putabant sibi subuenire per dignitates temporales, id est in hoc errabant, et sic intelligitur de alijs.

In qua quanta sit nature vis. Dicit ostendit philosophia versus hoc pueniat quod quantumcunque intentio hominum sit diuersa, tamen tendit in beatitudinem, et ostendit quod hoc puenit ex vi naturalis inclinationis quae nulli auferri potest, et dicit. In qua, scilicet appetitu boni vel beatitudinis facile monstrat quanta sit vis nature: cum licet sint varie et dissidentes, id est discordantes in fine hominum de summo bono tamen homines sentiunt, id est concordant in diligendo, id est diligenter appetendo finem boni, id est beatitudinem. Nota quod fine ex parte uno potest diuersificari actio tendens in illum finem, scilicet non propter diuersitatem actionum esset diuersitas finium non esset euenire ad unum finem: sed procederet in infinitum in finibus, quod per falsum ex secundo metaphysice, et hoc est verum de fine cuius gratia omnia fiunt: quod ille est verus: et non de fine quod ut per visum est, licet quod sint diuersae in fine et studia hominum, tamen conueniunt in appetendo unum finem, scilicet beatitudinem.

Metrum secundum tertium libri. **M**antas rex flectat habenas. Dicit incipit 2^m metrum b^o tertium, quod dicitur per dicitur cum ab intentione, anapesticum a pede pedante, et est dimetrum, quia constat ex 4° pedibus: quod duo constituunt unum metrum, in quo metro quod philosophia dixerat quod vis nae operatur, quod inter hominum spiritus tendit in bonum, id est huiusmodi videtur vi nae ostendit, quod tanta est vis nae quod quantumcunque res abducatur assuetudine vel violentia ad aliquid quod est sibi propter naturam, tamen sibi propter dicitur ad illud quod est sibi sibi per naturam, et permittit suam intentionem, et manifestat propositum ibi.

Quantis. Pro dicit. Mibi philosophia placet promere, id est manifestare, cantu arguto, id est sonoro, lentis fidibus, id est chordis lente sonantibus: quantas habenas, id est nales inclinationes, potes nam flectat, id est regat, quod legibus prouida natura seruat, id est seruat in mensura orbem: et quod legibus natura stringat ligas singula irrefoluto nexu, id est coniunctione indissolubili. Nota triplex est natura, nam natura naturans sic est deus a quo dependet celus et tota natura. Alia est natura naturans et natura simul, sic celum quod dicitur natura naturata in quantum dependet a deo, et dicitur natura naturans in quantum influit naturis istorum inferiorum. Alia est natura natura, tamen, quam beatus Augustinus diffinit, Natura est quaedam vis et potentia diuina in rebus creatis quae unicuique rei suae esse tribuit: quacum quisque ma-

Natura potens: quibus in mensuram legibus orbem prouida seruet: Stringatque rigas irrefoluto Singula nexu: placet arguto Fidibus lentis promere cantu. Quantis peni pulchra leones Auicula gestet: manibusque datas Captet escas: metuaturque truces Soliti verbera ferre magistrum: Si cruor horrida tinxerit ora: Resides olim redeunt animi: Fremuntque graui memierunt sui. Laxant nodis colla solutis. Primumque lacer dente cruento Bomitor rabidas ibuit iras. Que canit altis garrula ramis Alces: cauee clauditur antro.

le vult malus esse iudicat. In proposito dictum philosophia potest intelligi de natura tertio modo dicitur: licet quaedam exponat per naturam pro modo sumpta. Item leges nature hic vocat determinaciones et proprietates naturales cuiuslibet rei a deo sibi constitutas.

Quantis peni pulchra leones. Dicit philosophia manifestat propositum per quatuor exempla, et generaliter concludit sibi esse in omnibus alijs ibi. Repetitur. Prima in quatuor partibus secundum quatuor exempla quae patebunt. Primum exemplum est de quadrupedibus sicut de leonibus, quod licet ex aliquo assuetudine domentur, ita ut mitescant metuendo inuicem magistrum, tamen si multum offendat redit eorum crudelitas naturalis, ita ut primo laceret dentibus magistrum suum. Unde dicitur in littera, quis leones peni, id est libici, gestet, id est portet pulchra vincula, id est catenas in collo, et captent, id est recipiant, escas datas, id est porrectas eis manibus sui magistri, et quis metuatur truces, id est crudeliter magistrum: leones inquam soliti ferre, id est pati, verbera magistri, sed si cruor tinxerit, id est madidauerit, horrida ora, id est colla leonum per nimia verbera, tunc animi leonum resides, id est quieti redeunt ad naturalem crudelitatem: et leones meminere sui, id est nature, graui fremunt, id est magno rugitu, ipsi laxant, id est solunt colla, solutis nodis, id est ruptis vinculis, et primus solus domitor, scilicet magister, ille imbuit, id est recipit lacer, id est laceratus, rabidas iras, cruento dente, scilicet leonis. Nota secundum Iulio, libi, et bimo, peni sunt homines cartaginenses. Est autem cartago ciuitas libie: propter quod leones libie vocantur leones peni, et huiusmodi leones libie facilius domantur. Nota quantumcunque leones domentur et assuetudine ducantur a sua crudelitate: si tamen afficiantur cruore vel sanguine redeunt ad naturalem crudelitatem.

Que canit altis garrula ramis. Dicit ponit 2° exemplum quod est de volatilibus: et est tale. Auicula capta quae propter naturam domesticat quantumcunque foueat delictis hominum, tamen habita oportunitate redit ad siluestritatem, versus dicitur in littera. Alces garrula quae canit altis ramis si illa capta clauditur in antro cauee, id est domucule super, ut ibi maneat ad solatium hominum: licet ludens cura hominum ministret huic aui pocula illita, id est illinita melle, quod pro et largas dapes ministret dulci studio.

si tñ illa auis saliens ex arto tecto. i. ex arto domūcula. vi-
derit gratas vmbzas nemoz. ipsa pterit pedib⁹ suis escas
sparsas. ⁊ ipsa mesta qz fuit detēta. regrit siluas. ⁊ dolci vo-
ce susurrat. i. cātāt i siluis. ¶ Nota natura non assuescit i
p̄riū. si. n. lapis centies millesies p̄ciaf sursū. nō assuescit
ascendere sursus. licz q̄ aliq̄ p̄suetudine vel violentia na-
tura possit ad

t̄ps impediri.
tñ sp̄cliaf ad
ppriuz opus.
¶ Validis
quondaz viri-
bus acta. Dic
ponit tertuz
exēplū de ve-
getabilib⁹ sic
de virga cre-
scente: qd tale
ē. licz virgula
creata p̄violē-
tiā icuruef. tñ
f̄licta p̄pe na-
ture ipa sursū
erigit. vñ dic
in l̄ra. Virga
quondā acta.
.i. coacta. vali-
dis virib⁹ sup.
hois icurua-
tis eā. ipsa fle-
ctit p̄nū cacu-
men: s̄ si dex-
tra curuās re-
misit hāc. ipsa
spectat. i. respici-

Huic licet illita pocula melle:
Largasqz dapes dolci studio
Ludēs hoium cura ministret:
Si tamen arto salies tecto
Nemoz gratas viderit vmbzas:
Sparsas pedibus pterit escas.
Siluas tñ mesta requirit.
Siluas dolci voce susurrat.
Validis quondam virib⁹ acta
Pronuz flectit virga cacumē.
Hanc si curuās dextra remisit:
Retro spectat vertice celū.
Cadit hespias p̄heb⁹ in vndas.
S̄ secreto tramite rursus
Currum solitos vertit ad ortus.
Repetūt pprios queqz recursus:
Redituqz suo singula gaudēt.
Nec manet vlli tradit⁹ ordo:
Nisi qd fini iunxerit ortum.
Stabilem qz sui fecerit orbē.
¶ Prosa tertia tertij libri.

cit celuz recto vertice. q. d. deposita violentia icuruantis
virga redit ad naturalē rectitudinem. ¶ Nota l̄z nā re-
ruz inaiaraz nō facile assuescat in p̄riū: tñ in hoib⁹ rōnali-
bus multū facit assuescendo vel cōsuescendo. qz l̄z aliq̄
sit male p̄plexioat⁹: tñ per vsuz ⁊ p̄suetudinē habilitat⁹ et
p̄plexio mutat⁹. Vñ Seneca. Cōsuetudo ē altera nā.
¶ Cadit hespias p̄hebus in vndas. ¶ Dic p̄bia probat intē-
tum suum ponēdo quartuz exemplū in corporibus cele-
stibus ⁊ est tale. Sol motus ab oriente in occidentēz cadit
in mare hespericū: sed naturali inclinatioē redit ad orien-
tem sub nostro hemisperio. Vñ dicit in l̄ra. P̄hebus. i. sol
cadit in vndas hesperias. i. occidentales: sed secreto trami-
te. i. secreta via. i. sub terris. rursus. i. itēz. vertit currus. i.
currus suū ad solitos ortus. i. ad p̄tes orientales. ¶ Nota
q̄ boetius hic loquit⁹ more poetaz. qui dicebant solē r̄pe
vespertino descēdere in mare occidentale vt ibi lauaret a
sordib⁹ ⁊ a puluere quo maculat⁹ fuit existēs in n̄ro hēmi-
sperio. s̄ hoc nō ē v̄ez: qz sic apparet ruditati hoium.
¶ Repetūt pprios queqz recursus ¶ Dic p̄bia p̄cludit idē
cē in oib⁹ alijs entib⁹. v̄z. q̄ oia entia quocūqz mō p̄ violē-
tiā seu assuefactionē a sua abducant⁹ natura: tñ sibi dereli-
cta semp redeunt ad illud qd iest eis p̄ nām. Vñ dic i l̄ra.
Queqz. i. q̄libet entia. repetūt p̄pos recursus. i. naturales
motus. ⁊ singula. i. oia entia. gaudēt suo reditu. sup. redeū-
do ad illud: sup. qd p̄uenit eis p̄m naturā. Nec vlli manet
.i. adest tradit⁹ ordo nisi qd suo fini iunxerit ortū. i. p̄ncipiū.
⁊ fecerit stabile orbē. i. circulatōez sui cōiungēdo finē
p̄ncipio. ¶ Nō q̄ orbis in p̄posito ē circulus v̄l linea cir-
cūducta rediēs ad idē p̄ctū. vñ icēpit eq̄l̄r distans a me-
dio. fac̄ aut̄ hō stabile sui orbē p̄cedēs a deo tāq̄ a suo p̄nci-
pio: trāsit p̄ tp̄alia in q̄bus nō sistit. sed redit ad deū tāq̄

ad suū finem per cōtēplationē mentis.
¶ Prosa tertia tertij libri.
¶ Os quoqz o terrena aialia ¶ Ista ē ter-
tia p̄sa hui⁹ tertij: in q̄ ⁊ in
alys sequētib⁹ oñdit q̄ vera felicitas nō p̄sistit
in illis q̄ qdā putauerūt eē sūma bona: s̄ tñ est falsa felici-
tas in ipsis. et p̄

¶ Os quoqz o trēa aialia ¶ Ista ē ter-
tia p̄sa hui⁹ tertij: in q̄ ⁊ in
alys sequētib⁹ oñdit q̄ vera felicitas nō p̄sistit
in illis q̄ qdā putauerūt eē sūma bona: s̄ tñ est falsa felici-
tas in ipsis. et p̄
p̄bia ea q̄ dicra
sūt i metro ad-
aptat sp̄alr ad
hoies. ⁊ cū hoc
p̄ponit intētū
suū. sc̄do p̄bat
intentum ibi.
(¶ Primū igit̄)
Dic̄ p̄mo. di-
ctū ē q̄ oia re-
petūt suū finē:
vos q̄s o terre-
na aialia. i. vos
hoies q̄ estl tra-
diti terreis. s̄
niatis. i. imper-
fecte cognosci-
tis vestrū prin-
cipiuz: l̄z tenui
imagine. idest
exili s̄litudie.
⁊ p̄spicitis illū
veruz finē bea-
titudinis. l̄z co-
gnitione mini-
me perspiciat:
tamen q̄licūqz
cognitiōe eoqz

.i. ideo naturalis intentio ducit vos ad verū bonū. ⁊ mul-
tiplex error ab eodem vos abducit. Et tunc p̄ponit inten-
tum suuz dicens. Considera nanqz o Boeti an homines
valeant peruenire ad destinatum finē. i. ad beatitudinēz
per ea q̄bus putant se adepturos beatitudinem. Si. n. pe-
cunia vel honores ceteraqz afferunt. quid. i. aliqd tale. cui
nihil bonoz videat⁹ abesse. nos fateamur aliquos fieri
felicis adeptiōe hoꝝ bonozū: sed si non valent efficere. i.
facere qd p̄mittūt. ⁊ carent pluribus bonis. nonne liqui-
do. i. manifeste falsa sp̄s beatitudinis in his deprehēdi-
tur: q. d. sic. ¶ Nota p̄ncipium oium rerum qd est de⁹ est
vera b̄ritudo vt postea patebit. tale p̄ncipiuz q̄si somniā-
do cognoscit⁹: ⁊ difficulter ad ip̄m deueniēt. nō. n. perfecte
in presenti statu ip̄m cognoscimus: qz intellect⁹ noster ha-
bet se ad ip̄m sicut oculus noctue ad lumen solis. ex sc̄do
metaphysice. Etiam ad talem beatitudinem cū difficul-
tate perueniēt. vñ alanus in anticlaudianō dic̄. Difficilis
accessus ad hanc facilisqz recessus. Accessus paucis: casus
patet omnibus. In quam vix aliquis transire p̄t. Valet
ois ab illa declinare via. Que paucis peruia multis clau-
dit̄ Arta nimis intranti larga ruine.
¶ Primū igit̄ teip̄m ¶ Dic p̄bia p̄bat intētū suū q̄ ista bo-
na nō efficiat qd p̄mittūt. ⁊ p̄ p̄ns in eis ē falsa b̄ritudo. ⁊
p̄ oñdit B de diuitijs. post idē de alijs bonis. P̄rio q̄ p̄bat
q̄ diuitie nō cōferūt sufficiētā quā vident̄ promittere. ⁊
p̄p quā appetunt. Sc̄do p̄bat q̄ diuitie cōferūt idigētā.
tertio p̄bat q̄ idigētā nō auferūt. sc̄da ibi (¶ Atqui) ⁊ ibi.
(¶ Quis aut̄ modus) ¶ Primo intēdit talē rōnē. In illis nō
cōsistit vera felicitas. q̄ nō reddūt hoiem sibi sufficientēz
s̄ diuitie sūt h̄. q̄ r̄c. maior ē nota. qz felicitas ē bonū suf-
ficientissimū nulli⁹ egēs. minorē declarat in l̄ra. ⁊ p̄cedit.

phila more didascalico. i. interrogando et respondendo. et dicit sic. Primum igitur te ipsum boetium interrogo quod paulo ante diuitiis affluere. i. abundare. nunquam ne anxietas. i. tristitia. concupiscentia ex quolibet iniuria confudit animus tuus iter opes abundantissimas. et ridet boetius. Atque pro certo. ego neque reminisci me fuisse tamen libero animo. quoniam semper angerer. i. offenderer aliquo. Et dicit philia. Nonne tibi aliquid querebat: quod abesse non velles. vel tibi aliquid aderat quod adesse noluisse. Respondet boetius. Ita est inquit. Tunc philia philosophia concludit dicens. Idem illi quod ab erat presentiam desiderabas. huius autem quod aderat desiderabas absentiam. Dicit boetius. Confiteor inquit. philia inquit. Eget vero. i. caret quod quicquid desiderat. Dicit boetius. Eget. et philia. Qui vero eget aliquo non est visus quicquid sibi sufficiens. Dicit boetius. Minime. superple est sufficiens. Et philia. Tu itaque hanc insufficientiam sustinebas plenam opibus. concludit ergo philia ex processu dicens. igitur opes nequeunt facere nihil indigentem et sibi sufficientem: et si erat quod promittere videbantur. Nota quod omnis appetitus est ratione carere. vnde illud quod quibus prope non desiderat: sed magis amat. vnde Augustinus. 9. li. de trinitate. dicit. Idem appetitus quo gaudebit re: cognoscere sit amor rei cognite. Idem dicit philia. eget vero quod quicquid desiderat. Nota. philia dicit. Qui eget non est sibi sufficiens. Contra si diceret aliquis. sapiens eget: quia indiget bonis exterioribus sine quibus vivere non potest: et tamen sapiens est sibi sufficiens per Senecam. 9. epistola. que dicit. Sapiens seipso contentus est. Ad hoc dicendum quod sapiens indiget quibusdam ad viuendum: sed ad beate viuendum seipso contentus est. vnde dicit seneca. 9. epistola. Sapiens seipso contentus est ad beate viuendum: sed non ad viuendum. ad viuendum. n. multis rebus illi opus est: sed ad beate viuendum tamen contentus est animo sano: et erecto et despiciente fortunam.

Illas abundantissimas opes: nunquam ne animus tuus procepta ex quolibet iniuria confudit anxietas. B. Atque inquit tamen libero me fuisse animo: quoniam aliquid sperangeret remisci nequeo. P. Nonne quia vel ab erat quod abesse non velles: vel aderat quod adesse noluisse. B. Ita est inquit. P. Illius igitur presentiam huius absentiam desiderabas. B. Confiteor inquit. P. Eget vero inquit eo quod quicquid desiderat. B. Eget inquit. P. Qui vero eget aliquo non est visus quicquid sibi ipse sufficiens. B. minime inquit. P. Tu itaque hanc insufficientiam plenam igitur opibus sustinebas. B. Quid ni inquit. P. opes igitur nihil indigentem sufficientemque sibi facere nequeunt: et hoc erat quod promittere videbantur. Atque si quoque maxime considerandum puto: quod nihil habeat suapte natura pecunia: ut is a quo possidet inuitis nequeat auferri. B. Fateor inquit. P. Quid ni fateare cum ea quotidie valentior aliquis eripiat inuito. An. n. forenses quironie: nisi quod vel vi vel fraude a nolentibus pecunie repetunt erepte. B. Ita est inquit. P. Eget igitur inquit extrinsecus petito subsidio quo suam pecuniam quicquid tueatur. B. Quis id inquit neget. P. Atque non egeret eo nisi possideret pecuniam quam possit amittere. B. Subitari inquit nequeat. P. In contrarium igitur relapsa res est. Nam quod sufficientes sibi facere putabant opes: alieno potius subsidio faciunt indigentes. Quis aliter modus est quo pellat diuitiis indigentia. Num. n. diuites esurire nequeunt. Non sitire non possunt. Non frigus hibernum pecuniosorum membra non sentiunt. Sed adest iniquis opulentis quo fame satietur: sitis frigusque depellat: sed si modo consolari quod diuitiis indigentia potest: sed auferri potest non potest. Nam si hec bias speratque aliquid postces opibus explet. maneat necesse est quod possit expleri. Taceo quod nature minimum: quod auaritie nihil satis est. Quare si opes nec sumouere indigentiam possunt: et ipse suam faciunt. quicquid est quod eas indigentiam: et sic propter non consistit in eis felicitas. et dicit. quod est modus quo indigentia pellat diuitiis: nunquid diuites nequeunt esurire. q. d. sic. Nunquid non possunt sitire. q. d. imo. nunquid membra pecuniosorum non sentiunt frigus hibernum. i. byema. le. q. d. sic. Sed tu inquit. i. dices opulentis. i. diuitibus. adest aliquid quo fame satietur. sitimque propter et frigus depellat. Respondet philia hoc modo. indigentia potest consolari diuitiis: sed penitus auferri non potest. Nam si hec. i. indigentia. semper bias. i. desideras et postces aliquid explet opibus. Necesse est tamen ut maneat indigentia que possit expleri: quia quicquidque sitis diuitiis vel fame mitiget. adhuc diues post sitiet et esuriet: et quod nature minimum est auaritie nihil satis est: quare si opes non possunt ibidem sumouere. i. repellere indigentiam: sed faciunt indigentiam. quod est. i. quod esse potest. quod credatis eas prestare. i. dare sufficientiam. q. d. nullo modo debet credi. Nota quod omnis indigentia vel est indigentia nature vel auaritie. Indigentia nature paucissimis suppleri potest: eo quod natura paucis minimisque contenta est. Vnde propter naturam non oportet multum querere diuitias: nec per diuitias indigentia nature amoueri potest: sicut nec ipsa natura mutari potest. Indigentia vero auaritie est: que nullo modo expleri potest. et ita diuitie eam amouere non possunt. imo plus augent: quia dicitur. Auarus non implebitur pecunia. Nota quod diuitie non solum non inducunt sufficientiam: sed nec inducunt sapientiam: ut dicit Seneca. Quid proferunt stulto multe diuitie dum per eas non possit fieri sapiens.

monie forenses. i. iudiciales: nisi quod pecunie erepte vi vel fraude repetunt in iudicio. respondit boetius. ita est inquit. et philia. Eget igitur quicquid subsidio. i. auxilio extrinsecus petito quo tueatur suam pecuniam quam posset amittere. Respondit boetius. Dubitari nequit. Tunc philia concludit ex dictis. dicens. Igitur res est relapsa. i. mutata in contrarium. Nam opes que putabant sibi facere

sufficientes. faciunt potius indigentes alieno subsidio. Nota. illud quod per violentiam acquiri per violentiam potest auferri: sed pecunia per violentiam acquiritur: quia dicit aristoteles. pro ethicis. quod omnis pecuniosus est violentus. ergo violentus ter auferit pecuniam propter quam violentiam fuit quironie forenses. Ubi sciendum quod foris est locus reus venalius. sed forus est locus exercendarum litium coram iudicio. inde forensis: quod idem est quod iudicialis.

sufficientes. faciunt potius indigentes alieno subsidio. Nota. illud quod per violentiam acquiri per violentiam potest auferri: sed pecunia per violentiam acquiritur: quia dicit aristoteles. pro ethicis. quod omnis pecuniosus est violentus. ergo violentus ter auferit pecuniam propter quam violentiam fuit quironie forenses. Ubi sciendum quod foris est locus reus venalius. sed forus est locus exercendarum litium coram iudicio. inde forensis: quod idem est quod iudicialis.

Quis autem modus est. Dicit philia probat quod diuitie non auferunt i-

digentiam: et sic propter non consistit in eis felicitas. et dicit. quod est modus quo indigentia pellat diuitiis: nunquid diuites nequeunt esurire. q. d. sic. Nunquid non possunt sitire. q. d. imo. nunquid membra pecuniosorum non sentiunt frigus hibernum. i. byema. le. q. d. sic. Sed tu inquit. i. dices opulentis. i. diuitibus. adest aliquid quo fame satietur. sitimque propter et frigus depellat. Respondet philia hoc modo. indigentia potest consolari diuitiis: sed penitus auferri non potest. Nam si hec. i. indigentia. semper bias. i. desideras et postces aliquid explet opibus. Necesse est tamen ut maneat indigentia que possit expleri: quia quicquidque sitis diuitiis vel fame mitiget. adhuc diues post sitiet et esuriet: et quod nature minimum est auaritie nihil satis est: quare si opes non possunt ibidem sumouere. i. repellere indigentiam: sed faciunt indigentiam. quod est. i. quod esse potest. quod credatis eas prestare. i. dare sufficientiam. q. d. nullo modo debet credi. Nota quod omnis indigentia vel est indigentia nature vel auaritie. Indigentia nature paucissimis suppleri potest: eo quod natura paucis minimisque contenta est. Vnde propter naturam non oportet multum querere diuitias: nec per diuitias indigentia nature amoueri potest: sicut nec ipsa natura mutari potest. Indigentia vero auaritie est: que nullo modo expleri potest. et ita diuitie eam amouere non possunt. imo plus augent: quia dicitur. Auarus non implebitur pecunia. Nota quod diuitie non solum non inducunt sufficientiam: sed nec inducunt sapientiam: ut dicit Seneca. Quid proferunt stulto multe diuitie dum per eas non possit fieri sapiens.

Metrum tertium tertij libri.

Uanis fluente rē. Istud ē tertium metrum huius tertij quod dicitur archilogicum ab inuētoze. iābi cum a pede p̄driante: cui iungit metrum elegiacum: i quo metro phia iuehit avaros quos i

presenti vita sollicitudo diuitiarum affligit: et i morte derelin-

gt et dicit. Quānis diues supple auarū. fluente. i. abūdāte auri gurgite. i. multitudi ne. cogat. i. cōgreget opes n̄ expleturas suam cupiditatez. et quānis diues oneret. i. premat colla sua. baccis. i. gemis p̄ciosis rubri litrois. i. rubri maris. qz gēme colligunt in litore rubri maris. et quānis scidat. i. diuidat arando rura opia. i. agros fecūdos centeno boue. i. cū cētum bouibus. adhuc cura mordax. i. sollicitudo. n̄ ferit ipm sup-

sufficiētiā prestare credatis.

Metrum tertium libri tertij.

Uanis fluente diues auri gurgite.

Nō expleturas cogat auarus opes

Præatqz baccis colla rubri litrois
Ruraqz cēteno scidat opia boue
Nec cura mordax deficit supstitē
Defūctūqz leues n̄ comitat opes

Prosa quarta tertij libri.

Ed dignitates honorabile reuerēdiqz cui puenerit reddūt. Nū vis ea ē magistratib⁹ vt v̄tētium mētib⁹ vtutes iſerāt: vicia d̄pel lāt. Atqz n̄ fugat s̄z illustrat poti⁹ neqtiā solēt. Quo fit vt idigneur eas sepe neqssimis hoib⁹ p̄tigisse. An catulus lz i curruli noniū sedētē: strumā tñ appellat. vides ne q̄tū d̄dec⁹ mal' adijciāt dignitates. Atqz min⁹ eoz patebit indi-

stirē. i. viuētē et leues opes q̄ leuiter transeūt: nō comitant ipm defūctū. i. mortuū. Nō q̄ circa lram gurges s̄z huius gitionē et iſidoz. li. ethimol. ē loc⁹ alt⁹. i. p̄fūdus i flumine: et i p̄posito signat abūdātē affluētā auri. Itē s̄z huius gitionēz bacca p̄ duplex c. iuenit p̄stitutū p̄ fructu oliue: vel lauri: vt p̄ q̄libz fructu. aliqñ aut iuenit p̄ gēma p̄ciosa: et sic sumit h. Itē diues auar⁹ duplici malo p̄mit. in p̄nti vita sp̄ sollicitatē: et post mortē nihil ipz de diuitijs comitatur: de quo diuite loquit Alan⁹ i li. de planctu nāe. d. Ut loculis varia nūmoz fercula donet: Imponit p̄po diues ieiunia vētri. Itē ioculat ocellis diues in argēto: s̄z vēter

phari cogit. Prosa q̄rta tertij libri.

Ed dignitates. Ista ē q̄rta p̄sa hui⁹ tertij in qua p̄bat phia q̄ dignitates tpales nō cōferūt honorē et reuerētiā quā p̄mittere vident: et p̄ n̄s nō ē i eis v̄a b̄ritudo. et p̄ p̄ponit q̄ dignitates faciūt hoiez honorabile. et ip̄robat illd. ibi. (Nū vis.) P̄rio dicit. S̄z dignitates reddūt hoiez honorabile et reuerēdū cui puenerit. Nō. honor ē exhibitio reuerētie alicui i testioniū vtutis. sic accipit ex q̄rto ethi. vt alr. honor ē opionis b̄n̄factiue signū: vt dicit Ar. li. rhetoricoz. qñ. n. opiamur nobis posse b̄n̄ fieri ab aliq̄ honoram⁹. S̄z reuerētia ē decēs ac matura ḡuitas s̄z tullii. Nū vis ea ē magistratib⁹. Sic phia ip̄robat p̄positus q̄ duplici via. s̄z q̄ dignitates nō p̄ferūt honorē et reuerētiā. p̄ qz malis sepe eueniūt. et qz p̄ dignitates vicia ip̄roborū inotescūt. et qz opione hoiez vilescūt. et qz tēpoz mutatione desinūt. et ibi. (In quo.) et ibi. (Atqz vt agnoscas.) et ibi. (S̄z b̄ apud.) P̄rimo dicit. Nū p̄ nūqd ea vis. i. ta-

lis vtus. ē magistratibus. i. dignitatibus. vt iſerāt vtutes mentib⁹ vtētū eis vt depellāt vicia. q. d. nō. vñ subdit. Atqz p̄ certe. dignitates nō solēt fugare neqtiā: s̄z poti⁹ illustrare. i. manifestare. quo fit. i. p̄ qd fit: vt nos idigneur eas sepe p̄tigisse hoib⁹ neqssimis. vñ catulus q̄ erat vir sapiēs et vtuosus. Noniū q̄ erat hō viciosus appellat strumā: lz viderit ipm se-

gnitas si null' honoribus inclare scāt. Tu quoqz nū tādē tot picul' adduci potuisti: vt cū d̄corato gerere magistratū putares: cū i eo mētē neqssimi scurre d̄latorisqz respiceres. Nō. n. possum⁹ ob honores reuerētia dignos iudicare: quos ip̄is honoribus iudicam⁹ idignos. at si quē sapia p̄ditū vides: nū posses eū vt reuerētiā vt ea q̄ p̄dit⁹ ē sapia n̄ dignū putat. B. Adinic. P̄. Inest. n. dignitas p̄pria vtuti: quā p̄tin⁹ i eos q̄b⁹ fuerit adiūcta trāssūdīt. Qd qz populares faciē nequnt honores liquet eos p̄pria dignitatis plebz tudinē n̄ h̄re. In quo illud ē aiad uertēdū magis. nā si eo obiectioz est quo magis a pluribus quisqz p̄tēnit: cū reuerēdos facere neq̄at: quos pluribus ostēdat: despectioz poti⁹ improbos dignitas facit. Veruz nō ip̄pone. reddunt

derit ipm sedentē in curia. i. in sede dignitatis iudiciaria. vides igit q̄tuz de decus dignitates adijciāt hoib⁹ malis. et manifestāt eos eē p̄tēp̄tibiles a bonis. Atqz p̄ certe indignitas. i. malicia eozū min⁹ patebit si null' honoribus iclare scāt. i. splēdeant. O boeti. nū. i. nūqd tu potuisti tot piculis adduci. i. affligi vt cū decorato. i. tali viro magistratus gereres. cū i eo respiceres mentem neqssimi scurre et dela-

toris. q. d. nō. nūqd possum⁹ iudicare dignos reuerētia ob honores. i. p̄ dignitates. q̄s iudicam⁹ idignos ip̄is honoribus. i. dignitatibus. q. d. nō. At si quē videres p̄ditū sapia: lz nō h̄ret dignitatē. nūqd posses eū nō putare dignū reuerētia vt sapia q̄ p̄dit⁹ ē. q. d. nō posses eū iudicare idignū sapientia et vtute sua: qz p̄pria dignitas iest vtuti. quā vt trāssūdīt i eos q̄b⁹ fuerit adiūcta. et qz populares honores b̄ faceere nequnt. liq̄. i. manifestū ē. eos p̄paz pulchritudinez dignitatē nō h̄re. Nō ex lra pōt formari talis rō. Illd qd adueniēs alicui nō p̄fert: et nō adueniēs nō aufert honorē illd n̄ fac̄ vt honorabile: s̄z dignitates n̄ p̄ferūt honorē cui adueniūt: nec tollūt si nō adueniūt. ḡ. et. mior p̄bat. qz honor seq̄ vtutē ex. 4. ethi. vñ viciosus nullo honore dignū reputam⁹ i q̄cūqz dignitate fuerit: s̄z solū vtuosus. et si nō sit i dignitate. cū igit dignitates tpales nō p̄ferāt vtutē n̄ tollāt vicia manifestū ē qd honorabile nō faciūt. Nō. catulus erat vir sapiēs et vtuosus: q noniū sedētē i curruli ex ai idignatiōe vocabat strumā: eo qd viro tā malicioso collata fuit dignitas. Est aut struma p̄geries hūoz in collo. sub hac aut similitudine ipm appellabat strumā: qz i pectore hūit p̄geriē vicioz. Nō qd rex Theodozicus voluit quēdā noie decoratū violēter intrudere i magistratū vt vna cū boetio rēpub. regeret: cui⁹ neqtiā boeti⁹ detestat⁹: recusaui sibi associari: p̄ qd boe. mult' iniurijs afflic⁹ fuit a rege theodozico. Nō qd scurra s̄z hugui. idē ē qd leccator vel vaniloqu⁹. p̄pē aut d̄r q seq̄ curiā grā cibi. Nō qd vt fac̄ hoiez reuerēdū et nobile: nō dignitas: qz dicit sen. 4. 4. epla. Uir⁹ nō accepit platonē nobile et reuerēdū: sed fecit. qd ē. n. generosus: vtuosus et dign⁹ nisi qui ad vtutes

est bñ disposit⁹. Nō fac hoiez nobilē atriū plenū famossā
imagib⁹ ⁊ nūmis: s; aius ⁊ vtus supra fortunā surgens.

CIn q̄ illō ē. Dic phia pbat scda via q̄ dignitates nō fa-
ciūt hoiez nobilē ⁊ honorabilē: qz vicia iproboz manife-
stāt. d. In q̄. s. q̄ dignitas aduēit mal. illō ē magl aiaduer-
tedū q̄ si aliqs eo ē abiectioz. i. vilioz. q̄. i. q̄tomagl p̄tēnī
a plib⁹: cū di-

gnitas neq̄at
facere impro-
bos reueren-
dos ipsos fac-
despectiozes:
q̄s plib⁹ ostē-
tat. veyz p s;.
Bñ ē ipune. i.
dignitas nō fa-
cit B ipunita.
nāq; p qz. im-
probi parē vi-
cē reddūt di-
gnitatib⁹: q̄s
ipi maculat
sua p̄tagi⁹. q.
d. sic dignitas
maculat ipro-
bos: qz eozuz
maliciā mani-
festat. sic e; i-
probi macu-
lant digni-
tate. Nō per di-
gnitates vicia
iproboz ino-
tescūt: qz p̄n-
cipat⁹ vyz oñ
dit. cū igit v-
ciū faciat ho-
minē p̄tēpti-

nāq; iprobi parē dignitatib⁹ vicē
q̄s sua p̄tagione maculat. Atq;
vt agnoscas verā illam reueren-
tiaz per has ymbztales dignita-
tes nō posse p̄tigē: sic collige. Si
quis mltiplici cōsolatu fūctus in
barbaras nationes forte deuenē-
rit: venerādū ne barbaris honoz
faciet. Atq; si hoc naturale mu-
nus dignitatib⁹ foret ab offō suo
quoquo gētū nullo mō cessarēt.
Sicut ignis vbiq; terraz nunq;
tñ calē desistit. S; qm̄ id eis nō p-
pera vis: s; hoīuz fallax annectit
opio: vanescit ilico cum ad eos
venerit q̄ dignitates eas nō eē esti-
māt. S; hoc apud exteras natio-
nes. Inter eos nō apd quos or-
te sunt: nō p̄petuo pdurāt. Atqui
p̄fectura magna oliz ptās: nūc ia-
ne nomē: ⁊ sēatorij cēsus grauis
sarcina. Siqs quōdā ppli curas-
set annonā magn⁹ habebat: nūc

bilē. t̄pal dignitas adueniēs iprobis facit eos despectio-
res. vñ Iuuenalis poeta. De animi viciū tāto despecti⁹ in
se Crimē hz: quāto q̄ peccat maior habet. Et Sen. Loco
ignominie apud indignū est dignitas.

CAtq; vt agscas. Dic phia pbat 3ª via q̄ dignitates nō fa-
ciūt fuerēdū: qz opione hoīuz vilescūt. q. n. dignitatib⁹ fū-
gunē q̄uis a suis honozent: tñ apd exneoz hoies nō curā-
tur: vt ab illis q̄ sūt alteri⁹ dyocesio. vñ diē. Atq; p̄ certe.
vt agscas verā reuerētiā q̄ ē b̄tudo nō posse p̄tigere ali-
cui hoī p̄ has dignitates ymbztales. i. trāstozias ad mo-
dū ymbze sic collige. siqs hō fūct⁹. i. vsus mltiplici cōsolat-
tu. i. dignitate. duenerit forte i barbaras nationes. i. exneas
gētes: faciet ne honoz cōsulat⁹ ipz venerādū barbari. q. d.
n. Atq; p̄ certe. si B. i. facer fuerēdū barbari foret. i. eēt nā-
le mun⁹ dignitatib⁹. nullo cessarēt ab offō suo. quoq; i. q̄-
cūq; loco gētū. Sic ignis vbiq; terraz nunq; d̄sistit calē-
i. creār. s; qm̄ id. i. reuerēdū facer eis annectit fallax opio
hoīuz: ⁊ nō p̄pa vis. ilico. i. statiz vanescūt: cū ad eos vene-
rint q̄ nō estimāt eas eē dignitates: sic sūt nationes barbari-
ce. i. exnee. **C**Nō q̄ res nō destituit a sua p̄pa opōne. cuz
eni opō sit finis b̄ntis opationē. ⁊. celi ⁊ mūdī. Res desti-
tuta a sua opōne destitueret a suo fine. ⁊ sic eēt frustra. Si
ḡ facere reuerēdū eēt nālis opō dignitatū. vbiq; gētū fa-
cerēt hoiez reuerēdū: s; videm⁹ q̄ dignitates q̄ faciūt ali-
quē reuerēdū apd suos. apd exneoz nō faciūt ipz reuerēdū.

CS; B apd exteras. Dic phia pbat q̄ta via q̄ sumit ex-
B q̄ dignitates tēpoz mutatiōe sordescunt. qd. n. magna
olim fuit dignitas moderno tpe p̄ nibilo reputat. vñ diē

Sed hoc qd dixi verū est apud exteras nationes. i. exneas.
sed iter eos apd q̄s dignitates orze sūt nō p̄petuo durant.
Atq; p̄ certe. nā p̄fectura olim erat magna ptās apud ro-
manos: s; nūc ē iane nomē. ⁊ census. i. p̄ciositas senatorij:
nūc ē grauis sarcina: q̄ oli erat magna dignitas. ⁊ siqs quō-
dam curasset annonā ppli q̄ dicebat p̄fect⁹ anone. ille ma-

ea p̄fectura qd abiecti⁹. At eniz
pauloate diximus: qd nihil hz p-
prij decoris: opinioe vtētū: nunc
splēdozē accipit: nūc amittit. Si
igit reuerēdos facere nequeat di-
gnitates: si vltro iproboz cōtagi-
one sordescūt: si mutatiōe tēpozū
splēdere desinūt: si gētūz estima-
tione vilescunt: quid est qd in se
expetēde pulchritudis habeant:
nedum alijs prestent.

CSequitur metrum quartuz ter-
tij libri.

Quis se tyrio superb⁹
ostro

Coeret: ⁊ niueis lapill:

Inu^{illu} tamē oibus vigeat
Luxurie nero seuientis.

Sed quondaz dabat improbus
verendis

Patribus indecozes currules.

Quis illos igitur putet beatos:

Quos miseri tribuūt honozes:

ē qd hēant i se expetēde. i. desiderande p̄chritudis: nedū
alijs p̄stēt. q. d. nihil hnt i se pulchritudis. ⁊ iō nec eā alijs
p̄stāt p̄nt. **C**Nō q̄ p̄fectura quōdā erat magna dignitas
apud romanos: ⁊ dī ille p̄fect⁹ q̄ ceteris magistratib⁹ p̄e-
fuit: ⁊ oēs dignitates in ciuitate romana antecellebat: sed
postq; Juli⁹ cesar iperū iuaserat talis dignitas ad ipato-
rē trāsserebat ⁊ diminuebat ei⁹ ptās: ita q̄ nomē illi⁹ di-
gnitatis māsit sine re. **C**Item senatoria dignitas magna
fuit apud romanos: qz offm̄ senatorū p̄us fuit honestuz. s.
vtiliter cōsulere reip. s; postea p̄puli fuerūt senatozes ad
seruēdū volūtati p̄ncipis in dānū reipublice.

CMetrū quartū tertij libri.
Quis se tyrio supbus ostro. Dic incipit q̄r-
tuz metrū hui⁹ tertij qd dicit metz valēticiū
ab inuētoze dactilicū a pede p̄dñante. tetra-
metz a numero pedū. In quo metro phia cō-
firmat per exemplū q̄ dignitates nō faciūt vere reueren-
diz: ⁊ p̄ nō est b̄tudo q̄reda in eis: qz dignitates ad-
ueniebāt Neroni⁹ pessim⁹ erat: ⁊ ab eo alijs p̄ferebant.
vñ diē i lra. Quānis supb⁹ nero seuiēt luxurie. comeret. i.
ornaret se ostro tyrio. i. purpura ticta i sanguie tyri: ⁊ q̄uis
comeret se niueis lapillis. i. albis margaritis: tñ ipē vige-
bat oib⁹ inuisus. i. odiosus. Nā iprob⁹ nero dabat veren-
dis p̄rib⁹. i. reuerēdis senatorib⁹ currules. i. tales dignita-
tes: p̄ q̄s sedebāt i currulib⁹ indecozes: qz ab idigno dabā-
tur. Quis igit putet. i. reputet illos honozes b̄tōs: q̄s mise-
ri. i. iprobi ⁊ viciosi tribuūt. q̄si diceret nullus. **C**Nō. diē
neronē seuiēt luxurie: qz ep̄o liconiēssis noie p̄cussus nar-

gnus habeba-
tur. nūc ea p̄-
fectura qd ē
abiecti⁹. q. d.
nihil. Ut enī
pauloante di-
xim⁹. Nihil
eniz hz p̄prij
decoris: quod
opione vtētū
nūc acci-
pit splēdozē
nūc amittit.
Et tūc epilo-
gat dicēs. Igi-
tur si dignita-
tes neq̄unt fa-
cere reueren-
dos: vt p̄z ex
p̄ma via. Si
sordescūt cō-
tagione. i. vi-
cio iprobozū.
vt p̄z ex scda
via. si desinūt
splēdere mu-
tatiōe tēpoz
vt docet q̄ta
via. si vilescūt
estimatiōe gē-
tiuz: vt p̄z ex
tertia via: qd

rat. q̄ nero oīa theatra Italie ⁊ grecie plustrās assūpto va-
rio d̄core vestitus cytharistas tragidas ⁊ aurigas sepe supe-
rasse visus ē. tāt̄ libidinib⁹ exagitat⁹ vt nec a mīe nec a so-
rore abstinuisse videat̄ reuerētia p̄sanguinat̄. Virū ī vxo-
rē duxerat: ⁊ ipse a viro ī vxorē recept⁹ ē: ⁊ fuit luxurie taz-
seffrenate vt r̄betib⁹ aureis piscaref̄ q̄ purpureis funib⁹ e-
hebāt ⁊ lau-
bāt ea fr̄idis
⁊ calis vnguē-
tis q̄ nūq̄ mi-
nusq̄ mille ta-
lēt̄ p̄fec̄: ⁊ ni-
hilomin⁹ ipse
nero tā vicio-
sus dignitatē
ip̄ialē adept⁹
est: imo etiaz
alys dignita-
tes largit⁹ ē.

Prosa q̄nta
terty libri.

Nō vo-
regna)
hec ē
quita
prosa
hui⁹ tertij ī q̄
oñdit p̄bia q̄
regnū ⁊ regū
familiaritas nō
p̄ferat veraz
pōz quā p̄mit-
tūt: ⁊ pp̄ quaz
appetunt. Et
p̄ oñdit veraz
pōz nō eē ī re-
gnātib⁹. ⁊ q̄
nō ī regū fa-
miliarib⁹. ibi.

(Nam quid
ego.) Qd̄ aut̄ ī regnantib⁹ nō sit vera pō: ⁊ p̄ oīs nec bti-
tudo. p̄bat q̄ttuoz vus. P̄ia sumit̄ ex p̄uitate durationis
regnātū. ⁊ sumit̄ ex p̄uitate extēsiōis. ⁊ ex annexiōe tior-
ris. 4. ex defectu securitat̄. ⁊ ibi. (Qd̄ si hec.) ⁊ ibi. (Ex
ptus sort̄) 4. ibi. (Atq̄ vellēt.) p̄ p̄pōit̄ itētū p̄ modū qō-
nis. d. An regna ⁊ regū familiaritas valēt efficere potētē. ⁊
p̄idet yronice. qd̄ nī. i. q̄re nō efficerēt potētē. q̄n̄ eoz feli-
citas. i. ptās p̄petuo pdurat. qd̄ sup. nūq̄ p̄igit. vñ subdit.
Atq̄ p̄ certe. vetustas plēa ē exēploz: ⁊ et̄ p̄is etas q̄ reges
mutauerit suā felicitatez calamitate. Et subdit. O p̄clara
pō loquēdo yronice: q̄ nec iuenit̄ sat̄ efficac̄ ad p̄uatiōez
sui. (Nō. nlla felicitas p̄petuo pdurat: saltē t̄pal. p̄ patu-
it̄ p̄ ex⁹ vetustat̄ posito d̄ Creso rege lidoz. p̄ et̄ p̄z exem-
plis eoz q̄ erāt t̄pe boety. sic de ip̄atorib⁹ rōanis q̄ crebro
circa t̄pa sua mutabāt. nūc bell: nūc isidys opp̄si v̄l alio⁹
obi. Et idē testat̄ Sanfred⁹ ī poetria. d. Hoc vnū p̄scit̄ po-
tes. q̄ nlla ptās ēē morosa p̄t. si vis ex⁹ p̄ozes. Respice for-
tunas. emicuit illa p̄oz. Florida p̄spitas. minos subuertit
(Qd̄ si hec regnoz ptās.) Dic oñdit q̄ ptās re. (at̄bas.
gia nī ē vā ptās: nec b̄tifica pp̄ p̄uitatē extēsiōis ei⁹. d. Qd̄ si
hec ptās regz ē auctor. i. cā b̄titudis. nōne si q̄ p̄te d̄fuerit
regia ptās. ip̄a minat̄ felicit̄ ⁊ ip̄ortet. i. iducat̄ mis̄iā. q. d.
sic. s̄ q̄uis hūana ip̄ia late tēdāt. tñ necē ē p̄les gētes reli-
qui: q̄b⁹ q̄sq̄ regū nō ip̄et. nō. n. p̄t eē q̄ vn⁹ oib⁹ ip̄et: q̄ vō
p̄te d̄finit̄ ptās faciēs btōs. hac p̄te subitrat̄ ip̄ō q̄ fac̄ mise-
ros. Hoc ḡmō necē ē ī regib⁹ eē maiorē portione m̄is̄ie q̄

Prosa q̄nta tertij libri.
A Nō regna regūq̄ fa-
miliaritas effice potē-
tez valēt. Quid ni: q̄n̄
eoz felicitas p̄petuo p̄-
durat. Atq̄ plena ē exēploz vetu-
stas. plena et̄ p̄sens etas q̄ reges
felicitatē calamitate mutauerint.
O p̄clara potentia q̄ nec ad p̄ser-
uationē qd̄ sui satis efficac̄ iue-
nit̄. Qd̄ si hec regnoz ptās b̄titudi-
nis auctor ē: Nōne si q̄ p̄te d̄-
fuerit: felicitatē minuat: miseriaz
ip̄ortet. S̄ q̄uis late hūana ten-
dant̄ ip̄ia: p̄les necē ē gētes relin-
qui q̄b⁹ regū q̄sq̄ nō ip̄et. Qua
Nō p̄te btōs faciēs d̄finit̄ ptās:
hac ip̄otētia subintrat̄ q̄ miseros
facit. hoc igit̄ mō maiorē regib⁹
inesse necesse ē miserie portioez.
Exptus sortis sue piculū tyrān⁹
regni met⁹: p̄dētis supra verticē
gladij terroze silauit. Que est igit̄
tur hec ptās q̄ sollicitudinū mor-
sus expellere: q̄ formidinū acule-

felicitatis cū ī maiori pte sint ipotentes. (Nō. si ptās
regia effice b̄tū. vbi ḡ ē defect⁹ ptāt̄ regie: ibi erit defect⁹
b̄titudis. cū igit̄ p̄les sint gētes sup̄ q̄s nō ē ptās vni⁹ regl
q̄ q̄ subiacēt sue ptāt̄i seq̄ q̄ rex ī maiori pte erit miser ⁊
nō b̄tū. igit̄ ī ptāte regia nō p̄sistit vera beatitudo.

(Expt⁹ sortis.) Dic oñdit q̄ ī regnātibus nō sit vā ptās
pp̄ annexiōez
tior̄ p̄ ex⁹ oī-
cēs. Quidā ty-
rān⁹. s. diony-
sius expt⁹ sue
sortis. i. fortu-
ne. q̄tū eēt an-
xia picl̄z me-
tus. i. timozis
sui. ip̄e silauit
.i. silitudie d̄-
mōstrauit ter-
roze glady su-
pra v̄ticē pen-
dētis. Que est
igit̄ hec ptās:
q̄ negt̄ expel-
lere mortis. i.
corrosiōes sol-
licitudinū. n̄
p̄t vitare acu-
leos. i. stimu-
los formidi-
m̄. i. timoz. q. d.
exit. i. p̄ua ē ta-
lis potestas.
(Nō q̄ dion-
ysius fuit q̄
dā rex: q̄ cū ī-
greret̄ a qdā
suo familiarē:
q̄re sp̄ trista-
ret̄: cuz tñ sp̄
h̄ret̄ btāz vī-
tā. iste dionys⁹ volēs sibi d̄signare cāz su⁹ tristit̄ iussit̄ euz
pōi iter epulas lautas: ⁊ sibi supra v̄ticē iussit̄ suspēdi gladi-
uz acurū tenui filo. Iste viso gladio p̄terit⁹ epulari nec le-
tari potuit. Qui dixit dionys⁹. talis enī est vita mea quā tu
beatā putabas. sp̄. n. mortē mibi iminētē p̄uideo. Cōside-
ra ḡ quō felix eē potuerit qui timere nō d̄finit̄.
(Atq̄ vellēt ip̄i.) p̄ p̄bia oñdit idē 4. rōne q̄ sūit̄ ex d̄fcaū
securitat̄. d. Atq̄ p̄ certe. ip̄i reges vellēt vixisse securi sed
neq̄unt. i. n̄ p̄nt. d̄hic. i. ex q̄ se⁹ q̄ securi eē n̄ p̄nt. quō gliant̄
de sua ptāte qd̄ nī ē faciēdū: qd̄ p̄bat. d. An. i. nūqd̄ tu potē-
tez cēsēs. i. iudicas illū quē videas efficere. i. p̄ficere velle
qd̄ nō p̄t. q. d. nō ē potēs. An. i. nūqd̄ illū cēsēs potētē: q̄ am-
bit. i. circūdat lat⁹ suū satellite. i. mltitudie. q̄ p̄s metuit il-
los q̄s ip̄se terret: q̄ vt videat̄ potēs sit⁹. i. locat⁹ ē ī manu
seruētū. q. d. n̄ ē potēs. (Nō ex l̄ra p̄t formari tal̄ rō. illō
qd̄ nō fac̄ boiez secuz: p̄ n̄ fac̄ v̄e b̄tū: s̄ p̄ t̄palis ē b̄s. igit̄
tur r̄c. Nōa est nota: qz q̄to maior pō tanto mior securitas.
(Nō reges securi eē n̄ p̄nt: qz icōmoditates iminētes nō
p̄nt nō formidare. Narrat. n. valeri⁹ de dionysio supradī-
cto: q̄ ī tātū timuit tōsores barbax q̄ filias suas docuit
detōdere barbax. ip̄is aut̄ senescētib⁹ p̄cepit vt barbā ⁊ ca-
pillos sibi aburerēt: ⁊ lectū cubicularē ī lata fossa fecit: in
quē se ligneo pōte recepit. qz satellites ⁊ barbaros timuit.
(Nā qd̄ ego de regū.) Dic p̄bia oñdit q̄ ī familiarib⁹ nī
p̄sistit vā pō. excludit qdā obiectiōez ibi. An p̄sidio. p̄bat
ergo q̄ familiaritas regū nō facit eē vere potētē. cum b̄s

pp̄ annexiōez
tior̄ p̄ ex⁹ oī-
cēs. Quidā ty-
rān⁹. s. diony-
sius expt⁹ sue
sortis. i. fortu-
ne. q̄tū eēt an-
xia picl̄z me-
tus. i. timozis
sui. ip̄e silauit
.i. silitudie d̄-
mōstrauit ter-
roze glady su-
pra v̄ticē pen-
dētis. Que est
igit̄ hec ptās:
q̄ negt̄ expel-
lere mortis. i.
corrosiōes sol-
licitudinū. n̄
p̄t vitare acu-
leos. i. stimu-
los formidi-
m̄. i. timoz. q. d.
exit. i. p̄ua ē ta-
lis potestas.
(Nō q̄ dion-
ysius fuit q̄
dā rex: q̄ cū ī-
greret̄ a qdā
suo familiarē:
q̄re sp̄ trista-
ret̄: cuz tñ sp̄
h̄ret̄ btāz vī-

familiaritas nō possit retineri ad nutū: et ipsa retēta frequēter vergit in nocumētū. dicitur g. Nā qd ego dixerā. i. dicā. de familiarib⁹ regū: cū ipsa regna demāre eē tāte ibecillitas q̄s. i. familiares regū regia ptās icolumis. i. sana sepe p̄sternit: et ipsa regia ptās lapsa ē. p̄sternit ipos: quō at regia ptās icolumis d̄struat suos familiares. docet p̄ exē. d. nero coegit Seneca familiarē suū p̄ceptorē. i. magistrum ad arbitrium eligēde mortis. Antoni⁹ ipator obiect gladys militū papinianū suū familiarē diu potentes inter aulicos Arg p̄ certe. vterq; seneca et papinianus voluerūt renūciare sue potē. pp̄ crudelitē p̄cipum. voluerūt enī se subtrahere ab eis: q̄z duoz seneca conat⁹ ē opes suas tradere nerōi vt ipm placaret: et voluit se p̄ferre i ocū. i. i vitā solitariā: s; dū ipsa moles. i. magnitudo p̄oe. trahit ipos ruituros. i. casuros. neuter effecit qd voluit. q̄ ē ḡ ista p̄o cuz h̄ntes p̄timecūt: quā tu h̄re velis nō sis tut⁹: et cū deponere cupias vitare nō possis: vt patuit d̄ seneca et papiniano. C̄ Nō nero fingeat se maḡz suū seneca tiere postq; ipator scūs ē sic i pueritia. Un̄ mādauit sibi vt gen⁹ mortl eligeret: qz viuere nō posset. Seneca cibo et potu satiat⁹ fec̄ apire venā et bibēs de anulo venenoso iterit. Antig. n. potētes et nobiles sub gēma anuli venenuz portabāt: vt sigd aduersi eis p̄rigisset ad mortē p̄fugerēt. C̄ Itē Antoni⁹ exn̄s ipator i suos tyrānicauit: q papinianū suū familiarē diu iter aulicos potētē gladys militū occidi fecit: ex qb⁹ p̄z quō regia ptās icolumis sepe suos familiares p̄sternit. Quō at regia ptās lapsa p̄sternat suos familiares ex B p̄z. cū. n. familiares imitantē regiā ptātē necesse ē vt ipsa deficiēte etiā ipsi familiares deficiant.

vitare nō possis. An p̄sidio sunt amici: quos nō vtus s; fortia cōciliat: s; quē felicitas amicū fecit ifortuniū faciet inimicū. Que vero pestis efficacior ad nocēdū q̄ familiaris inimicus.

vitare nō possis. An p̄sidio sunt amici: quos nō vtus s; fortia cōciliat: s; quē felicitas amicū fecit ifortuniū faciet inimicū. Que vero pestis efficacior ad nocēdū q̄ familiaris inimicus.

Metrum quintus tertij libri.

Si se volet eē potētē: Aios dōet ille feroces: Nec victa libidie colla Fedis submittat habēis.

Etenī licet idica longe Tellus tua iura tremiscat. Et seruiat vltima tile.

Metrum quintus tertij libri. Si se volet eē potētē: Aios dōet ille feroces: Nec victa libidie colla Fedis submittat habēis. Etenī licet idica longe Tellus tua iura tremiscat. Et seruiat vltima tile. b⁹: l; n. tellus idica. i. terra idie tremiscat tua iura lōge. i. l; ptās tua extēdat se ad idā: et l; tibi seruiat vltia tile: q̄ ē i sula vltra Britaniā vbi sol fac̄ solsticiū estiuū: et vltra non p̄gredit: tñ n̄ posse pellere atras curas. i. obscuras sollicitudines et fugare misas q̄relas pueniētes ex aduersitate fortūe nlla ē p̄o. C̄ Nō q̄ ve potēs ē q̄ sensualitatē subyc̄ rōi. vñ sen. Si vis oia tibi subycere: subyc̄ te rōni. mltos enī reyerl si rō te reyerit. Et Ap. 4. ethi. Quēadmodū puerū oz viuere s; p̄cepta pedagogi: ita oz p̄cupiscibile p̄sonā rōni. Itē sen. Magnū ipius regit q̄ sibypsi d̄nat. Fortior ē q̄ cupiditatē vincit: q̄ q̄ hostē subycit. Est. n. difficilimū vicere seipsuz. Et Salomon. Fortior est expugnator ai expugnatore vrbū. C̄ Prosa sexta libri tertij.

An p̄sidio sūt. Dic p̄bia excludit obiectiōnē. Possit. n. aliq̄ ore q̄ hō p̄t seruari in sua p̄o p̄ amicos. vñ q̄ aliq̄ p̄dūt ptātē ē pp̄ defectū amicoz. B̄ excludit p̄bia. d. q̄ B̄ nō p̄t eē vey de amicis q̄ fortuna p̄ciliant. de amicis autē q̄ de vtute p̄ciliant: nō ē h̄ loquēdū: cū nō p̄putent iter bona fortūe de qb⁹ h̄ logē. vñ dic̄ in l̄ra. An p̄sidio. i. auxilio. sūt amici q̄s nō vt⁹ s; fortia p̄ciliat. q. d. nō. B̄ p̄bat p̄ locū ab oppositl sic. Quē felicitas. i. fortia fecit amicū. illū ifortuniū faciet inimicū. q̄ vo pestl ē efficacior ad nocēdū q̄ familiarl inimic⁹. q. d. nulla. qz inimicitia illi cauere n̄ possum⁹: cū ei p̄stēt secreta n̄ra pp̄ familiaritatē. C̄ Nō d̄ amicl sophtisticis loquit̄ Sen. 9. epla. Qui vtilitatl cā assūpt⁹ fuerit tādiu placebit q̄diu vtil fuerit. Amicoz turba floretes circūsedit: s; circa euersos solitudo ē. vñ poeta. Nā p̄cio q̄sit⁹ amor cū munere cedit. In q̄tū durat largitio durat amic⁹. Alter poeta. Dū fortuna tonat: fugiētes terret amicos. Nā q̄s amet q̄s nō vā p̄cella docet. Et alter poeta. Dū cephyr⁹ flabat mltl comitabar amicl. Ast ois aglo turbic flate fugat. Et Orati⁹. Dozrea formice nunq; ad ignia tēdūt. Nulls ad amissas ibit amic⁹ opes. Qd at familiarl inimic⁹ mltū noceat. dic̄ poeta. P̄s nocet vt nostl ad sūcta domestic⁹ hostis. Et res ipsa docet q̄r ipse nocet.

Metrum quintus libri tertij. Si se volet eē potētē. Dic incipit metrum 5^m buius tertij: qd d̄ pamatiū ab inuētoze. ana pesticū a pede p̄dante. catalecticum: qz vna syllaba deficit ad metri p̄fectionē: in quo metro p̄bia oñdit quō vā p̄o sit acgrēda. d. q̄ vā p̄o p̄stitit in rep̄mēdo viciōsos motus vt p̄cupias i ordinatas: qz sine B̄ nullus ē ve potēs q̄: tūcūq; d̄net. dic̄ g. Ille q̄ volet se eē potētēz. domet aios feroces idest crudles: qz crudelitate hō assilat feris. nec submittat colla victa libidine. i. p̄cupia. fedis habēis. i. viciōsis motib⁹: l; n. tellus idica. i. terra idie tremiscat tua iura lōge. i. l; ptās tua extēdat se ad idā: et l; tibi seruiat vltia tile: q̄ ē i sula vltra Britaniā vbi sol fac̄ solsticiū estiuū: et vltra non p̄gredit: tñ n̄ posse pellere atras curas. i. obscuras sollicitudines et fugare misas q̄relas pueniētes ex aduersitate fortūe nlla ē p̄o. C̄ Nō q̄ ve potēs ē q̄ sensualitatē subyc̄ rōi. vñ sen. Si vis oia tibi subycere: subyc̄ te rōni. mltos enī reyerl si rō te reyerit. Et Ap. 4. ethi. Quēadmodū puerū oz viuere s; p̄cepta pedagogi: ita oz p̄cupiscibile p̄sonā rōni. Itē sen. Magnū ipius regit q̄ sibypsi d̄nat. Fortior ē q̄ cupiditatē vincit: q̄ q̄ hostē subycit. Est. n. difficilimū vicere seipsuz. Et Salomon. Fortior est expugnator ai expugnatore vrbū. C̄ Prosa sexta libri tertij.

Tamen atras pellere curas Miserasq; fugare querelas Nō posse: potentia nō est.

Prosa sexta tertij libri.

Loria vō q̄ fallax sepe q̄ turpis est. Un̄ nō iniuria tragic⁹ exclamat. O glia glia in milibus

mortalium nihil aliud scā nisi aurium inflatio magna. P̄les. n. magnū sepe nomē falsis vulgi opionib⁹ abstulerūt: quo qd turpi⁹ excogitari p̄t nā q̄ falso p̄dicant: suis ipi necē ē laudib⁹ ernbescāt. q̄

Loria vō q̄ fallax. Ista ē 6^a p̄sa b⁹ tertij in q̄ p̄bia oñdit q̄ glia mudana nō spectat ad verā britudiez: nec fac̄ ve b̄tm̄. Et p̄oñdit B̄ de glia p̄p̄vtutl. z^o de glia q̄ p̄uēt ex nobili s̄anguis. ibi. (Ia vō.) p̄oñdit itētū de glia q̄ puenit ex laude false vtutl. z^o de illa glia q̄ ex verl meritl p̄cedit. ibi. (Que si ēt.) p̄rio oñdit talē rōnē. Illd qd ē fallax nō spectat ad britudiez: nec fac̄ b̄tm̄: s; glia false acq̄sita ē fallax. iḡ r̄c. Un̄ dic̄ i l̄ra. Glia vō q̄ fallax ē et q̄ turpis sup. satis p̄z. q̄ aut sit fallax p̄bat auctē cuiusdā poete q̄ tragedias p̄posuit. d. Un̄ tragic⁹ qdā exclamat et p̄oit auctē ei i greco: qd tñ sonat i latino. O glia glia i milib⁹ mortalium nihil aliud scā es q̄ magna aurium inflatio: qd manifestat. d. P̄lures. n. magnū nomē. i. gliaz abstulerūt. i. false receperunt. falsis opionib⁹ vulgi. Et oñdit q̄ h̄s glia sit turpis. d. Quo. i. iam doctō. i. h̄re gliaz falsis opionib⁹. Quid turpi⁹ excogitari p̄t. q. d. nihil. Nā q̄ falso p̄dicant. i. landant: necē ē vt ipsi erubescāt suis laudib⁹. C̄ Nō q̄ fm tullii glia ē frequēs fama cū laude. Et ē duplex: vana et va. vana glia ē q̄ nullo p̄ficiēte p̄cedit i esse. Vera ē q̄ nullo p̄ficiēte nō p̄cedit i esse. Fama at est cognitio alicui⁹: nō solū in p̄p̄quo s; etiā in remoto. C̄ Nō q̄ fama iducit gliam falsaz. glia falsa erubescētia. Nā erubescētia est crimē igliatiōis causatū ex aliquo turpi p̄petrato. Cū aut aliquis se cognoscat false acq̄sisse gliaz: tūc B̄ timet manifestari: ex cui⁹ manifestatione icidit ingloriationē et verecūdiā. C̄ Que si ēt meritl q̄siste.) Dic p̄bia p̄bat q̄ glia meritl

Loria vō q̄ fallax. Ista ē 6^a p̄sa b⁹ tertij in q̄ p̄bia oñdit q̄ glia mudana nō spectat ad verā britudiez: nec fac̄ ve b̄tm̄. Et p̄oñdit B̄ de glia p̄p̄vtutl. z^o de glia q̄ p̄uēt ex nobili s̄anguis. ibi. (Ia vō.) p̄oñdit itētū de glia q̄ puenit ex laude false vtutl. z^o de illa glia q̄ ex verl meritl p̄cedit. ibi. (Que si ēt.) p̄rio oñdit talē rōnē. Illd qd ē fallax nō spectat ad britudiez: nec fac̄ b̄tm̄: s; glia false acq̄sita ē fallax. iḡ r̄c. Un̄ dic̄ i l̄ra. Glia vō q̄ fallax ē et q̄ turpis sup. satis p̄z. q̄ aut sit fallax p̄bat auctē cuiusdā poete q̄ tragedias p̄posuit. d. Un̄ tragic⁹ qdā exclamat et p̄oit auctē ei i greco: qd tñ sonat i latino. O glia glia i milibus mortalium nihil aliud scā es q̄ magna aurium inflatio: qd manifestat. d. P̄lures. n. magnū nomē. i. gliaz abstulerūt. i. false receperunt. falsis opionib⁹ vulgi. Et oñdit q̄ h̄s glia sit turpis. d. Quo. i. iam doctō. i. h̄re gliaz falsis opionib⁹. Quid turpi⁹ excogitari p̄t. q. d. nihil. Nā q̄ falso p̄dicant. i. landant: necē ē vt ipsi erubescāt suis laudib⁹. C̄ Nō q̄ fm tullii glia ē frequēs fama cū laude. Et ē duplex: vana et va. vana glia ē q̄ nullo p̄ficiēte p̄cedit i esse. Vera ē q̄ nullo p̄ficiēte nō p̄cedit i esse. Fama at est cognitio alicui⁹: nō solū in p̄p̄quo s; etiā in remoto. C̄ Nō q̄ fama iducit gliam falsaz. glia falsa erubescētia. Nā erubescētia est crimē igliatiōis causatū ex aliquo turpi p̄petrato. Cū aut aliquis se cognoscat false acq̄sisse gliaz: tūc B̄ timet manifestari: ex cui⁹ manifestatione icidit ingloriationē et verecūdiā. C̄ Que si ēt meritl q̄siste.) Dic p̄bia p̄bat q̄ glia meritl

Que si ēt meritl q̄siste.) Dic p̄bia p̄bat q̄ glia meritl

acquisita nō spectat ad bñtudine intēdēs talē rōnē. Illō nō spectat ad bñtudine de quo nulla est cura sapiētis; s; de glia etiā meritis acq̄sita nulla ē cura sapiētis. q̄ rē. maior ē nora. Nā sapiens maxime curat bñtudine cū sit maxime felix. to. ethi. minozē ponit in lra. d. Que. s. laudes spectantes ad gliaz; s; sint p̄quesite meritis. qd tñ adiecerit p̄scie sapiētis; q̄ bo-

nuz suū meti-
tur nō rumo-
re pplari; sed
veritate p̄sci-
entie. q̄ si di-
eat nihil. Se-
cūdo probat
idē per locuz
ab oppositis
dicens. Qd si
pulchz est p̄
pagasse nom.
q̄ misēz ē no-
nō ppagasse;
sed cū pro ma-
gna parte ter-
raruz necesse
sit nomē non
esse ppagatū
necesse est p̄
maiori parte
miseruz esse:
diē ergo. Qd
si b̄ ipsuz pul-
chzū videt. s.
ppagasse. i. di-
uulgasse. no-
men. i. gloriā.
p̄ns est vt in-
dicet fedum

si etiāz meritis p̄q̄site sint. qd tñ sapiētis adiecerit p̄scie; q̄ bonuz suū nō populari rumore; s; p̄scie veritate metit. Qd si b̄ ipm̄ ppagasse nomē: pulchz videtur; p̄se quēs ē vt fedū n̄ extēdisse iudicetur. S; cū vti pauloāte differut: p̄les gētes necē sit eē: ad q̄s vni⁹ fama hoīs neq̄at puenire: sit vt quē tu estimas eē gloriofus: eē p̄ maxima parte terraz videat̄ iglo rīus. Inter hec nō pplarē grāz: nec p̄memoratiōe qdē dignā pu to: q̄ nec iudicio nō puenit: nec vnq̄s firma pdurat. Jā nō q̄ sit iane; q̄ futile nobilitatis nomen; q̄s nō videat: q̄ si ad claritudinē referē: aliena ē. Videt̄ nāq; eē no bilitas qdā d̄ meritis veniēs laus parētū. Qd si claritudinez p̄dica tio facit: illi sint clari necē ē q̄ p̄di cant. Quare splēdidū te si tuā nō hēs: aliena claritudo non efficit.

nō extēdisse nomē: s; sicut pauloāte differui. necesse sit eē plures gētes: ad q̄s fama vni⁹ hoīs nequeat puenire. sit. i. p̄tingit: vt p̄ maxima pte terrarū ille videat̄ inglori⁹. quē tu estimas gloriofus. Et qz aliq̄s diceret. sufficit ad bñtudine q̄ hō sit gloriofus in pplo suo habēdo fauorē ppli. Diē p̄bia inter hec bona q̄ sūt in opatiōe vtuosa nō puto grāz popu larē dignā cōmemoratiōe: q̄ nec iudicio recte rōnis pue nit. nec vnq̄s firma pdurat. C̄ Nō q̄ sapiētis nō ē cura de glia: qz dicit Macrobi⁹. Sapiēs fructū in p̄scia ponit stul tus aut in glā. Et Gene. Lōsciamq; poti⁹ q̄ famā attēde. sed pleriq; famā. pauci p̄sciaz verent̄. C̄ Nō q̄ fama po pularis nō puenit ex recto iudicio rōnis. plus. n. pplis seq̄ tur iclinationē sensus q̄ iudiciū rōnis. Nec etiā fama eo rum p̄petue durat: qz fm̄ diuersas passiōes vulgi variat̄ fama ppli. Vñ vulgares iudicāt fm̄ p̄cupiscētiā: nō s; rei veritatē. Pro tāto siles sūt auib⁹ q̄rū intuitū nox illumi nat: z dies cecat. ex quarto huius. p̄sa quarta.

C̄ Jam vō q̄ sit inane q̄ futile.) Dic p̄bat q̄ glia pueni ens ex nobilitate sanguis. etiā nō spectat ad verā bñtudi nem. Et p̄mo ostēdit vanitatē hō glie. z^o ostēdit qd boni sit in nobilitate. ibi. (Qd si qd.) dicit p̄mo. Jā vero q̄s nō vi deat q̄ inane. q̄ futile. i. labile sit nomen nobilitatis. q. d. manifestū est. q. s. nobilitas. si referē ad claritatē. i. ad glo riā aliena ē ab illis q̄ se nobiles eē glia n̄: qd p̄bat p̄ diffō nez nobilitatis dicens. Nāq; nobilitas videt̄ eē qdā laus veniēs de meritis parentum: q̄ si predicatio. i. laus facit claritudinē: necesse est vt illi sint clari: qui p̄dicant. i. lau dan. hō aut sūt parētes nō tu: q̄re si nō hēs tuā claritatē q̄ ex laude tua pueniat. aliena claritudo nō efficit te splē didū. i. gloriofus. C̄ Notādū q̄ nobilitas sanguis ē inane z

futile nomē: qz nihil v̄ nobilitat hoiez nisi v̄tus. vñ Ala nus in lib. de plāctu nāe. Quid tibi nobilitas: qd clarū no men auoz; Si seruus vicys fact⁹ es ipse tuus. Jtē nobilis est eni si quis virtute refulget. Degener est solus cui mala vita placet. Et paup̄ hēricus. Nō p̄signe gen⁹: nō claz no men auoz; Sed p̄bitas vera nobilitate viget. Et Gene.

Qd si qd est in nobilitate bonū: id eē arbitroz solū: vt iposita nobili bus necessitudo videat̄ ne a ma ioruz virtute degenerēt.

C̄ Metrū sextū libri tertij.

Mone humanuz genus in terris

Simili surgit ab ortu. Unus. n. rex pater est.

Unus qui cuncta ministrat.
Ille dedit p̄bebo radios.
Dedit z̄ cornua lune.
Ille homines etiāz terris
Dedit: z̄ sydera celo.
Hic clausit membrīs animos
Celsa sede petitos.
Abortales igitur cunctos
Edit nobile germen.
Quid genus z̄ pauos strepitis;
Si primordia vestra
Auctozēq; deū spectes:
Nullus degener extat:
Nā vicijz peiora fouens.

q̄ gloriādū nō est de nobilitate: qz dicit sen. Si pulcher ē lauda nām: si nobilis lauda parētes: si v̄tuosus z̄ sapiens lauda teip̄suz; si diues lauda fortunā: si potēs expecta pati lisper z̄ nihil eris. C̄ Notādū s; tulliiū optima hereditas a patrib⁹ tradit̄ liberis. oī patrimonio p̄stantior. s. gloria v̄tutū z̄ decor rez gestaz.

C̄ Metrū sextū tertij libri.

Mone humanū gen⁹.) Istud est sextū metz huius tertij qd dicit̄ alemanicū ab innētoze. dactilicū a pede p̄dñante. trimetz a nume ro pedū. ypcatalecticuz: qz vna syllaba sup̄ b̄ndat. In q̄ metro p̄bia p̄bat oēs hoies esse nobiles p̄ter viciosos. d. Qē gen⁹ hoiez in ter

ris cuiuscūq; sit p̄ditōis surgit ab ortu sili: qz s; aiā oēs sūt ab vno creatore. vn⁹. n. ē p̄ rez. i. vn⁹ creator sup̄. nobi lis q̄ cūcta ministrat sup̄. gubernādo. ille vn⁹ p̄ dedit p̄be bo radios suos: dedit lune cornua: dedit hoies terris. i. hī tare i terris. dedit celo sydera pp̄ ornatū ei⁹. Dic p̄ clau sit aios membrīs sup̄. corpeis aios inq̄ petitos. i. acceptos celsa sede. i. in celo. Jgī nobile germen. i. nobile p̄n^m. edit. i. p̄ducit. cūctos mortales. i. hoies. O hoies qd. i. ad qd stre pitis. i. cū strepitu iactatis. gen⁹ vestrū z̄ pauos v̄ros. s. n. tu spectes. i. p̄sideres auctozē deū z̄ p̄mordia v̄ra nlla ex tat. i. ē degener. i. iḡbilis. nisi fouens. i. opans peiora vicys suis deserat p̄puz ortū. i. deū a q̄ p̄cessit. C̄ Nō q̄ oēs ho mies ex ea pte q̄ sūt hoies sūt eque nobiles. cū enī nobili tas sit qdā excellētia p̄tracta ab origie. nobilitas hoīs p̄ci pue oz attendi ex ea parte qua est hō. s. ex parte aie. Lum igī in oibus hoibus sit eadē origo aie: qz omnes aie sunt a deo: omnes hoies sunt eque nobiles. Solū autē illi sunt

Nemo ē me lioz altero ni si qui rectius igeniū hz alte ro: z ad bōas artes aptius. C̄ Qd si quid est rē.) Dic ostēdit cuius modi bonuz sit in nobilita te. d. Siquid bonū est i no bilitate. illud soluz eē arbi troz: vt nobi lius videat̄ i p̄posita necitu do ne a v̄tute maioz. i. p̄ge nitoz dege rent sup̄. per mozes vicio sos. meli⁹ est enī a patre iḡ bili descēde re z̄ mozige ratū esse: q̄ a nobili z̄ p̄ vi cia degnāre. C̄ Notādūz

ignobiles. q degnant a sua origie: aia aut a sua origie pdu-
eta e a deo: r est filis deo. io illi soli a nobilitate degnant: q
viciofis morib' filitudinē dei deturpat. qua ex origie h'e
runt. C No. dicit aios celsa fede petitos: hic log' more
platonico: q voluit oēs aias fil' eē creatas in celo: r postea
mitterent in corpa: qd nō ē verū. s'z aie creant in corpib'.

g log' more
platonico q
deus aias re-
ceptas i celo
clausit mem-
bris corpore/
is. r de h' ma-
gis videbitur
nono metro
huius terty.
C No q oi-
um hoium ē
vna origo: qz
a deo sūt cre-
ati: que patrē
oēs vocam'.
r oēs aie sunt
adeo. g nlls ē
nobilioz alio
s'z creatioez.
s'z s'z igeniuz
bene: qz soli il-
li sūt ignobi-

Propriuz deserat ortum.
C Prosa septima tertij libri.

Aid at de corpis vo-
luptatib' loqr: qz ap-
petētia qdē plena ē an-
xietatis: satietas vero
pnie. Quātos ille morbos: qz i-
tolerabiles dolores qsi quēdam
fructū neqrie fruētū solēt referre
corpib': qz mor' qd hēat incūdi-
tatis igro. Tristes ho eē volu-
ptatū exit': qsqz remisci libidinū
suaz volet itelliget. Que si btōs
explicare pnt: nihil cāe ē qn pecu-
des quoqz btē eē dicant: qz ois
ad explēdā corpale lacunā festiat

les q degenerat suā genealogiā cū discedūt a virtutibus
r adherent vitijs. C Prosa septima terty libri.

Aid at rē. Ista ē p'sa septima hui' terty: i q
phia ostēdit btitudinē nō eē in voluptate. Et
p' oñdit h' de voluptate gnāl'r. 2° de qdā vo-
luptate spāl'r. 2° ibi. (Honestissima qdē.) p'm
pbat duplr s'z q pōit duas rōes. 2° ibi. (Que
si btōs.) p'imo intēdit talē rōnē. In illis nō p'sistit btitu-
do ad q sequunt multē incommoditates: s'z ad voluptates
sequunt mlte icōmoditates: sic declarat i lra r diē. Quid
loquar de voluptatib' corpis. i. dalectatiōib' corpilibus:
qrū appetētia. i. cupiditas plena ē anxietat': qz hō anxiat'
cū caret eo qd cupit. satietas vō. i. plēitudo voluptatū ple-
na ē pnie. i. pene. cū igit voluptatib' sit p'ucta anxietas r
penitētia: i eis nō p'sistit btitudo. r addit q'tos morbos il-
le voluptates r qz itolerabiles dolores solēt referre corpi-
bus fruētū eis: quasi quēdā fructū neqrie. sup. satis p'z: q'
rū voluptatū mot'. i. affect'. qd hēat incūditatis. i. volu-
ptatis ignoro. qsqz at volet reminisci suaz libidinū. i. vo-
luptatū. ipe itelliget. i. cognoscet. exit'. i. fines voluptatuz
eē tristes. C No q duplex ē voluptas. s. itellectual' r cor-
poralis. p'ma ē psequēda. s. itellectualis: qz p'sistit in specu-
latiōe aiaz brificās. Scda ē fugiēda: qz p'sistit in delectati-
one sensuali corp' mortificās. vñ sen. s'z. epla dicit. Volu-
ptates p'cipue extirpa q latronū more nos amplectunt vt
strāgulēt. r Tulli'. Voluptas ipedit oē p'siliuz. atqz vt sic
dicā: oculos p'stringit mētū: r inimica est rōni. nullū vult
cū vtute h're cōmerciuz. C No q voluptas plena ē pnia
Narrat. n. valeri'. q cū Demostenes phs qreret amorem
Thaydis meretricis vt p'sensuz ferret ei cētū talēta petē-
tis: demostenes aspiciēs in celū rūdit. Pro tanto p'cio nō
emā tātū pnie. sciebat. n. q voluptatē itepabil'r seq' pnia.
C No q voluptates multos morbos afferūt: qz diē sen. i
qdā epla. Multos morbos mlta fercula fecerūt Et vult
A'z. in ethic'. q laborātes i passiōib' venerl' r crapule ma-
xie trāsmutant' s'z corp'. crapula. n. ples occidit qz gladi'.
C Que si btōs. Dic phia pbat p'clonē p'us positā alio mō

deducēdo ad icōueniēs. Et ē rō ista. Si in voluptatib' p'si-
steret btitudo: seq'ret q pecudes eēnt btē: qd est falsuz. pe-
cudes. n. laborāt ad explēdā corpis voluptatē. vnde dicit.
Que voluptates si pnt explicare btōs. nihil cause ē. i. nihil
ipedit. qn pecudes dicant' eē btē: qrū ois intētio festinat
ad explēdā corpale lacunā. i. igluuie vētrij. C Notādus

itētio. Honestissima qdē cōiugis
liberozūqz foret incūditas: sed ni-
mis e nā dictuz ē: nescio que fili-
os inuenisse tortozes: quoz q sit
mordax q'cūqz cōditio. neqz alias
exptuz te: neqz nūc anxiiū necesse
ē admonere. In quo Euripidis
mei sniaz p'bo: qui carētē liberis
infortunio dixit esse felicem.

C A'z. Alexan-
drū quadam
epla. dicēs. Q
alexāder de-
clina a conati-
bus bestialiū
voluptatuz: q
corruptibiles
sunt. carnalis
enī appetitus
iclinat ad cor-

Habet h' voluptas ois.
Stimulis agit fruētes
Apiūqz par volātum:
Tibi grata mella fudit
Fugit: r nimis tenaci
Ferit icta corda morfu.

porales voluptates q tristāt itellectū. Et subdit. Conat'
voluptatū gnāt carnalē amorē. Dic gnāt auaritiā. bec ge-
nerat desiderū dinitiaz: q generat inuerecūdiā. iuerecū-
dia p'sumptionē: p'sūptio ifidelitarē: infidelitas latrociniū
p'pter que mala vitanda est voluptas.

C Honestissima qdē rē. Dic phia oñdit q btitudo nō cō-
sistit i qdā spāl'i voluptate. s. i matrimonio: q licita ē pp gnā-
tionē plis: itēdēs talē rōnē. In illa voluptate nō p'sistit fe-
licitas q bz anxietatez sibi annexā: s'z voluptas matrimoniū
ē h' sicut tāgit in lra. vñ diē. Incūditas iugis r liberozū
foret honestissima: s'z nimis ē ex nāz dictū: qz nā abhorret
qd volo dicere. qz nescio. i. taceo. que. i. aliqū iuenisse. i. ha-
buisse filios tortozes: quoz filioz qz sit mordax. i. anxia.
q'cūqz p'ditio siue bona siue mala. neqz nece ē te admone-
re. als exptū neqz nece est admonere te nūc anxiiū. in quo
ego p'bo sniaz Euripidis mei phi q dixit: carētē liberis i-
fortunio felicē eē. C Nōdū q anxietas iest p'rib' pp vitia
filioz. Narrat. n. Euripedes tripi' in historia romanozuz
q demetrides in suos seniēs filios: duos ex eis iterfecit. r
cū psequeret tertiū. ille cōgregato exercitu obsedit p'rem
pater aut vidēs se nō posse euadere seipz iterfecit. Etiaz
pater anxiat' de bonis filijs p'pter incensam dilectionem
eoz r p'motionez: quibus si aliquid aduersi contigerit: pa-
ter reputat se infelicē. Ex quo p'z q voluptas iugalis bz
anxietatē sibi annexā. C A'z. terty libri.

Habet hoc voluptas ois. Istud est metrū 7^m
h' terty qd dicit' anacromaticū ab iuenteore.
Iabicū vel anapesticū a pede p'diāte: qz bz
p'm pedē anapestū r reliq's iamboz: r ē dime-
trū. i. qtuoz pedū. catalecticū: qz d'fic' syllaba.
nā post tres pedes remanet vna syllaba d' 4°
pede. In q metro phia oñdit qd mali p'seq' oēs volup^{cm}.
ois. n. voluptas pp anxietatē sibi annexā ē transitoria: qd
p'firmat p qdā exēplū. d. Dis voluptas bz h' qd dicaz: qz
voluptas agit. i. vexat. fruētes stimulis. i. punitiōib'. r est
par. i. filis. stimulis apiū volātū. vbi p postqz apis fudit g'
ta mella. fugit r ferit corda icta. i. p'cussa anxietate. nimis

tenaci morfu. q. d. iocunditas voluptatis nimis est transito-
ria: s; anxietas qua affert nimis e pmasura. ¶ Non dū. l3
oia voluptas corporalis p delectet et postea pugnat ad modū
apū: tñ hoc maxie iuenit in voluptate venerea. ad cui⁹ fu-
gam Ap. hortat Alexandrū. d. O clemēs ipator noli te ml-
tū iclinare ad coitū: q; coit⁹ est qdā ppetas porcorū. q; igit⁹

tibi glia si ex-
erceas vitium
bestiarum et
actus bruto-
rū. Crede mi-
hi idubitatē
q; coitus ē de-
structio cor-
poris: abbre-
uiatio vite.
corruptio vir-
tutum: legis
transgressio:
et gnāt femi-
neos mores.
Qualr aut sit
fugiēda dele-
ctatio vene-
rea docet ala-
nus in de plā-
ctu nāc. d. Si
venerē fuga-
re velis: loca:
epa vita. Nas
locus et tepus
pabula dōat
ei. Et pauper
Henricus lo-
quēs de amo-
re dicit. Pro-
scribas igitur

¶ Prosa octava tertij libri.

Nihil igit dubiū ē qn be-
ad britudinez vie de-
uia qdā sint: nec pdu-
cere eo queq; valeant

ad qd se pducturas eē pmittūt.
Quātis vō iplicate mal sint bre-
uissime mōstrabo. Quid. n. pecu-
niā ne pgregare conaberis: s; eri-
pies hñti. Dignitatib⁹ fulgē vel:
dātī supplicabis. Et q p̄ire cete-
ros honore cupis: poscēdi humi-
litate vilescēs. Potētīā ne d̄side-
ras: subiectoz ifidys obnoxi⁹ pi-
cul subiacebis. Gliaz petis: s; p
aspa q; distract⁹: secur⁹ eē desi-
stis: voluptariā vitā degas: s; qd
nō spernat atq; abūciat vilissime fra-
gilissimeq; rei corporis suū. Jā vō
q bōa p se corporis ferūt: q; exigua:
q; fragili possēsiōe nitunt. Nūz
.n. elephātes mole: tbauros ro-
boze supare poteritis. Nūz tigres

gladyz et fustib⁹ ipz. Et fugiēdo fuga que fuga sola fugat.

¶ Prosa octava tertij libri.

Nihil igit rē. ¶ Ista est octava p̄sa hui⁹ tertij i
qua phia ostēdit q̄tis malis sint implicata p
dicta bona in qb⁹ aliq; posuerūt felicitatē. z^o
oñdit q; exilia sūt corporis bona. ibi. (Jā vō.)

¶ Pro dicit. Nulli dubiū est p̄dicta p̄siderātī qn be vie q;
bus nitunt hoies ad britudinez puenire sint qdā deuia: nec
valeāt queq; pducerē eo. i. ad illd ad qd pmittūt se eē pdu-
cturas. q̄tis vō malis sint iplicate breuissime mōstrabo.
Quid. n. sup. istoz ē sine malo. q. d. nihil. vñ subdit. Pecuniā
cōgregare ne conaberis. i. laborabis. s; eripies. i. recipi-
es hñti: et ita iplicaberis malo violētīe. vel fulgere dignita-
tib⁹ dātī supplicabis: et q cupis ceteros p̄ire honore. tu vi-
lesces humilitate poscēdi: potētīam ne desideras. subiace-
bis picul suboz. gliaz petis: s; p aspa distract⁹ secur⁹ eē desi-
stis. Voluptariā vitā degas. s; qd nō spernat atq; abūciat
tanq; p̄reptibile suū vilissime. q; p et fragilissime rei. i. cor-
poris. ¶ Notādū q; hō q̄res pecuniā incidit in malū vio-
lentie: q; ois pecuniosus ē violēt⁹. p̄ etbi. S; q̄res dignita-
tes et honores humiliādo se alyz supplicabit. S; dicit señ.
in lib. de hñficys. Molestū ē v̄bū et onerosus demisso vul-
tu d̄re. rogo. Querēs aut potētīā et gliaz: o; q; pp potētīā et
gloriā defendēdā p̄secutiōib⁹ iprobz se obūciat: et se
curus eē desistit. Querēs aut vitā voluptuosaz o; q; cor-
pori seruiat. S; dicit señ. Maior sūz et ad maiora genitus
suz q; q; sim m̄cipiū. i. seruus mei corporis: qd nō aliter aspi-
ciam q; aliq; vinculū mee libertati circūdatum.

¶ Jam vero. ¶ Dic phia pbat in spāli quā vilia sunt bona

corporis q; aliqui reputāt exilia bona. z^o breuiter recolligit
supradicta. ibi. (Ex qb⁹ oib⁹.) ¶ primo oñdit intētū d̄ ma-
gnitudine: fortitudine: et corporis agilitate. z^o de pulchritudi-
ne. ibi. (Forme vō.) ¶ primo oñdit q; hō non o; mirari de
magnitudine. fortitudine: et agilitate corporis: q; illa excellētī⁹
iueniūt i bruti q; i hoib⁹. d. Jā vō q; ferūt. i. cupiūt. bōa cor-

poris p̄re se. i.
grā sui tāquā
sunt optia q;
exigua: id est
valō vilia. q;
fragili posses-
sione nitunt⁹
.i. laborāt. nū
.n. elephātes
mole. i. ma-
gnitudine. su-
perare. i. exce-
dere poterit.
nec tbauros
roboze. i. for-
titudine. Nū
tigres p̄reibi-
tis velocita-
te. respice spa-
ciuz. i. magni-
tudinez celi.
firmitudinez
.i. fortitudinē
celi. celerita-
tez. i. velocita-
tē ei⁹. et aliq;
definite. i. ces-
sate. mirari vi-
lia. i. inferiora
bona: qd qdē
celū nō his p̄

velocitate p̄reibitis: ¶ Respice celi
spaciū: firmitudinē: celeritatē: et
aliq; d̄finite vilia mirari: qd qdē
celū nō id poti⁹ ē: q; sua q; regī rōe
mirādū. Forme vō nitor vt ra-
pidus ē: vt velox: et vñaliū flozū
mutabilitate fugacioz. ¶ Et si: vt ari-
stoteles ait: liceis ocul⁹ hoies vte-
rent vt eoz visus obstātia pene-
traret. nōne itrospectis viscerib⁹
illd Alcibiadis supficie plcherri-
mū corp⁹ turpissimū videretur:
Igit te pulchz videri n̄ tua nā s;
ocloz spectatiū reddit ifirmitas.
S; estiate q; vltis nimio corporis
bōa: dū sciatis h̄ qd cūq; mirami-
ni tridiane febris igniculo posse
dissolui. ex qb⁹ oib⁹ illd ē i sūmā
redigē licz: q; bec q; nec p̄stare q;
pollicent bona p̄nt. Nec oīuz bo-
noz p̄gregatiōe p̄fecta sūt: ea nec
ad britudinē q̄si qdā calles ferūt:
nec beatos ipsa perficiunt.

dictis potius: imo multo min⁹ mirādū est q; sua rōne. i. i-
telligentia qua regit. sic s̄l̄r in hoie multo magis laudan-
da sūt bona rōnis q; bona corporis. ¶ Nota q; bona cor-
poris sicut magnitudo: fortitudo agilitas non multū sunt
mirāda: q; dicit señ. Nō magnitudie et corporis velocitate
magne res gerunt s; vtute. vñ cato. Cōsilio pollet cui vim
nā negauit. Itē señ. Excellētīa igeny p̄t latere sub q̄cūq;
pelle. ¶ Nō ē; f̄sidoz i li. ethimol. Elephātē greci a ma-
gnitudine corporis putāt d̄c̄m. eo q; formā mōtis p̄ferat. ap̄
idos vō d̄r barro: eo q; vox ei⁹ barrit⁹ d̄r. d̄tes eius ebur.
rostrū ei⁹ p̄mosade d̄r. ¶ Nō ē; f̄sidoz. Tigris ē bestia
varys colorib⁹ distincta. mirabilis velocitat. ex cui⁹ noie
qdā fluui⁹ tigrī appellat q; rapacissim⁹ ē oīuz fluuioz. Et
sciēdū q; p bestia d̄r bec tigris in genitiuo tigris vel. dis.
sed p fluuiū d̄r tñ hic tigris. et in genitiuo hui⁹ tigris.

¶ Forme vero nitor. ¶ Dic phia ostēdit intētū de pulchri-
tudine forme sup. q; sit exile bonū: q; est transitoria: et q; ē
tñ superficialis. et dicit vero pro sed. nitor. i. pulchritudo
forme. vt. i. q; rapidus est. vt. i. q; velox. i. velociter est trā-
siens. et est fugacioz. i. mutabilior. mutabilitate floz vñaliū.
q. d. satis ē euidēs. Un̄ si hoies vterent linceis oculis.
vt ait Ap. ita vt eoz visus penetraret obstātia. i. corpa. nō
ne illud corpus alcibiadis supficie pulcherrimū introspe-
ctus visceribus turpissimū videret. q. d. sic. Ex quo cōclu-
dit phia. Igit te pulchz videri. nō reddit. i. facit. tua na-
tura. sed ifirmitas oculoꝝ spectatiū. et subdit. S; estima-
te q; nimio vultis bona corporis. dum sciatis h̄ qd cūq; fue-
rit de bonis corporis posse dissolui igniculo. i. calore febris
tridiane. febris. n. acuta fm medicos quādoq; tertia die

perimit. Et tunc breuiter recolligit supradicta. d. Ex quibus omnibus licet redigere in summa. q. bec. s. pdicta bona non possunt stare ea que pollicentur. i. promittunt. nec perfecta sunt congregatio omnium bonorum. nec ad breuitatem ferunt quasi quidam calles. i. via. nec ipsa perficiuntur breuiter. Nota dicitur q. pulchritudo corporis non est durabilis: q. dicit Virg. O formose puer nimis ne crede color. Alba li

gustra cadunt vacinia nigra leguntur. Nota dicitur q. ceterum dicitur q. visus li ceus obstaculo corpora penetrat. sed illud nec ab Arist. nec ab aliquo autentico inuenitur. v. n. fido. in lib. ethiol. loquens de lince dicitur q. lince dicitur q. in luporum genere numerat. bestia macula distincta. tergo ut pardus: s. filius lupi: cuius urinam conuertit in duriciem preciosi lapidis dicitur q. liguri appellatur. Nihil autem

Metrus octauus libri tertii.

Heu beu que miseros
tramite deuio
Abducit ignoratia
Non aurum in viridi
queritis arboze
Nec vite gemas carpitis.
Non altis laqueos motibus abditis:
Et pisce dicitis dapes.
Nec vobis capreas si libeat sequi
Tyrrhena captatis vada.
Ipsos quoniam et fluctibus abditos
Morunt recessos equozis.
Que gemis niueis vnda ferocior
Vel que rubetis purpure
Nec non que tenero pisce: vel aspice
Prestent echinis littora.
Sed quoniam lateat que cupiunt bonis
Nescire ceci sustinent:
Et quod stelliferis trasabunt polium:
Tellure demersi petunt.

dicit fido. de penetratione visus. Nota q. Alcibiades mulier fuit pulcherrima quam videtes quidam discipuli Arist. duxerunt eam ad Aristotelem ut ipas videret: q. visa dixit. Si hoies linceos oculos haberet ut quibus obstaculo penetraret. itrospectis visceribus corporis quod appet pulcherrimum turpissimum videret. Metrus octauus tertii libri.

Heu beu que miseros tramite deuio. Istud est octauus metrus huius tertii cuius primus versus dicitur metrus asclepiadiacum ab inuetoze. coriabicum a pede pedante. Scios versus dicitur metrus archilogicum ab inuetoze: iabicum a pede pedante. In quo metro phia deplacet errore hominum quod in credo minima bona sunt prudetes: s. in credo summa bonum adducuntur ignoratia. p. facit B. 2. p. ca. ut hoies tediati falsis bonis redeant ad verum bonum. 2. ibi. (Quid dignum.) dicit ergo. Deu est iteriectio dolentis: et dissyllabum p. metrus: q. ignoratia abducit miseros deuio tramite. i. transuersa via supra bono. vos hoies non queritis aux in viridi arboze: nec carpitis gemas in vite. vos non abditis. i. non absconditis. laqueos pro captura piscium in altis motibus. ut dicit dapes pisce: et si vobis libeat sequi capreas. non captatis. i. non acceditis vada tyrrhena. i. mare tyrrhenum quod est in Italia. quoniam et pro certe. hoies norunt. i. nouerunt. ipsos recessos. abditos. i. absconditos fluctibus equozis. et hoies norunt que vnda sit ferocior. i. abundatior niueis gemis. i. margaritis. vel que vnda sit ferocior rubentis purpure. i. schiliorum quorum sanguis fit purpura. et hoies norunt que littora prestent. i. abundant. tenero pisce. vel aspice echinis. i. talibus piscibus. s. quoniam. i. vbi lateat bonum. i. beneficium. quod cupiunt nescire sustinet ceci exites. et illud bonum quod abyt tras polium stelliferum. illud hoies demersi cecitate ignorant. sic petunt tellure. i. querunt in terra. Nota dicitur f. m. fido.

rus. lib. etymol. caprea est agrestis capra que acutissime videt. greci eam midercuscipos. i. dorcas appellauerunt. Nota dicitur f. m. fido q. echinus est piscis paruus semipedalis que adheredo videtur retinere nauem: et est piscis asperri mus admodum ericy. ad edendum satis suavis.

(Quid dignum etc.) Dic phia ut post tedium falsoz bonorum hoies redeat ad verum bonum. Et dicit. Quid dignum ego imprecer stolidis mentibus hominum. q. d. nihil aliud nisi hoc quod ho mines ambiant ipsos honores et opes et cum parauerit. i. acquiescit sibi ista bona. graui mole: id est tedium sa sollicitudine. tadem tedium ducti cognoscant vera bona. Nota dicitur q. ista de precatio phie non est ex ma liuolentia: sed ex benignitate: et ideo non

Quid dignum stolidis mentibus imprecer?

Opes honores ambiant. Et cum falsa grati mole pauperint: Tum vera cognoscant bona.

Prosa nona libri tertii.

Hactenus medacis formam felicitatis ostendisse suffecerit quam si prospiciter intueris ordo est deinceps que sit vera manere. B. Atque video inquam nec opibus sufficientiaz: nec regnis potentiaz: nec reuerentiaz dignitatibus: nec celebritate glorie: nec letitia voluptatibus posse contingere. P. An est casus cur id ita sit deprehendisti? B. Tenui quidem veluti rimula mihi videoz intueri: s. ex te cognoscere aptius malis. P. Atque proptissima ratio est. quod enim simplex est indiuisibilis natura. id er

mines permaneat in desiderio bonorum temporalium: s. ut illud desiderium magis sit eis medium producendum ad verum bonum: nec ipsa imprecatur cupiditate vel ambitione honoris adesse: s. ut quibus adest per hoc ad verum bonum deducantur.

Prosa nona tertii libri.

Hactenus medacis. Ista est 9. p. b. tertii in qua phia vult ostendere que sit vera breuitudo. Et per continuationem dicitur dicens. 2. assignat casus false felicitatis. 3. ostendit que sit vera felicitas. 2. ibi. (Quod n.) 3. ibi. (Nec igitur igitur forma.) p. dicit. Dactenus. i. bucuscus suffecerit ostendisse formam medacis felicitatis. i. false. quasi prospicaciter intueris. i. consideres. ordo est. i. restat monstrare. deinceps. i. postea que sit vera felicitas. Et dicit Boetius. Ego video nec opibus sufficientiaz: nec reuerentiaz: nec celebritate glorie. nec letitia voluptatibus: que tamen videtur promittere. Et sic falsa felicitas est in eis. et dicit phia. Nunquid deprehendisti casus cur illud ita sit. Et dicit boetius. Ego videoz intueri. i. cognoscere tenui rimula. q. d. si plene s. ipse videro illas causas. s. aptius cognoscere mali. i. magis velle ex te. et dicit phia. Atque pro certe. r. o. i. ca. false felicitatis proptissima est. Nota dicitur q. falsa felicitas dicitur medax eo quod non adimplet quod promittit. diuinitie. n. promittunt sufficientiaz: dignitates reuerentiaz quam non referunt: sic pro ex p. d. c. Nota dicitur q. cognitiua false felicitatis utilis est: quia cognitio mali expediens est ad cautelam pro aliam in de plactu nae: quia malum non vitatur nisi cognitum: et quia notitia mali ducit in cognitionem boni pro oppositum. igitur vult phia pro assignare casus false felicitatis: et tunc ostendere que sit vera felicitas. (Quod n. simplex est.) Dic phia assignans casus false felicitatis et declarans eam ostendit. q. sufficientiaz: potentiaz: et reuerentiaz: gloria et letitia sint vni in re. 2. ostendit quod hoies ista sepe ab iuicem 2. ibi. (Doc igitur quod est vni.) p. dicit q. ca. false felicitatis est q.

error humanus id quod est simplex et diuisus non separat. id est diuidit: et error humanus traducit a vero bono et profecto ad falsum et ad profectum bonum. Et tunc declarat istam causam ostendens quod reuerentia potest et omnia talia sunt unum et idem in re. et ostendit potentiam idem esse cum sufficientia. et dicit. An tu arbitrarier illud quod nihilo indigeat illud egere potest. Et respondet boetius. Ad inime inquit. Philosophia approbat dicens. Recte tu quidem respondes.

Non si quod est quod sit valentie in becillioris. id est potentie debili in vlla. id est aliquid qua re. necesse est quod si egeat alieno presidio. Et dicit boetius. ita est inquit. Concludit ergo philosophia. d. Igitur vna et eadem est necessaria sufficientie et potencie. et dicit boetius. sic sic videtur. Tunc philosophia ostendit dignitatem esse eandem cum predictis dicens. Quod vero hoc sit. id est sufficientis. et potencie. et nunquam illud censes. id est iudices respondendum tanquam indignum. an non respondendum: sed dignissimum veneratiōe omnium reum. Respondet boetius. Non potest dubitari quoniam si sit dignissimum omnium veneratiōe. et philosophia. addam ergo sufficientie et potencie reuerentiam quod hec tria vnus iudicemus. et dicit boetius. addam ergo si volumus vna profiteri.

error humanus separat. et a vero atque profecto: ad falsum imperfectumque traducit. An tu arbitrarier hoc quod nihilo indigeat: egere potentia. B. Ad inime inquit. P. recte tu quidem. Non si quod est quod in vlla re ibecillioris valentie sit: in hac presidio necesse est egeat alieno. B. ita est inquit. P. Igitur sufficientie potencieque vna eademque est natura. B. Sic videtur. P. Quod vero hoc sit respondendum ne esse censes: an contra rerum omnium veneratiōe dignissimum. B. At hoc inquit nec dubitari quidem potest. P. Addam ergo sufficientie potencieque reuerentiam: ut hec tria vnus esse iudicemus. B. addam ergo siquidem vna volumus profiteri. P. Quid vero inquit: obscurum ne hoc atque ignobile censes esse: an omni celebritate clarissimum. Considera vero ne quod nihilo indigeat: quod potentissimum: quod honore dignissimum esse processus est egere claritudie: quam sibi prestare non possit: atque ob id aliquid ex parte videatur abiectum. B. non possis inquit quoniam hoc vti est: ita est celeberrimum esse profiteri. P. Consequens igitur est ut claritudinem a superioribus tribus nihil differre fateamur. B. sequitur inquit. P. quod igitur nulli egeat alieni: quod suis cuncta viribus possit: quod sit claritas atque reuerentia. nonne hoc est constitutum esse letissimum. respondet boetius. Sed vni huic inquam tali merore vllus obrepat: nec cogitare quidem possis. Quare plenus esse letitie siquidem superiora manebunt necesse est confiteri. P. Atque illud quoque per eadem necius est: sufficientie: potencie: claritudinis reuerentie: incuditaris: noia quidem esse diuersa: nullo vero modo discrepare subas. B. necesse est inquit. P. hoc igitur quod est vnus simplexque natura prauitas humana dispertit: et dum rei que partibus caret parte conatur adipisci: nec portiones que nulla est: nec ipsas quam mime affectat assequitur. B. Quo nam modo inquit. P. Qui diuitias inquit petit penurie fuga de potentia nihil laborat. vlt obscurusque esse mauult: multas et sibi naturales quoque subtrahit voluptates: ne pecuniam quam parauit amittat. Sed hoc modo nec sufficientia quidem pertigit ei queque valentia deserit: que molestia pungit: que vilitas abijcit: que recondit obscuritas. Qui vero solum posse desiderat: perfligat opes: dispicit voluptates: honoremque potentia caret gloria quoque nihil impediat. Sed hinc quoque que multa officiat vides. sit enim ut aliquid necariis egeat ut anxietatibus

mus. et dicit boetius. addam ergo si volumus vna profiteri. Non dicitur quod potest idem esse sufficientie. quod n. aliquid omnino sit sufficientes: ita quod nulli egeat: et quod careat potest dictionem includit. si careret potest re spectu aliquid potest non esse omnino sibi sufficientes. Non dicitur. cuiusque igitur summa sufficientia et summa potest: eadem igitur summa reuerentia. inquit. n. aliquid hoc ratione principum. intantum est dignum reuerentia. vni filii reuerentiam presens: quod sunt principum esse eorum. et serui dominos: quod sunt principum seruorum in mandato mouentia eos per ipsi. et reuerentiam viros virtuosos: quod sunt principia gubernantia vitam politiam. Potentia autem dicitur ratione principum. vni illud est maxime principium quod est potentissimum. et id tale reuerentissimum. Quid vero inquit. Dic ostendit predictis esse annexam gloriam et letitiam. d. Quid vero censes. id est iudices. Illud quod est sufficientissimum potentissimum reuerentissimum est. ne hoc obscurum et ignobile. vel est clarissimum omni celebritate. id est gloria. Respondet boetius. Ego profiteri illud esse celeberrimum. id est gloriosissimum sic est. Tunc philosophia concludit. d. Consequens igitur est ut fateamur claritudinem. id est gloriam. nihil differre a tribus superioribus. Et dicit boetius. Consequitur inquit. Tunc philosophia ostendit idem esse letitiam. d. Illud quod nulli alieni egeat. et quod cuncta suis viribus

possit quod sit reuerentia et claritas. nonne hoc est letissimum. respondet boetius. non possis cogitare vni tali vllus merore obrepat. id est itret. Tunc concludit philosophia. d. Si superiora manebunt vna necesse est illud plenus esse letitie. et per eadem processa necesse est esse noia diuersa sufficientie: potencie. claritudinis. reuerentie. et incuditaris. sed subas eorum nullo modo discrepare: quod procedens. boetius dicit necesse est inquit. Non dicitur quod

omnes creature comparant ad deum: sic effectus ad suam causam. et quod noticia cuiuslibet cause relucet in suo effectum necesse est ipsi dei bene noticiam per effectum et noticiam eius laude. quod effectus dei representat ipsi sub ratione bonitatis et profectus que est maxima laudis. cum autem gloria sit clara cum laude noticiam necesse est principium omnium reum quod est sufficientissimum potentissimum reuerentissimum et reuerentissimum etiam esse gloriosissimum. Notandum quod sufficientissimum nullum bonum deest. et tale bonum appetitum getatum in bono adeptum. quod es autem appetitum in bono adeptum est leticia. ergo bonum sufficientissimum est et letissimum. Notandum quod omnia ista sufficientia

potest reuerentia: gloria. et letitia sunt vnus in suba. non autem sunt vnus in suba sic aggregatum ex diuersis rebus. tunc. n. est ibi dispositio: quod repugnat potentissimo et dignissimo: eo quod simpliciora digniora sunt dispositis. sed de hoc postea melius patebit. Hoc igitur tunc. Philosophia ostendit quod ratione bonis illud quod est vnus re diuidit. et mouet dubitationem ibi. Quid igitur inquit. potest ostendit quod bonis diuidit illud quod est vnus. et dicit. Illud quod est vnus et simplex natura. illud dispertit. id est vidit prauitas humana. id est prauus error hominum credo vnus sine alio: et dum bonis conatur. id est laborat ad adipisci parte rei: que partibus caret hoc non assequitur vlla portiones. id est parte. nisi ipsas re integras quam affectat. et querit. B. Quo nam modo diuidunt bonis ista: dicit. P. quod petit ditias per fugam penurie. id est cause sufficientie nihil laborat de potest: sed mauult. id est magis vlt. esse vlt. id est indignum et obscurum. id est ignobile. et ita nil curat de dignitate et gloria. talis est subtrahit sibi multas voluptates naturales: ne amittat pecuniam quam parauit. id est lucrum est. sed hoc ne sufficientia pertigit ei. que valentia. id est potest de sit. que molestia pungit. que vilitas. id est irreuerentia abijcit. que obscuritas. id est infamia recodit. quod dicit. Tunc ostendit de potest idem. d. Qui vero solum desiderat posse. id est potest ille perfligat. id est dispicit opes dispicit

voluptates et honore carere potentia: et nihil perdit gloria: sed vides huc super. potentes quae multa deficiat. fit. n. aliqui ut talis egeat necessariis: ut mordeat anxietatibus: et cum nequeat ista depellere etiam illud quod maxime patebat: desistat esse potens. Sicut licet rocinari de alijs tribus. scilicet de honoribus de gloria: de voluptatibus sicut de predictis duobus. nam cum unumquodque horum perfecte acceptum sit id est quod cetera ut declaratum est. quicquid petit aliquid horum sine ceteris non apprehendit illud quod desiderat. **¶** Notandum qui querit partem rei indivisibilis partem non inueniet nec ipsam rem cuius partem querit: quia in rebus nam indivisibile partes non habet. cumque igitur predicta quicquid. scilicet sufficientia: reuerentia et cetera. ex parte rei sunt unum et indivisibilia: sed differant nominibus quae querit unum sine alio non inueniet. **¶** Notandum quod ista quicquid putant inueniunt in rebus sensibilibus in quibus habent esse modo imperfecto et diuino sic unum inueniunt sine alio. in quantum autem accipiuntur sunt esse perfectum: et sunt esse sumum putant inueniunt in beatitudine. sic sunt id est indivisibiliter: et unum non inueniunt sine alio: quia summa sufficientia est beatitudo. summa reuerentia est beatitudo. summa potentia est beatitudo: et sic de alijs. **¶** Notandum quod quia homo naturaliter desiderat beatitudinem: tunc unumquodque predictorum quicquid desiderat sunt quae spectant ad beatitudinem. hoc autem est esse perfectum in quantum eadem sunt beatitudini: et quia beatitudo cuius sit deus est indivisibilis: omnia quicquid predicta sunt unum indivisibiliter. Ex quo patet quod quia homines querunt ista sunt quae imperfecta in quantum sunt in sensibilibus: et tamen desiderant ea sunt perfectione. id est homines non assequuntur per ea quod desiderant.

¶ Quid igitur inquit. **¶** Dic philosophia mouet dubitationem: quia dicitur est iam quod homo querendo singulum horum diuisis ipse frustrabitur beatitudine. Potest ergo dubitari. utrum querendo omnia simul querat beatitudo. dicit ergo Boetius in littera. Quid igitur inquit. quod dicitur. sed non querat beatitudo querendo unumquodque diuisim. quod igitur erit si quis simul cuncta cupiat adipisci. nunquid ille sic velit summa beatitudinis: nunquid beatitudinem repiet in his bonis que demonstrauimus non posse conferre: quod pollicentur. id est promittunt. Et respondet Boetius. minime inquit. Concludit ergo philosophia dicens. In his ergo nullo modo est uestiganda beatitudo: quae credunt prestare singula expectant. id est desiderant. Quod boetius. cedit dicens. Quid fateor. id est affirmo inquit ita est. et nihil veri dici potest. **¶** Notandum. si alius querit omnia quicquid sicut ille querit beatitudinem in unum. sed errat in particulari querendo ea istis particularibus bonis: in quibus non inuenit. non enim summa sufficientia nec potentia inuenit in eis. et sic patet quod quia querens unum illorum vel omnia simul sed quae inueniunt in rebus sensibilibus cum habeant esse in eis modo imperfecto non consequuntur beatitudinem. querens autem unum istorum sunt esse perfectum cum

mordeat. Cuius hec depellere nequit. et id quod maxime patebat. potens esse desistat. **¶** Sicut rocinari de honoribus: gloria: voluptatibus licet. Nam cum unumquodque horum id est quod cetera sit. quicquid horum aliquid sine ceteris petit: nec illud quod desiderat apprehendit. **¶** B. Quid igitur inquit. **¶** Siquis cuncta sicut cupiat adipisci: summa quod beatitudinis velit: sed nisi in his ea repiet quae demonstrauimus id quod pollicentur non posse conferre. **¶** B. minime inquit. **¶** In his igitur quae singula quaedam expectantur prestare creduntur beatitudo nullo modo uestiganda est. **¶** Fateor inquit et nihil veri dici potest. **¶** habes igitur inquit et formam false felicitatis et causas: deflecte nunc in aduersum mentis intuitum. ibi. n. vera quam promissum statim videbis. **¶** Atque hec inquit vel ceco perspicua est: eaque tu paulo ante monstrasti: duis false causas aperire conabar. Nam nisi fallo: ea haec est et perfecta felicitas: quae sufficienter potest: reuerendum: celebrare: letumque perficiat. Atque ut me integrius aduertisse cognoscas: quae unum horum: quam id est cuncta sunt: veraciter prestare poterit. Haec est plena beatitudinem sine ambiguitate cognosco. **¶** O te alium hac opione felicem siquidem inquit adieceris. **¶** B. Quid nam inquit. **¶** Esse ne aliquid in his mortalibus caducisque rebus putas quod habet statum possit afferre. **¶** B. Minime inquit puto. atque a te nihil ut amplius desideret omnino est. **¶** B. hec igitur vel imagines veri boni: vel ipsa quaedam dare bona mortalibus videtur. vix autem atque perfectum bonum conferre non potest. **¶** Assentior inquit. **¶** Quam igitur agnouisti quae haec illa sit: quae autem beatitudinem metiatur: nunc superest

omnia sunt unum indivisibile omnia querit: et querit beatitudinem. **¶** Dabes igitur inquit. **¶** Postquam philosophia assignauit causam false felicitatis. Dic ostendit que sit vera felicitas. Secundo ostendit in quo sit constituta. ibi. **¶** Quonia igitur agnouisti. **¶** Primo philosophia dicit. Dabes igitur iam causas et formam false felicitatis. nunc deflecte intuitum mentis tue in aduersum: id est

in contrarium false felicitatis. **¶** B. ad vera felicitatem. ibi statim videbis veram felicitatem quam promissimus. Et dicit hoc. Atque pro certe. vera beatitudo perspicua est. id est manifesta ex dictis etiam homini ceco. quae si dicat. tam manifesta est vera beatitudo ex dictis quae etiam ceco si aliquid posset videre pateret. et tu paulo ante monstrasti eam superle veram felicitatem. dum conabaris aperire. id est declarare. causas false felicitatis. Et dicit Boetius. Nisi ego fallo ea est vera et perfecta felicitas. que perficiat sufficientem potentem et reuerendum. celebrare: et letum: ut etiam tu philosophia cognoscas me boetium. integrius. id est plenius aduertisse que sit vera felicitas: ego sine ambiguitate cognosco hanc esse plenam beatitudinem: que uno horum. scilicet predictorum veraciter potest prestare: quoniam id est cuncta sunt. et dicit philosophia quasi congratulando Boetio. O alium hac opinione. te felicem super. dico. siquidem hoc adieceris super. quod modo dicas. et dicit boetius. Quid nam inquit. id est dicam. Dicit philosophia. Putas ne aliquid esse in his rebus mortalibus et caducis. id est transitorijs: quod possit afferre. id est dare habet statum. respondet

boetius. Minime puto et illud ostensum est a te ut nihil amplius desideretur a beatitudine. Concludit ergo philosophia dicens. Nec igitur. scilicet sufficientia: reuerentia et cetera. que in rebus caducis inueniuntur vel sunt imagines. id est similitudines veri boni: et viderentur dare mortalibus imperfecta bona. verum autem et perfectum bonum conferre non possunt. et dicit Boetius. Assentior inquit. **¶** Nota sufficientia imperfecta que considerat in rebus temporalibus non est vera sufficientia sed tamen similitudinaria. Sufficientia autem perfecta includit omnia alia quattuor: et singulum aliorum quattuor perfecte alia includit. et id illud quod dat unum perfectum dat omnia: sed illud quod dat omnia facit vere perfectum. ergo dicit Boetius. illud quod potest veraciter unum conferre illud cognosco esse beatitudinem. **¶** Tertio assentior est verbum deponere: et id est significat cum verbo neutrali: quod est assentio. **¶** Quonia igitur que vera. **¶** Dic ostendit philosophia in quo vera felicitas sit constituta. et primo tangit ordinem huius partis ad precedentia. et docet diuinum auxiliium esse implorandum ut cognoscat in quo sit vera beatitudo. secundo innoscit diuinum auxiliium. tertio ostendit intentum in quo sit vera

Renuncius

beatitudo. 2° ibi. (O qui ppetua.) 3° ibi. (Quis igit.) Prio dicit phia. O boeti qui agnouisti q sit va btitudo: 7 agno-

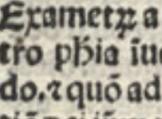
nisti q metianē btitudinē: nūc supest vt agnoscas vñ illaz verā btitudinē petere possis. Et dicit boe. Illud iāduduz a te vehemēter expecto. 7 dicit phia. Cū diuinū p̄siduz. i. auxiliū in minimis reb⁹ debeat iplozari: sic placet platoni nro in thimeo. qd nūc cen-

vt vñ verā hanc petē possis agnoscas. B. Id qdē inq̄ iādudū vehemēter expecto. P. Sed cū vti in thimeo platoni inqt nro placet. i. mini mis quoq; reb⁹ diuinū p̄sidium dbeat iplozari. qd nūc faciēdū cēses vt illi⁹ sūmi bōi sedē repi re mereamur: B. Inuocādū inq̄ rez oiu3 pa trē: quo p̄termisso nullū rite fundat exordiu3.

P. Recte igr: ac sil ita modulata ē. Metrum nonū libri tertij. Qui ppetua mūdū rōne gubernas. Terrarū celiq; sator. q tēpus ab euo Ire iubes: stabilisq; manēs das cūcta moueri. Quē non externe pepulerunt fingere cause Materie fluitatis opus: verū insita sūmi Forma boni liuore carēs: tū cūcta superno Ducis ab exēpto: pulchri: pulcherrim⁹ ipse Mūdū mente geres: siliq; imagine formans. Perfectasq; iubes p̄fectū absoluere partes.

nō idigeat. Et brūs Greg. Nisi it⁹ sit q doceat: iuanū ligua doctoris laborat. 3° phia volēs oñdere i q sit va btitudo inuocat diuinū auxiliū: q p̄termisso nullū rite fundat exordiu.

Metrum nonū tertij libri. Qui ppetua mūdū rōne gubernas. Istud ē metz nonū h⁹ tertij: qd dī homericū ab iue toze: qz hōer⁹ ipz adiuuenit. 7 dī heroicū a mā: qz gesta heroū. i. viroz illustriū. B metro de scribebant. 7 dī dactylicū a pede p̄dante. Exametz a nūero pedū: qz stat ex sex pedibus. In q me tro phia inuocat diuinū auxiliū ad oñdēdū i q sit va btitu do. 7 quō ad ipaz pueniat. Prio q phia captādo beniuolē tiā dei ipm multipl̄ omedat. 2° petitionē suā exp̄mit. ibi. (Da p̄r.) Circa p̄m sciēdū q tria regrunt ad petitionē ex audiēdā. p̄ regrit potētia exaudiēdi. 2° voluntas. 3° scia. De p̄mis duob⁹ dī in 4° hui⁹. p̄sa. z. duo sūt in qb⁹ ois hu mano3 actiū effect⁹ stat: volūtas 7 ptās. quoz si altez desit nihil ē qd explicari qat. De scia pz. qz sine ea nihil rō nabilr gerit. Volēs q phia oñdere q dō possit: velit: sciat exaudire suā petitionē: oñdit ipm eē potētez ex mūdi gu bernatiōe. ex celi 7 terre creatiōe. ex t̄pis p̄ductiōe. 2° oñ dit ipm volētē siue beniuolū ex sui bonitate 7 clemētia q p̄duxit cūcta. 3° oñdit ipm eē sapiētē ex quozūdā effectū uz spāliū p̄ductiōe. 2° ibi. (Quē nō externe.) 3° ibi. (Tu numerl.) Prio dīc. O p̄r q gubernas mūdū ppetua rōe. i. ppetua puidētia tua. q es sator. i. creator terraz 7 celi: qui iubes t̄ps ire. i. pcedere ab euo. i. a ppetua duratiōe. tu ma nēs stabilis. i. imutabilis. das. i. facis cūcta moueri. C No tādū q tota ista l̄ra. Qui ppetua. vsq; ad illā ptē. da p̄r. d3 legi suspēsiue. 7 pōt o. h teneri vocatiue admiratiue vl de p̄catuue. C Nōndū q gubernare ē res i debitū sui fine3 ordinare: qd spectat ad diuinā bonitatē. regit aut̄ p̄ma cau sa oēs res p̄ter B qd omissat cū eis ifluēdo sup eas vtu tē vite 7 bōitat⁹ s3 auctozē. li. de causis. C Nōndū q mū dus s3 Bz. i. li. de mūdo. ē ostitutio ex celo 7 terra 7 natu

ris q in eis sūt: quē mūdū de⁹ gubernat ppetua rōne. i. sua puidētia ppetua q nō ē trāsitoria sic puidētia hūana: sed pmanet duratiōe ifinita. C Nōndū sic aliqs dī sator qui semia plāraz 7 arbo3 p̄yē. sic dō dī sator inq̄tū celū 7 ter rā creauit 7 p̄duxit. p celū at 7 terrā ēt itelligunt̄ elta q sē i medio. dīc at 7 terraz. ponēdo nūez plālē p singulari p

atitēsim. C Nōndū q tē pns ē duratio successiua cū sit nūer⁹ mot⁹ s3 p̄us 7 po ster⁹ ex 4° p̄hycoz. q du ra⁹ p̄cedit ab euo. C Ubi nōndū q eui ē duratio p/ manēs tota sil nullaz h̄is successiōe vl mutabilita tē anezā: 7 ē idē qd eterni tas: q ē p̄pa duratio dei s3 quā dō ē cā t̄pis. sic. n. dō p suū eē ē cā cuiuslibz eē. 7 p suā bonitatē ē cā cuiuslibz boni. ita p suā duratiōez ē cā cuiuslibet durationis. C Nōndū q dō ē stabil. i. imutabil: qz nulla spē mo tus mouet. nō gñā⁹ 7 cor ruptiōe cū sit ignābil⁹ 7 icō ruptibil. nec augmēta⁹ 7 diminutiōe: cū nō sit q̄t⁹. nō altera⁹ nec loci muta⁹ cū sit ip̄ribil. Et vt pbat Bz. s. p̄hy. Ex ordie mouētū 7 mobiliū nece ē dūenire ad

aliq̄d p̄m oino imoble 7 p se 7 p accis. C Nōndū q oia a p sūt mutabilia. vl s3 eē vl s3 opōnē. si s3 eē B ē duplr. vel s3 eē subale sic entia gnābilia 7 corruptibilia. vl s3 eē acci dētale: sic corpa celestia q l3 nō mutent̄ gnātione 7 corru ptiōe: tñ mutant̄ s3 eē locale. Si at ē muta⁹ s3 opōnē. sic itelligētie sūt mutables: qz i ipsis ē successiō itellectionū: l3 g nō mutent̄ q ad eē: tñ q ad opōnē. Alr expōit. Stabi literq; manēs das cūcta moueri: vel oib⁹ spēb⁹ motū: vl aliqb⁹ spēb⁹ mot⁹: accipiēdo motū stricte vl large. Alr ex ponit. Stabilisq; manēs das cūcta moueri: nō q oia mo ueant̄. s3 qd mouet te dāte mouet. 7 sile gen⁹ locutiōis h̄r Jo. p̄. Illumiat oēs hoiez veniētē i hūc mūdū: nō q oēs sil illuminent̄: s3 oēs q illuminant̄ a deo illuminantur.

Quē nō externe. Dic phia oñdit deū eē bēiuolū ex bo nitate clemētie q oia p̄duxit 7 dīc. quē. i. deū externe. i. ex trisece cāe. nō pep̄lēt. i. nō coegerit. fingere. i. p̄p̄ere. op⁹. i. creaturā fluitat⁹ mae: q fluit de eē ad nō eē: 7 eē de nō eē ad eē forme. Uez p s3. ifita. i. itriseca for⁹. sūmi boni. i. sūme tue bonitat⁹. i. sup. pepulit te fingere op⁹ fluitatis mae. O p̄r tu ducl. i. p̄ducl. cūcta ab ex⁹. supno. i. ab exēplari ppe tuo. tu ipe pulcherrim⁹ ab oī deformitate elōgat⁹. gerens mēte. i. memoria. plenū mūdū seu pulchriū mūdū. i. archi ticū. formās. i. p̄ducēs ipz mūdū sensibilē. sil i imagine sic p fuit i mēte tua. 7 tu iubes mūdū p̄fectū. i. p̄fē p̄ductū. ab soluere. i. absolutū tenere sine defcū alicui⁹. p̄fēas p̄tes. i. elta 7 eltata. q spectāt ad integritatē mūdi. C Nōndū q oē qd nečitā a cā extrisece nečitā ab efficiēte vel a fine: qz nō sūt p̄les cāe extrisece. efficiēs at̄ nečitat duplr: vl vi olētiā iferēdo: vt p̄yiciēs lapidē sursum: vl aliqd p̄ferēdo q nāl̄r moueat̄ sic gnāns formā dās leuitat⁹ mouet ignē sur sum de nečitate nāe. de⁹ aut̄ nō nečitā ab efficiēte p̄ modo .i. nečitate violētie: cū nihil sit potēt⁹ eo. nec nečitate scōo mō: cuz nihil ab alio recipiat: nec etiā necessitat̄ necessi tate finis. qz qd necessitat̄ ab alio tanq̄ a fine. cōparat̄ ad ipsuz sicut imp̄fectū ad p̄fectū: eo q finis est bonū 7 p̄fē

etio illius qd est ad finē. deus aut a nullo extrinseco pficit.
 ¶ Nōndū q sola bonitas diuina coegit ipz ad pducēdū
 opus fluitatis māe. nō at coegit ipz necitādo: s; libere mo
 uēdo. ¶ Nōndū q iuidia fac qd aliq bonū alteri nō cōi
 cat: qz iuidia ē tristitia de bono alteri. qz talis iuidia in
 deo non est. iō sūmā bonitatē p creationem alijs cōicauit

Un dic plato i
 thimeo. Ab op
 timo iuidia lō
 ge relegata est:
 z per cōsequēs
 sibi dissilis pro
 ut nālī cuiusq;
 capax beatitu
 dinis esse pote
 rat: efficiq; vo
 luerit. ¶ No
 tāduz q sicut i
 agētib; p nām
 forma rei sien
 de preexistit i
 agēte s; eē re
 ale. sic in agēti

**Tu numeris elementa ligas: vt
 frigoza flāmis:**

**Arida cōueniant liquidis: ne pu
 rior ignis**

**Euolet: aut mersas deducāt pō
 dera terras.**

**Tu triplicis mediam nature cū
 cta mouentem**

**Connectens animas per conso
 na mēbra resoluis.**

**Que cū secta duos motuz glo
 merauit in orbes:**

b; fm intellectū forma rei pducēde pexistit s; eē intellectu
 ale. sicut artifex volens pducere domuz: o; formaz dom;
 primo in mente preexistere tanq; exemplar ad cuius imi
 tationez faciat domū in materia. cū igitur deus sit agens
 p intellectū pducens munduz. ipse prehabuit in mēte sua
 exēplar mundi z oīum partiu; eius. ad cuius imitationez
 pduxit mūdū extra. supple q mūdus in mēte dīna pexistit
 dī archityp; ab archos qd ē pnceps z typos similitudo qsi
 pncipalis similitudo. cui; imago dī iste mūdus sensibilis.

¶ Tu numeris elemēta ligas. Dic pbia cōmēdat deū ex
 pte sapie q ad spālē effectū pductionē. Et p ex pductionē
 elemētōz. Scōdo ex pductionē aie mūdi. Tertio ex produ
 ctioē nāz aiaz. z ibi. (Tu triplicis.) 3^a ibi. (Tu causis)
 Primo dicit. O p; tu ligas elementa numeris. i. pportio
 nibus numeralibus vt elemēta frigida pueniāt. i. pportio
 flāmis. i. calidis elemētis. z vt arida. i. sicca elemēta cōue
 niāt liqdis. i. hūidis elemētis. ne ignis purior iter elemēta
 euolet. i. exeat sperā suā magis ascēdendo z ne pondera. i.
 grauitates. deducāt. i. magis deorsū ducāt. terras mersas
 i. dep;ssas. ¶ Nōndū q elemēta hnt pportionē numera
 lē iter se. sic. n. duo numeri qdrati cōueniūt i vno numero
 medio pportioali. sic duo elemēta p;ia i duab; q;litatibus
 pueniūt i vno elemēto medio pportioali vtriq;. Verbi grā
 Numer; qdrat; ē q; stat ex ductu suypsius i seipz. dicēdo
 bis duo. ter tria. bis duo i qternariū: z ter tria i nonenariū
 z accipe vnu numez mediū pportioabilē. s. senariū q fm
 eādē pportionē excedit qtuor i q; excedit a nouē. sicut. n.
 nouē p;tinēt sex z mediā ptē sex. ita sex p;tinēt qtuor z me
 diā ptē qtuor. Sic silr ē i elemētis. Nā ignis z aq; i duab;
 q;litatib; p;ia. ignis. n. ē calid; z sic; aq; frida. z q; colligāt
 vno medio sup. aere: q; cōuenit cū igne i caliditate: z cū aq;
 in humiditate. silr ē de aere z terra respectu aque. Scōm
 hāc sniaz lra sic exponit. Tu ligas elemēta numeris. i. p
 portionibus numeralib;. vt frigoza. i. aque q; frigide sunt.
 pueniāt flāmis. i. ignib;. q; calidi sūt p vnu elemētū mediū
 qd ē aer. z arida. i. terre q; aride sūt pueniant liqdis. i. ptib;
 aeris q; humide sūt p elemētū mediū: qd est aqua.

¶ Tu triplicis mediā nature cuncta mouentē. Dic pbia
 oñdit sapiāz ex aie mūdi pductionē. vbi scienduz q ista lra
 cōiter exponit ad itētione platonis i thimeo. s; qz ista ex
 positio ē difficillima z modice vtilitatis: ego eā ptrāseo: z
 ponā facile expōnē. q; ē de mēte aristo. Ad cui; euidētā est
 nōndū q p aiaz mūdi h; intelligit itelligētia mouēs orbes.

q; p motū vtrū suā ifluit iferiorib;. z hec itelligētia dī me
 dia iter deū z aiaz humanā. Sic. n. in dignitate z pfectioē
 excedit a deo: sic ipa excedit aiaz nāz. ¶ Nōndū q itel
 ligētia h; dī esse triplicis nature pp tres opatōes q; h; s. i.
 mouere orbē itelligere deū. z itelligere seipsā. ¶ Nōndū
 q; orbes celestes dīr psona mēbra itelligētie: qz p ipos tā

**In semet reditura meat: mentē
 q; profundam**

**Circuit: z simili conuertit ima
 gine celum.**

**Tu causis animas paribus: vi
 tasq; minores**

**Prouehis: z lenibus sublimes
 curribus aptans:**

**In celum terrāq; seris: quas le
 ge benigna**

**Ad te cōuersas reduci facis igne
 reuerti.**

humanā. triplicis nature. i. triplicis opationis. mouentez
 cuncta supple iferiora p ifluxū illū tu cōnectēs. resoluis. i.
 distiguis eā per cōsona mēbra. i. p cōueniētes orbes q; aia
 cū secta. i. diuisa quātū ad operationes. glomerauit. i. ipref
 sit. motū i duos orbes sup. i. orbē pmi mobilis. z i orbē pla
 netaz. ipa reditura: idest reflexa meat: idest pcedit in se/
 metipsam. supple itelligēdo q; est vna operatio. z ipa cir
 cuit mentē pfundā: idest mentē diuinaz deū itelligendo.
 q; est alia operatio. z ipa cōuertit. i. mouet celū. simili ima
 gine. i. itellectioē. qd est tertia operatio eius. ¶ Adhuc nō
 licet corpora celestia sint diuersa. tamē rōne vnitatis ordi
 nis possunt dici vnu corp;. Similiter itelligētie licet sint
 diuerse. tñ pnt dici vna itelligētia ppter vnitātē ordinis i
 operatioē mouēdi. ergo dicit i singulari aiaz z nō aiaz.

¶ Tu causis aiaz paribus: vitasq; minores. Dic pbia cō
 mendat sapientiā dei ex animaz nostraz creatioē dicēs.
 O pater tu prouehis. i. producis aiaz hominuz. z minores
 vitas. i. aiaz brutoruz z plantaz paribus causis. qbus aiaz
 mundi pduxisti. s. tu aprās sublimes. i. aiaz rōnales hoīuz
 lenibus curribus. i. celestibus stellis. tu seris eas in celū et
 terram. i. in corpora terrā. quas aiaz puerfas reduci igne
 i. charitate reducēte. facis reuerti ad te benigna lege. i.
 ordinatione tua. ¶ Nota q; aie bestiaz z plātarū dicunt
 minoris vite respectu aie hoīs. eo q; nō habent tot nec ita
 pfectas operatioēs vite sicut aie hoīm. ¶ Nota q; p le
 ues currus fm intentionē platonicoz intelligit stellas cō
 pares curribus. dixerūt. n. platōici q; deus oēs aiaz simul
 creauerit z seminauerit eas i celo delegēdo eas stellis cō
 paribus. a qbus postea dilabantur in corpora. sed hec opi
 nio non valet. s. q; oēs aie simul sint create. imo omni die
 de nouo creant z create corporibus ifundunt. Dīr autēz
 aie seri in celū ppter virtutē celestēz. ex q; vno aie ad cor
 pus contrahit suā pyoduz. lz aia a deo pducatur in corpo
 re. tñ vno ex parte dispositionuz corporaliuz dependet a
 virtute celesti. ideo dicit eas seri in celū z terraz. qz aie nō
 coaptant corporibus nisi mediante virtute celesti. Unde
 .z. phisicorū. Dō. n. hoīez generat z sol. ¶ Nota q; deus
 aiaz creatas aprat lenibus curribus. i. stellis pparibus: qd
 sic pōt intelligi. qz aia creata cōparitatē z similitudinē h;
 cū stella. Sicut. n. stella ē nobilioz ps sui orbis z ē ppetua.
 sic aia rōnalis ppetua exis est nobilioz pars hoīs. Vel sic
 pōt intelligi q; deus aiaz creatas aprat lenibus currib;. i.
 rationi z itellectū q; dicunt currus aie qui ducūt hoīez in

cognitioez rez: q̄s aīas ferit ī celū ⁊ terrā. q̄z aīa rōne ⁊ in-
tellectu h̄z cognitioez celestīū ⁊ terrestriū. ¶ Nota q̄ per
ignē reducere itelligit ardorē charitatī: q̄ hoīez aduersū a
deo vitus facit ip̄z redire v̄tutib⁹. nisi. n. hō deū amet ip̄sū
nō q̄rit. nisi q̄rat nō iueniet. nisi iueniat ad ip̄s si reuertē.
¶ Da p̄ angustā. Postq̄ phia captauit beniuolentiā dei
ipsuz multipl̄

pmendando: h̄
exprimit suam
petitionem di-
cens. O p̄ q̄ fa-
cis oīa p̄dicta
da. i. cede mē-
ti sup. humane
cōscendere an-
gustam sedem
.i. nobilez sedē
summi bōī. da
lustrare. i. inue-
stigando inue-
nire. fontes bo-
ni. i. deū qui est
fons oīs bōī. da
luce reperta. i.
cognitione pre-
habita in te de-
figere. s. p̄ amo-
rem cōspicuos
v̄tus: idest cla-
ros intuitus. ai
.i. rōnis ⁊ itelle-
ct⁹. O p̄ tu di-
sice. i. disperse
nebulas: idest
obscuritates. ⁊
pondera: idest
grauitates ter-
rene molis. i. di-

Da p̄ angustā mēti cōscēdē sedē:
Da sūtē lustrā bōī. da luce r̄pta
In te p̄spicuos ai defigere v̄tus.
Disice terrene nebulas ⁊ pōde
ra molis:

Atq̄ tuo splendore mica. tu nā
q̄z serenum.

Tu requies trāquilla p̄is. te cer-
nere finis.

Principiuz. vector. dux. semita
terminus idēz.

¶ Prosa decima libri tertij.

Quoniam igitur quod sit imper-
fecti quod est perfecti boni
forma vidisti: nunc de-
monstrandum reor quo
nam hec felicitatis perfectio consti-
tuta sit. In quo illud primum arbi-
tror inquirendum. an aliquid huiusmo-
di bonum: quale pauloante diffini-
sti: in rerum natura possit existere.
ne nos propter rei subiecte veritatez
cassa cogitationis imago decipiat

lectionis terrene. atq̄ mica. i. resplende tuo splendore. tu
nāq̄ es serenum quo supple oīa illustrantur. Tu es tran-
quilla reges p̄is sup. mētibus. te cernere. i. videre: ē finis
sup. oīum. tu idē exis es p̄ncipiuz. q̄z origo oīum rez. tu es
vector: q̄z vehis nos p̄ grāz quo puenire nō possum⁹ p̄ nāz
tu es dux ducēs ab errore ignorantie ad veritatē sapie. tu es
semita: cū sis via ⁊ vitas: ⁊ p̄ te ad teip̄z puenis. tu es ter-
min⁹ v̄ltra quē nihil q̄rit cum sis sūmū ⁊ p̄fectuz bonum.

¶ Nō q̄ sedes sūmi boni d̄r angustā. i. subtilis. q̄z vix ma-
gno labore ad ipsas puenis. vel d̄r angustā. i. nobilis: q̄z ni-
bil sibi cōparari pōt. ¶ Itē deū vocat fontē sūmi boni. s.
cut. n. riuuli h̄nt existere ⁊ fluere a fonte ⁊ ip̄e a nullo. sic a
deo oē bonū h̄z eē: ip̄e at a nullo. ¶ Nō ad h̄ q̄ sedes sū-
mi boni cōscēdāt ōz q̄ iuestigēt. ⁊ q̄z nō sufficit iuestigare
si nō iueniāt. nec iuenire si nō diligāt. iō phia petit p̄ amo-
rē defigi v̄tus ai. s. rōnez ⁊ itellectū in sūmū bonū. ¶ Nō
q̄z intellectus ⁊ rō ip̄ediunt ⁊ obscurantur p̄ affectionē ⁊
d̄sideriū terrenozū: q̄z corp⁹ q̄d corūpiēt aggrauat aīaz q̄n
corp⁹ ē s̄biecta. iō phia petit fugare nebulas terrene mo-
lis: ⁊ q̄z nō sufficit fuga tenebrarū nisi assit lux illuminās.
ideo petit illuminationem dicēs. Atq̄ tuo splendore mica.

¶ Item disico. cis. i. dispergo vel remoueo. ⁊ dicitur a dis-
prepositione inseparabili ⁊ a verbo ico. cis.

¶ Prosa decima tertij libri.

Quoniam igitur quod sit imper-
fecti. ¶ Ista ē decia p̄sa h̄ ter-
tij: i. q̄ phia oñdit vbi v̄a b̄tudo sit p̄stituta ⁊ p̄
p̄tinuādo se p̄bat b̄tudinē p̄cāz eē ī rez nā. z⁹
oñdit i. q̄ sit v̄a b̄tudo. ibi. (Quo v̄o) P̄rio d̄c

¶ Boeti qm̄ vidisti ī p̄cedētib⁹ q̄ sit forma imperfecti bo-
ni. ⁊ q̄ sit forma p̄fecti boni. nūc reor. i. opinor eē demōstrā-
dū. quonā. i. vbi hec p̄fectio felicitatī. i. p̄fecta felicitas. sit
p̄stituta. in q̄ supple iuestigādo. illud ego arbitror p̄mū eē
ingrēdū. an aliqd h̄z bonū p̄cā q̄le pauloate. s. octaua p̄-
sa diffinisti. possit existere in rez nā ne cassa. i. vana. imago

Sz qn existat: sitqz b̄ veluti qdā
oīum fons bonozū: negari neq̄t.
¶ De. n. qd̄ ip̄erfctm̄ d̄r eē: id̄ dimi-
nutiōe p̄fecti ip̄erfctūq̄z esse p̄hi-
bet. Quo fit vt si ī quolibet ḡnē
ip̄erfctū qd̄ eē videat: ī eo p̄cām
quoq̄z aliqd eē nece sit. Et. n. p̄fe-
ctiōe sublata: v̄n̄ illud qd̄ ip̄cām
p̄hibet extiterit: ne fingi qd̄ez pōt
¶ Neq̄z. n. ab diminutis iconsum-
matūq̄z natura rerum cepit exor-
diū: sed ab integris absolutūq̄z
procedēs in bec extrema atq̄z ef-
feta dilabitur. ¶ Quē si v̄ri pauloan-
te mōstrauimus: ē qd̄az boni fra-
gilis imperfecta felicitas: eē aliq̄z
solidā p̄fectāq̄z nō pōt dubitari.
¶ B. Firmissime inq̄z verissime
q̄z cōclusū ē. ¶ Quo vero inq̄t
h̄cet ita p̄sidera. desū rez oīuz p̄i-
cipē bonū eē: coīs humanozū cō-
ceptio probat aīozū. ¶ Nā cum
nihil deo melius excogitari q̄at:

ctuz diminutiōe. i. ex defectu p̄fecti. quo fit vt si in q̄libet
ḡnē videat eē qd̄. i. aliqd ip̄erfctm̄ ī eo ḡnē nece sit aliqd eē
p̄cām. etenim sublata. i. circūscripta p̄fectiōe: nec fingi pōt
v̄n̄ extiterit. i. eē beat. qd̄ p̄hibet ip̄erfctm̄. neq̄z. n. nā cepit
exordiū a diminutis ⁊ icōsumat. i. ab ip̄erfctis: s̄z nā p̄cedēs
ab integris ⁊ absolut. i. p̄cīs. dilabit ī h̄ extrema. i. inferio-
ra. atq̄z effeta. i. ifructuosa. ex h̄ ḡ accipit maior rōnis. in q̄
cūq̄z repit aliqd ip̄erfctm̄ ī eodē repit p̄cām. Tūc subiūgit
minorez dicēs. Sicuti pauloate mōstrauim⁹ q̄ est fragil⁹ bo-
ni ⁊ ip̄cā felicitas. Et ponit d̄clonē dicēs. Ergo dubitari n̄
pōt eē aliq̄z solidā ⁊ p̄cām felicitatē. qd̄ cōcedēs. B. dicit.
verissime ⁊ firmissime cōclusū ē. ¶ Nōndū q̄ in t̄p̄alib⁹ ⁊
sēnsibilib⁹ nō pōt eē sūmū ⁊ p̄cām bonū: ⁊ q̄z m̄lri sūt q̄ n̄ pu-
tāt eē alia bona p̄ter sēnsibilia. iō ne aliqs putet nullū eē p̄-
fectū bonū ī rez nā. phia. p̄ anq̄z oñdat vbi sit sitū p̄fectū
bonū p̄bat ip̄z eē. ¶ Nōndū q̄ res subiecta ē d̄ q̄ h̄r fmo
⁊ cognitio. s̄z dū cogitam⁹ de re q̄ nō ē tūc ē cogitatio cassa
p̄ter vitatē subiecte rei decipiēs nos. ne at tal cognitio v̄-
deat eē sūmi boni. iō p̄ p̄bat ip̄z eē ī rez nā. ¶ Nōndū q̄
ip̄erfctm̄ nō pōt eē p̄ncipiū rez. q̄z p̄cām p̄us ē ip̄erfctō. p̄ncipio
aut nō ē aliqd p̄us. ex quo segtur q̄ vbi ē ip̄erfctuz ibi ē
repire p̄cām. ¶ Nōndū q̄ est deuenire ad aliqd p̄fectū a
quo nā icipiēns p̄gredit ad posteriora ip̄erfecta. cuiusmo-
di sunt bec inferiora q̄ dicūtur extrema ⁊ effeta. q̄z sūt v̄lti-
ma causatoz: nō causa alijs inferioribus.

¶ Quo v̄o inq̄t. ¶ Dic phia oñdit i. q̄ p̄cām bonū siue felici-
tas sit sita. scōo cōcludit qd̄dā correlariū. tertio mouet du-
bitatōez. z⁹ ibi. (Sup̄ bec.) tertia ibi. (Atq̄ h̄ q̄z.) P̄rio

.i. spēs cogitati-
onis nos deci-
piat p̄ter veri-
tatem subiecte
rei. i. ex̄tis rei
s̄z nequit nega-
ri qn existat in
rerū nā p̄fectū
bonuz ⁊ p̄fecta
felicitas. ⁊ hoc
bonuz sit velu-
ti fons oīuz bo-
noz: ⁊ tūc p̄bat
ip̄z eē tali rōne
In q̄cunq̄z ḡnē
ē repire ip̄erfe-
ctuz ī eodē ē re-
pire p̄fectū: s̄z ī
ḡnē rez ē repi-
re ip̄erfctm̄ bo-
nuz ⁊ ip̄erfctam
felicitatem vt
p̄z ex p̄cedenti-
bus. ḡ ī rez nā
erit dare perfe-
ctū bonuz ⁊ p̄-
fectaz felicitatē.
hāc rōnez p̄-
tractat in l̄ra ⁊
dicit. De qd̄ d̄r
eē ip̄erfctm̄ illud
p̄hibet ip̄erfe-

dicit vel ostendit perfectam felicitatem esse in deo constitutam. scdo ostendit per quem modum sit in deo. ibi (S3 qso) pmo ponit vna ppositionem notam. scdo ex ea pbat intentum. ibi (Ita vo) pmo dicit. Ita pbatu est qd est dare perfectu bonu. q vo. i. in quo. habitet illud perfectu bonu. ita considera. Et tunc subiungit pponem. Dis conceptio cois humanoz aioz. pbat. i. pcedit deum esse bonu

incipes oium rez: qd deus sit quoddam bonu: pbat p b: qz deo nihil meli' excogitari pot. et qd dubitat illud esse bonu q meli' nihil e: q. d. nullus. (No tandu q deum esse principem oium rez oes pcedit. sed qz pitagorici duo posuerunt esse principia reru. vnu bonum aliud malum. ne qd aliqz oc casio e h' negaret deum esse bonu. id b pbat ex eo qd nihil

id quo meli' nihil e: bonu e: qd dubitat. Ita vero bonu esse deum ro dmostrat: vt pscm quoqz bonu i eo e: pnicat. na ni tale sit: reru oium princeps e: non poterit. Erit. n. eo pstantius aliqd pscm possides bonu: qd b p' atqz antiquus esse videat. Dia naqz pscamin' itegris p'iora ce claruerit: qre ne in infinitu ro pdeat: pfitendu e sumu deum: sumu pfectiqz bonu e: plenissimu. S3 pscm bonu vera e: b'itudine pstitui. vera igit b'itudine i sumo deo sita e: nece e. B. Accipio inq: nec e: qd d'ici vlllo mo queat. P. S3 qso iqt te: vide qd id sacre atqz iuolabilr pbes qd boni sumi sumu deum dixim' e: plenissimu. B.

potest melius excogitari deo. Un dicit b'us Aug. in li. de doctrina xpiana. Deo latine lingue scientes euz aures eorum sonus tetigerit quo pferet deus mouent ad cogitandum excellentissima quadam immortalē nam. ita aut cogitatur deus vt aliquid quo nihil sit melius.

(Ita vero bonu esse.) Dic pbat intentu qd b'itudo siue pfectu bonu sit situ in deo tali rone. Perfectum bonu est vera b'itudo. s3 in deo est pfectu bonu. ergo in deo e: vera b'itudo. vñ dicit in lra. Ratio ista dmostrat deum esse bonu vt couincat. i. infallibilr pcludat. in eo esse pfectum bonu. na ni. i. nisi deus sit tale. i. pfectu bonu. non poterit esse pnceps oium rez. s. n. no sit pfectu bonu. erit aliqd pstantius eo. possides pfectu bonu: qz oia pfecta claruerit. i. manifesta sunt esse p'ora minus itegris. i. pfectis. qre ne ro pdeat. i. pcedat in infinitu: pfitendu est sumu deum esse plenissimu summi pfecti boni. et sic patet minor ronis. s. qd in deo est pfectu bonu. Tunc pbat maiorē dicēs. S3 constitui. i. pbauimus nona p'ia. pfectu bonu e: veram b'itudinē. igit restat cōcludere qd necesse est vera b'itudinē sita e: in sumo deo. Lui Boetius p'sentiēs dicit. accipio. i. pcedo inq. nec est qd vlllo mo queat d'ici. (Nota dum qd si deus no esset pfectu bonu sed imperfectu pcederet in infinitu sic arguēdo. Deus vel est pfectu bonuz vel imperfectu. si pfectu habet pposituz. Si imperfectu erit aliqd pus eo: cum pfectu sit pus imperfecto. Illud ergo pus vel est pfectu bonu vel imperfectu. si pfectu illud erit de. et habet ppositu. Si imperfectu erit aliquid pus eo. cum pfectu sit pus imperfecto. Itēz qre de illo p'ori. vel est pfectum bonu vel imperfectu. et sic pcederet in infinitum. vel dabit deum esse pfectu bonum. et hoc inuit in littera cu dicit. Quare ne in infinitum ratio procedat.

(Sed queso te inquit.) Dic p'ia ostendit per quem modum va b'itudo sit in deo. qz no est in deo tanqz aliqd distinctuz ab ipso sic accidēs a subiecto: s3 est idē cu ipso. qd pbat qtuoz

rōnibus. scda ibi (Postremo) tertia ibi. (Quo eni) q'rtā ibi. (Respice inquit) pmo p'mittit intētū suū cū q'daz diuisione cuius membra improbat dicēs. Boetii queso te vide qd id sancte. i. firmiter et inuolabiliter p'bes: qd diximus summū deuz e: plenissimū sumi boni. et dicit boeti'. Quonam modo sup. hoc pbat. Tunc ponit p'ia diuisione

Quo nā iqz mō: P. Ne hūc reru oium p'ez illd sumū bonū quo plen' esse p'hibet: vl' extrinsec' accepisse: vel ita nāl'r h'ie p'sumas: qsi b'ntis dei habiteqz b'itudinis diuersā cogites esse subaz. Nā si extrinsec' acceptuz putes: p'stati' id qd d'iderit: eo qd acceperit existimare possis. S3 hūc esse reru oium p'cellentissimū dignissime p'fitemur. Qz si nā qdem iest. s3 rōne diuersū: cū d' rez p'ncipe loqimur do: fingat qd pot' qd hec diuersa p'uxerit. Postremo qd a qlibz re diuersū e: id nō est illd a quo itelligit esse diuersū. qre qd a summo bono diuersuz est: sui nā id sumū bonū n' e. qd nephas est d' eo cogitare: quo nihil p'stat

cus acceptum tunc tu possis. i. potes existimare esse pstantius. i. melius illud bonuz qd d'iderit eo qd acceperit sup. deo: qd est falsum: qz confitemur hunc p'cellentissimuz oium reru. Tunc pbat qd pfectu bonu in deo nō est in ipso naturaliter tanqz differens a suba sua dicēs. Qz si natura. i. per naturam. inest deo summū bonu: sed est diuersum ab ipso rone quiditativa. fingat que pot' quis hec diuersa cōiunxerit sup. deum et summū bonu. q. d. nō est dare aliquē p'orem ista diuersa cōiungentem. (Nota dum qd ratio quā p'ia pretendit est ista. Sumū bonu qd est in deo vel est acceptum ab extrinsec'o. vel inest sibi naturaliter. si ab extrinsec'o aliquid erit pstantius et nobilius deo. qz dans summū bonu pstantius est recipiente ipz. si aut inest deo naturaliter vel tanqz idem sibi. vel tanqz diuersum ab ipso. si tanqz idem sibi habet ppositu. si tāqz diuersum ab ipso: erit aliquid pus qd ista diuersa cōiunxerit: talia aut fingere: est difficile.

(Postremo qd a qualibet.) Dic p'ia ponit scda rōnem qd summū bonu in deo nō differt ab ipso. et est ratio talis. Illud qd est diuersuz ab alio nō e: illud a quo est diuersū. Si ergo summū bonu esset diuersum a deo: deus nō esset summū bonu: qd nephas est dicere. vnde dicit in littera. Postremo illud qd est diuersum a qualibet re: illud non est illud a quo itelligit. i. videt esse diuersum. quare quod sui natura diuersum est a summo bono: illud non est summuz bonu. si igit sumū bonu ita sit in deo qd s3 naturam est diuersuz ab eo. sequit' qd deus nō sit sumū bonu: qd nephas est cogitare de deo. quo nihil p'stat esse pstantius. (Nota si aliqd esset in deo diuersum ab ipso deus esset cōpositus. et nō essentia simplici: qd est falsum. Item qd est in deo diuersuz ab ipso. vel est accidēs vel pars ei'. non accidēs: qz deus non est subiectum alicuius accidētis. si est pars eius cum pars pcedat totum aliquid erit prius t' eo. quod falsum est.

nez dicēs. p'sumas. i. putas ne hūc patrem oium rerum accepisse extrinsecus illud summum bonū quo p'hibetur esse plenus. vel p'sumas ita nāl'r h'ie a se illud bonuz. qsi cogites diuersā esse subaz dei b'ntis et b'itudinis habite. Et tunc iprobat membra. pmo qd deus nō accepit sumū bonuz ab extrinsec'o dicituz. Nā si partes bonū qd i deo e: extrinse

Omnino. n. nulli⁹ rei nā. **D**ic phia ponit tertiā rōnē q̄ talis ē. Illud qd̄ est p̄ncipiū oīuz formalr ē sūmū bonū. qz sūmū bonū nō pōt eē p̄ncipiātū: s; d̄s ē p̄ncipiū oīuz. ergo formalr ē sūmū bonū. sūmū aut̄ bonū ē b̄tudo. ergo de⁹ formalr ē summa b̄tudo. vñ dicit i l̄ra. **D**ino. i. gñalr nulli⁹ rei nā poterit existere. i. esse melior suo p̄ncipio. q̄re qd̄ oīuz sit p̄ncipiū sic deus illud etiā concluderiz veris- sīma rōne sū- mū esse bonū suba. i. per sui substātiā. cui assentiēs **Boe- tius** dicit. **R**ectissime inquā p̄clusū ē: s; sū- mū bonū esse b̄tudinē con- cessuz ē. dicit **Boeti⁹**: ita est inq̄. **C**onclu- dit ergo phia. **I**git̄ necesse est deum cōfiteri ipsaz b̄tudi- nē. dicit **Boe- tius**: nec queo refragari. i. re- sistere. p̄tib⁹ p̄positis. i. p̄e- missis. et ego p̄spicio h̄ illa- tū eē d̄s illis

Nota q̄ p̄ncipiū oīum rerum oī esse sūmū bonum substātaliter. quia si aliquid aliud a principio eēt sūmum bonum substātaliter sicut aliqd̄ p̄ncipiātuz. sequit̄ q̄ p̄ncipiātum sit nobilius suo p̄ncipio. nā bonum substātaliter nobili⁹ est bono accidētaliter. **I**tē si p̄ncipiūz nō est bonū substātalr sed accidētalr cuz oē qd̄ est tale p̄ acc̄is reducā ad aliqd̄ tale per se: tunc p̄ncipiū re- ducereē ad aliqd̄. et per d̄s nō esset p̄ncipiū.

Respice inq̄ an h̄c. **D**ic ponit q̄rtā rōnē q̄ b̄tudo i deo nō differt ab ipso. Si b̄tudo differret a deo cū vtrū q̄ tā de⁹ q̄ b̄tudo sit sūmū bonū: eēt duo summa bo- na. quoz vnū nō eēt altez. et cū vnū desit alteri neutrum erit p̄fectū et sūmū bonū: qz p̄fectū ē cui nihil deest. ḡ necesse ē b̄tudinē eē idē cū deo. vñ dicit in l̄ra. **D** boeti re- spice an h̄c qd̄ mō dicā illud qd̄ p̄batū ē firmi⁹ approbeē duo sūma bona eē non p̄nt. q̄ sint a se diuersa. eteni liquet .i. manifestū est. q̄ bona q̄ discrepāt. nō eē altez sup. eozū bonoz qd̄ sit altez. q̄re cuz altez deest alterutri. i. alteri. neutz poterit eē p̄fectum. cū p̄fectuz sit cui nihil deest. **S**ed manifestum est illud nō eē sūmū bonū: qd̄ nō est p̄fectū. igit̄ nullo mō p̄nt eē diuersa ea q̄ sunt summa bo- na. **A**tqui p̄ certe: deū et b̄tudinē collegimus esse sūmū bonū. q̄re necesse ē ipaz nāz q̄ sit diuinitas. i. nāz dei eē sum- mā b̄tudinē. qd̄ **Boeti⁹** approbās dicit. nihil veri⁹ ē ipsa re: nec rōcinatōe firmi⁹: nec deo digni⁹ p̄cludi pōt. **N**o- tādū ex q̄rto topicoz: qd̄ p̄ supabūdantiā d̄r vñ soli p̄ue- nit. cū igit̄ sūmū bonū dicat̄ p̄ supabūdantiā nō erūt duo sūma bona. **I**tē si eēt duo sūma bona vel eēt eiusdē sp̄ei: vel differret̄ sp̄ei: si eiusdē sp̄ei erūt eq̄lr p̄fecta et vnū erit supflauū. si differrūt sp̄ei vnū erit p̄fecti⁹ altero: qz ipossi- bile ē duas sp̄es eē eq̄lr p̄fectas: s; qd̄ ē ip̄fecti⁹ nō ē sū-

mū bonū. ergo nō sunt plura summa bona.

Sup hec iquit. **D**ic phia cōcludit ex dictis quādā con- clusionē corrolariā dicēs. **S**up hec. i. p̄dicta ego tibi da- bo corrolariū. i. conclusionē corrolariā. ita. i. sicut geome- tre aliqd̄ solent demonstratis suis p̄positis iſerre. q̄ illata ipsi vocant p̄osmata. i. aperiōes. **E**t tunc ponit corrola-

Atq̄ et b̄tudinē et deū sūmū bo- nū eē collegim⁹. q̄re ipsā necesse est sūmā eē b̄tudinē q̄ sit sūma diui- nitas. **B.** Nihil inq̄ nec re ipsa veri⁹ nec rōcinatōe firmitus: nec deo digni⁹ p̄cludi pōt. **P.** **S**up hec inq̄ igit̄ veluti geometre so- lēt d̄m̄zatis p̄positis aliqd̄ iſer- re que p̄osmata ipsi vocant: ita ego quoz tibi veluti corrolariū dabo. **N**am qm̄ b̄tudinē ade- ptōe sūt hoies b̄ri. **B**ritudo v̄o ē ipsa diuinitas: diuinitatis ade- ptōe fieri b̄tōs manifestū ē. **S**z vti iustitie adeptōe iusti: sapie sa- pientes fiunt: ita diuinitatez ade- ptōs deos fieri sili rōe necesse est. **Q**is igit̄ b̄tūs d̄s. s; natura qd̄ vn⁹: p̄ncipatōe v̄o nihil p̄hibet eē q̄plimos. **B.** **E**t p̄chz inq̄ h̄ atq̄ p̄ciosuz siue p̄osma siue

banc conclusionē cōmendans. **B.** dicit. **E**t pulchruz inq̄ hoc. i. qd̄ mō cōclusisti. atq̄ p̄ciosum siue p̄osma siue cor- rolatiū mauiis. i. magis velis ipm̄ vocari. **N**otādū q̄ oīs beatus est deus: hoc probat̄ ex l̄ra sic. **D**oies fiunt b̄ri adeptōe b̄tudinē: sed b̄tudo est diuinitas. ḡ homies fiunt b̄ri adeptōe diuinitatis. sed adeptōe diuinitatis ali- quis efficiē de⁹. ḡ oīs b̄tūs est de⁹. vel pōt sic argui. **A**de- ptōe diuinitatis aliq̄s efficiē de⁹. adeptōe diuinitatis ali- quis efficiē b̄tūs cū diuinitas sit idē cū b̄tudinē. ergo oīs b̄tūs est deus. **N**ota fm̄ **Dug.** q̄ p̄os. ri. est subtile fo- ramē i corpore p̄ qd̄ sudor emanat. idē p̄osma. tis. i. appa- ritio vel illuminatio sensus. **D**icunt̄ etiā p̄osmata regu- le quas geometre p̄ponūt ad aliqd̄ oīdēdū eo q̄ aperiāt et illuminēt mētē lectoris: et ipse allegat boetiū i hoc libro de hoc noīe p̄osma. **N**ōndū fm̄ eundēz **Dug.** a coro- na venit coronariū qd̄ est p̄miū victorie vel p̄mum belli vel certaminis. s. corona vel aliqd̄ aliud. vel coronariūz ē vnde aliq̄s mereē honozē: vel adipisciē coronā. **E**t etiā al- legat **Boetiū** in h̄ loco de hoc noīe coronariū. s; cōmuni- ter ipsuz nominamus corrolariū. et est corrolariū p̄clusio se- quēs ex p̄missis. **N**ota aliq̄s diceret. **S**i omnis beat⁹ est deus: cū plures sint beati. plures erūt dy. **R.** n̄dit boe- tius q̄ vnus est deus naturaliter et essentialiter: sed parti- cipatiue. s. participatōe virtutis et immortalitatis possūt eē plures dy. vnde p̄s. **E**go dixi dy estis et filij excelsi oēs. **I**tē inuit phis. i. metaphy. vbi sic p̄cludit. **N**ō valet pluralitas p̄ncipiū. sit ergo vnus p̄nceps. i. fm̄ nāz et essen- tiam. **E**rgo dicit **Seneca.** **U**ir speculatiu⁹ est quasi deus in humano corpore hospitatus. **P**ro quo vlteri⁹ notā dū q̄ deus est quadruplex. aliq̄s est deus nuncupatiue vt idolū. **A**lius vsurpatiuē vt demōes cultū dei sibi vsurpā-

riuz q̄ omnis beat⁹ est de⁹. qd̄ sic infert. quia adeptio- ne beatitudi- nis sūt homi- nes beati: bea- titudo vero ē ipsa diuinitas vt p̄batū est. manifestū est ḡ hoies b̄tōs fieri adeptōe diuinitatis. s; sicut adeptōe iustitie fiunt hoies iusti: et adeptōe sapie- tie sapientes. ita necesse ē ade- ptōe diuinita- tis eē b̄tōs si- ue deos. igit̄ oīs b̄tūs ē d̄s. s; nā qd̄ vn⁹ d̄s ē et nō p̄les p̄ncipatōe v̄o nihil prohibz p̄les deos eē.

tes. ut dicit scriptura. Quis dy gentium demonia. Tertius participative ut hoies beatitudine participantes. Quartus est deus nam hinc est eternitate. immutabilitate et concubilitatem. primis tribus modis potest bene esse plures dy: scilicet non 4. modo. Ultimo nota deitate siue diuinitate participare: non est nisi immortalitate. impossibilitate. subtilitate et agilitate adipisci.

Itaque mortale additum nobis separat nos a dy. ut dicit Porphyrius. ergo adeptio immortalitatis erimus dy.

Atque hoc quod pulchrum nihil est. Dic philosophia mouet circa predicta quaedam dubitationes. scilicet soluit eas ibi. Cuius discretione. Primo dicit. Ex quo dicitur hoc correlarium esse pulchrum. Atque pro certo hoc quod iam dicta nihil est pulchrius: quod ratio persuadet esse annectendum his. scilicet supradictis et dicit Boetius quod est pulchrum illud. dicit philosophia. cum beatitudo videatur multa continere: utrum

hec omnia coniungantur. i. constituat veluti unum corpus beatitudinis quaedam varietate partium: an sit aliquid eorum quod compleat subiecta beatitudinis: et ad hoc cetera referantur. Tunc Boetius petit hanc questionem magis elucidari dicens. Vellet inquit ut patefaceres illud quod quibus commemoratio ipsarum rerum super. exemplificando. et philosophia condescendens Boetio querit. Nonne ceterum beatitudinem esse bonum. dicit. B. Certe summum bonum. cui philosophia. licet. i. licitum est addas hoc super. summum omnibus. C. Nam beatitudo est summa sufficientia: eadem est summa potentia: et iudicatur esse summa reuerentia claritas et voluptas. dicit. B. Quid igitur super. estimas dicendum. respondit philosophia. hec omnia. scilicet sufficientia potentia ceteraque. sunt veluti quedam membra beatitudinis: an cuncta referuntur ad bonum veluti ad verticem. i. tanquam ad summam rationem appetendi omnia alia. Tunc Boetius fateatur se intelligere questionem et postolari ei solutionem dicens. Intellego quod proponas inuestigandum: sed desidero audire quod constituas. i. diffinitas questionem dissoluendo. C. Notandum quod questio quas philosophia mouet est ista. Utrum predicta quatuor. scilicet sufficientia reuerentia etc. constituat beatitudinem: sicut diuersa membra unum corpus: vel utrum omnia sint eadem et referantur ad aliquid unum. scilicet ad bonum quod sit ratio appetendi omnia ista. C. Notandum quod in beatitudine est summum bonum: et in beatitudine est sufficientia. reuerentia. potentia. gloria et iocunditas: ideo queritur an ista sint in beatitudine tanquam diuersa: aut ad unum relata. scilicet ad bonum ratione cuius appetuntur. C. Nota ad primam partem questionis debet responderi quod non: quod membra unum corpus constituentia debent esse inter se diuersa ut statim probabitur in littera sequenti. scilicet illa quatuor sunt unum

ut probatum est. ergo non possunt esse partes beatitudinis constituentes ipsas: sicut membra unum corpus. etiam si sic sequeretur quod beatitudo seu deus non esset omnino simplex: quod est impossibile. Cuius rei discretione. Hic philosophia soluit questionem. et primo ostendit quod ista quatuor non sunt partes et membra beatitudinis. 2. ostendit quod omnia referantur ad bonum ibi. C. Ad bonum vero. Primo

intendit talem rationem. Membra constituentia aliquid unum ad inuicem debent esse diuersa. sed ista omnia quatuor sunt idem. ergo non sunt membra et partes beatitudinis. unde dicit in littera. Cuius rei super. posite in questione. sic accipe discretionem. i. discretarum solutionem. Si hec omnia forent membra beatitudinis: tunc discreperent a seuius. hec enim est natura partium: ut diuersa componant unum corpus. Atque pro certo hec omnia quinque monstrata sunt idem esse super. in 9. psalmo. igitur minime sunt membra beatitudinis: sed si in eis saluet ratio membri omnia erunt unum membrum: et tunc sequitur beatitudinem componi ex uno membro: quod est impossibile: et hoc est quod dicit aliogen. id est si aliter dicatur quod non sunt membra sed unum membrum: et videbitur beatitudo esse coniuncta ex uno membro: quod fieri nequit. Et dicit Boetius. Id quod quod modo conclusum est non est dubium: sed illud quod restat de veritate alterius partis questionis expecto. C. Notandum quod beatitudo est diuinitas ut prius visum est: et quod diuinitas est omnino simplex et indiuisibilis ex nullo potest esse constituta: cum enim constituens prius sit constituto: esset aliquid prius deitate quod absurdum est. ergo beatitudo non potest esse constituta ex pluribus membris vel ex uno membro.

Ad bonum vero cetera. Hic philosophia ostendit quod omnia referantur ad bonum tanquam ad causam: propter quam appetuntur. scilicet ex dictis deducit quasdam conclusiones superius probatas ut melius intelligantur. 2. ibi. Cuius vero causa. Primo dicit. Palam est cetera. scilicet quatuor superdicta ad que omnia appetenda reducuntur ipsa referri ad bonum. idcirco enim petitur. i. appetitur sufficientia: quod bonum esse iudicatur. idcirco potentia desideratur: quod id etiam creditur esse bonum. id est licet coniectare: id est iudicare. de reuerentia claritudine: id est claritate: et incunditate: et sic vniuersaliter concludere quod bonum est summa id est perfectio. et causa omnium expetendorum: id est desiderandorum: quod declarat per signum dicens: illud enim quod neque in re: neque in similitudine. i. apparetia. vllum

discretionem sic accipe. Si hec omnia beatitudinis membra forent: a se quoque inuicem discreperent. Hec est. n. partium nam ut unum corpus diuersa componant. Atque hec omnia idem esse monstrata sunt. minime igitur membra sunt. Alioquin ex uno membro beatitudo videbitur esse constituta: quod fieri nequit. B. Id quod dicitur inquit dubium non est: scilicet id quod restat expecto. C. Ad bonum vero cetera referri palam est. Idcirco enim sufficientia petitur: quoniam bonum esse iudicatur. Idcirco potentia: quoniam id quoque esse creditur bonum. Idem de reuerentia claritudine: incunditate coniectare licet. Quis igitur expetendorum summa atque causa bonum est. Quod enim neque re neque similitudine vllum in se retinet bonum: id expeti nullo modo potest. Contraque etiam que nam bona non sunt: tamen si esse videantur quasi vera bona sint appetuntur. Quo fit ut summa cardo atque causa expetendorum omnium bonitas esse iure credatur

intendit talem rationem. Membra constituentia aliquid unum ad inuicem debent esse diuersa. sed ista omnia quatuor sunt idem. ergo non sunt membra et partes beatitudinis. unde dicit in littera. Cuius rei super. posite in questione. sic accipe discretionem. i. discretarum solutionem. Si hec omnia forent membra beatitudinis: tunc discreperent a seuius. hec enim est natura partium: ut diuersa componant unum corpus. Atque pro certo hec omnia quinque monstrata sunt idem esse super. in 9. psalmo. igitur minime sunt membra beatitudinis: sed si in eis saluet ratio

bonū retinet in se. illud nullo modo pōt expeti. i. deside-
rari. & cōtra. i. per dūm: illa que nō sunt bona natura. i. ex
natura. tamē si videant. i. appareāt esse quasi vera bona
sint appetunt: quo fit vti bonitas iure credat eē summa
atq; causa omniū expetēdoz. ¶ Notādū qd bonū est cā
oīuz desiderādoz: qz deficiēte rōne boni in aliq; siue sit
bonuz fm ap-
parētiā siue
existētiā. tolli-
tur rō appeti-
bil. posita vō
rōne boni i ali-
quo siue f3 rē
siue fm appa-
rentiā ex quo
ipsuz est appe-
tibile. ppter
qd dicit Arif.
3. de aia. Mo-
uer. n. appeti-
bile hoc qdēz
bonū: hoc aut
apparet bonū
¶ Cuius vero
causa) Dic ex
dictis pbia de-
ducit qsdā cō-
clusiones pū-
pbatas vt me-
lius intelligā-
tur & sūt duc.
¶ Prima est. qd
bonū & britu-
do sunt idem.

Secda. qd de^o & bonū idē sunt. deducēs ergo pmo cōclusio-
nē dicit. Illud maxime videt optari. cuius causa qd. i. ali-
qd. expeti. i. desiderat. vt si cā salutis. i. sanitat. qspiā. i.
aligs. velit egtare. nō tā. i. nō tūm desiderat motuz egtādi
qz. i. inq̄tū desiderat effectū salutis. i. sanitatis. cū igit oīa
petant. i. appetant grā boni. illa non poti^o desiderant ab
oībus qz ipm bonū. sed nos pcessimus britudinē esse: pp
qd cetera optant. qre sola britudo tanq; finis oīuz alioz
querit. i. desiderat. ex quo ligdo. i. manifeste apparet esse
eandē subam ipsi^o boni & britudis. Boetius. n. assentiens
isti deductioni dicit. Nil video cur qspiā possit dissentire
¶ Notādū quozūcūq; ppetas per se est eadē: necē ē illa
esse eadē. cū igit bonū & britudo bēant ynā: & eadē per se
pprietatē erūt eadē. Nā p se ppiū est britudini. qd oīa p-
pter eā desiderant. sifr illa ppietas est boni qd oīa appe-
tunt qz bona: ergo bonū & britudo sunt idē. ¶ Notādū
qd illud magis appetit cuius causa aliqd appetit: qz illud
ppter quod aliqd appetit pū est in causando motū de-
sideri qz illud qd appetit ppter aliud. qz cā pmaria pū
ifluit qz scōaria: & id illud ppter qd aliquid appetit plus
ifluit desiderio qz illud qd appetit pp aliud. sic finis plus
ifluit qz ordiata in finē: & hoc declarat per exēplū i lra de
sanitate q plus appetit qz act^o egtādi fact^o pp sanitatem.
¶ Sed deū) Dic pbia ex cōclusiōe pū pbatā deducit se-
cundā. i. deū & bonū esse idē fm substantiaz. & dicit. Sed
demonstrauimus deū & verā britudinē esse idē & vnuz. di-
cit Boetius. ita est inq̄. Ex quo cōcludit pbia dicens. igit
secure licet cōcludere subam dei sitaz eē in ipso bono: nec
vsq; alio. i. alibi. ¶ Nota qd ex pma cōclusiōe ifert^o 2°. ac-
cipiēdo pma cōclusiōe pro maiore. arguēdo sic. Bonū &
britudo sunt idē fm subaz: sed de^o est vā britudo. qd deus
& bonū sunt idem fm substantiaz.

¶ Metrum decimus tertij libri.
¶ Ac oēs pariter venite capti) Istud est metrum
io. hui^o tertij: qd dī valēticum ab iuētoze: & est
vndecasyllabū cōstans ex spondeo & dactilo: &
duob^o vlt^o trib^o trocheis: qz vltio loco pōt poni
spōde^o vlt^o troche^o. In q̄ metro pbia postq; oīdit i quo sit

¶ Ac oēs pī vēite capti:
¶ Quos fallax ligat ipro-
bis cathenis.

¶ Terrenas bitās libido mentes.
¶ Hic erit vobis requies laboruz.
¶ Hic port^o placida manēs qete.
¶ Hoc patens vnuz miseris asilū.
¶ Non qcqd tagus aureis arenis
¶ Boat: aut berm^o rutilāte ripa:
¶ Aut idus calido ppiquus orbi:
¶ Cādidi miscēs virides lapillos
¶ Illustrāt aciem: magisq; cecos
¶ In suas condūt aios tenebras.
¶ Hoc qcqd plz excitatq; mētes:
¶ Infimis tellus aluit cauernis.
¶ Splēdor quo regit^o vigetq; celū
¶ Vitat obscuras anime ruinas.
¶ Hāc qsq; poterit notare lucez:
¶ Cādidos pbebi radios negabit.
¶ Prosa vndecia b^o tertij libri.

summa beati-
tudo hortatur
ad istā britudi-
nē puenire di-
cēs. Deō capti
qz fallax libi-
do. i. fallax de-
lectatio. bitās
.i. possidēs. ter-
renas mētes.
ligat iprobis
cathenis. i. vi-
ciosis cupidit-
atibus. veni-
te pariter buc
.i. ad summuz
bonum qd est
situm in deo.
Tunc ostēdit
vtilitatem ve-
niēdi ad illud
bonum dicēs
Dic. i. i isto bo-
no qd est de^o
erit vobis re-
quies laboruz:
cum ipse sit p-
mium in hac

vita laborantium. hic est portus. id est securitas manens
placida quiete. hoc est asiluz. i. domus refugij. vnū. i. solū
qz tūm ad deū est tutū refugij. patens. i. apertuz miseris.
Tūc pparat istud bonū ad bona temporalia ostēdēs bona
tēporalia esse dānosa: qz sui cupiditate obtenebrāt aiām
d. Quicquid donat tagus. fluius iste aureis suis arenis.
Quicquid donat bermus fluius rutilāte. i. splēdēte sua
ripa: aut indus fluius a quo dicit^o idia. ppiquus calido
orbi: qz vicinus torride zone. indus inq; cōmiscens lapil-
los virides. i. smaragdos. candidis. i. margaritis sup. oīa
illa non illustant aciem sup. mētis. sed magis cōdunt. i.
inuoluūt cecos animos: in suas tenebras. i. ignorātiā ve-
ri boni. hoc. i. bonum tēporale qcqd. i. quodcūq; placet. i.
excitat mētes ad cupiditatē: illud tellus aluit ifimis ca-
uernis. i. pfundis: qz in pfundo terre gignunt^o metalla &
gēme. Tūc ostendit vtilitatem boni quod est deus i quo
est vera beatitudo dicēs. Splēdor. i. beatitudosplēdēs.
quo splēdore regit^o celum. ille vitat obscuras ruinas aīe
quia splēdor & obscuritas se non compariunt^o in eodem.
quisq; ergo poterit notare. i. notā habere hanc lucē: ipse
negabit. i. non curabit candidos radios pbebi. i. solis.
¶ Notādū ppter lraz qd asilū fm Dugitionē dī dom^o
refugij quā romulus fecit. ab a quod est sine & silon qd ē
tactus. quasi sine tactu: qz non erat phas aliquem ibi tan-
gere vel offendere. ¶ Notādū fm Jsidoz. li. ethymol.
Tagus ē fluius quē cartago hispanie sic nūcupauit: ex
quo pcedit copiositas arenis auriferis: & ob hoc ceteris
fluius hispanie est platus. ¶ Notādū fm Dug. qd ber-
mus est fluius asie. qd cāpos smirneos fecat fluctibus. &
est plenus aureis arenis. ¶ Indus autez fm Jsidoz est
fluius oriētis. qui rubeo mari excipitur: a quo india nū-
cupat. abundans margaritis & smaragdis.

A Prosa undecima terti libri.
Sentioz inq̄. Ista ē undecima p̄sa b̄
 terti i q̄ p̄bia iduē Boetius i
 cognitiōez quozūdā q̄ p̄us fassus fuit ignozare
 .i. q̄ sit finis oīum rez. ⁊ q̄bus gubernaculis
 mundus regat̄. Primo ducit ip̄m in cognitio-

nem p̄mi. sc̄do
 sc̄di in sequēti
 p̄sa. P̄rio p̄bi
 losophia iuesti
 gat diffinitio
 nez boni. sc̄do
 ex b̄ oīdit q̄
 sit finis omni
 uz rez ibi. Et
 illa nīmū p̄ri
 mo p̄mittunt̄
 q̄dā. sc̄do p̄bia
 aggredit̄ p̄po
 sitū. ibi. Nō
 ne inq̄. P̄rio
 Boeti assen
 tiēs predictis
 dicit. Assētioz
 inq̄. .i. iā dictis
 cuncta enīz cō
 stant nexa fir
 missimis rōnib̄
 bus. q̄z demō
 stratiuis. Et
 p̄bia inq̄. Quā
 ti: scilicet p̄cy
 estimabis. si
 agnoueris q̄d
 sit ip̄m bonuz.
 R̄ndit Boe.
 Infiniti. .i. p̄re
 cy inq̄. az esti
 mabo. sigdez
 mibi p̄ter cō

tingat agnoscere deū q̄ bonum est. dicit p̄bia. Atq̄ p̄ certe.
 hoc patefaciaz verissima rōne. maneat. .i. cedatur. modo
 .i. t̄m modo q̄ clusa sūt pauloate. Et dicit Boe. manebūt si
 ne omni tractōe in sui veritate. **C** Notādū q̄ ad p̄bādū
 aliq̄z clussonē op̄z p̄ncipia manere in sui veritate ⁊ ea cō
 cedi. .i. n. negarentur nō posset ex eis clusio deduci. volēs
 q̄ p̄bia ex bis que conclusa sunt tāq̄ ex p̄ncipijs cludere
 q̄d sit bonum. dicit hoc velle facere manētib̄ bis q̄ p̄bata
 sunt: ⁊ dicit Boeti q̄ manebūt in sui veritate.

C Nōne inq̄t monstra ea. **D**ic p̄bia aggredit̄ itētū oīden
 do q̄d sit bonū. ⁊ itendit p̄bare istā clussonē. bonū ē illud
 q̄d oīa appetūt: quā p̄bat tali rōne. Unū ⁊ bonū sunt idem
 sed oīa appetunt esse vnū. ergo oīa appetūt bonū. Circa istā
 rōnē sic p̄cedit. p̄mo p̄bat maiore. sc̄do minorem. tertio re
 sumpta maiore ifert clussonē. sc̄da ibi. **N**osti ne iḡ. ter
 tia ibi. **E**st ne iḡ. p̄bat q̄ maiore q̄ vnū ⁊ bonū sūt idē p̄
 modū q̄stionis. Et p̄mo q̄rit dicēs. Nōne supra monstraui
 mus in nona p̄sa ea q̄ appetunt a plurib̄ sup. sufficiētia. re
 uerentia. potētia iccirco nō esse vera bona ⁊ p̄fecta: quoniā
 discrepāt a seiuicem sup. eo mō quo appetunt a pluribus ⁊
 cum altez abesset alteri nō posse afferre plenū ⁊ absolutū
 bonum. q̄d nullo idigeat. tūc aut sup. mōstrauim̄ vnū rez
 bonū fieri cū colliguntur in vnā formā britudinis atq̄ effi
 cientiā. .i. i vnā cāz efficiētē. .i. deū vt que sit sufficiētia. eadē
 sit potētia ⁊ reuerētia. claritas ⁊ iocūditas. nisi vero omnia
 sint vnū ⁊ idē: mōstratū est ea nihil habere quo numeren

A Sentioz inq̄. cūcta. n.
 firmissimis nexa rōnib̄
 p̄stāt. **P**. Tū illa quāti
 iqt estimabis: si bonuz
 ip̄z q̄d sit agnoueris. **B**. Infiniti
 inq̄: sigdē mibi p̄ter deū quozq̄
 bonū ē p̄tigat agnoscere. **P**. Atq̄
 b̄ verissima iquit rōne patefaciaz:
 maneat mō q̄ pauloante cōclusa
 sunt. **B**. Manebūt inq̄. **P**. Nō
 ne inquit monstraui ea que ap
 petuntur a plurib̄: iccirco vera p̄
 fecta bona non esse: q̄m a seiuicē
 discreparēt. cūq̄ alteri abesset al
 terum: plenum absolutumq̄z bo
 nuz afferre nō posse. Tū aut verū
 bonuz fieri cūz i vnā veluti formā
 atq̄ efficiētiaz colligunt̄ vt q̄ suffi
 cientia ē eadez sit potentia: reuerē
 tia: claritas atq̄ iocūditas. **N**isi
 vero vnuz atq̄z idēz oīa sint: nihil
 habere quo inter expetēda nume
 rent. **B**. Demōstratū est inq̄ nec
 dubitari villo modo pōt. **P**. Que
 iḡ cum discrepant minime bona

tur. .i. cōputentur iter expetēda. .i. desiderāda. Et dicit Boe.
 demonstratus est inq̄ nec villo mō dubitari pōt. Alterius
 q̄rit p̄bia. Illa q̄ cum discrepāt minime sūt bona. ⁊ cū cepe
 rint esse vnū sunt bona. Nōne bec p̄tingunt fieri bona ade
 ptione vnitatis. dicit Boe. Ita videtur inq̄. Et subdit p̄bia
 sed omne q̄d est bonum participatione boni concedis esse

sūt cūz vero vnū esse cepint: bona
 fiunt: Nōne bec vt bōa sint: vnita
 ris fieri adeptiōe cōtingit. **B**. Ita
 inq̄ videtur. **P**. S̄z oē q̄d bonū
 est boni p̄icipatiōe bonū eē conce
 dis: an minime. **B**. Ita ē. **O**por
 tet iḡ idē eē vnū atq̄ bonuz simi
 li rōne cōcedas. Eadē nāq̄ suba ē
 eoz quozū naturalr non est diuer
 sus effectus. **B**. Negare inq̄ ne
 queo. **P**. Nosti ne iḡ inquit oē
 q̄d est tādiu manere atq̄z subsiste
 re quādiu sit vnū. S̄z iterire atq̄z
 dissolui pariter atq̄z vnū esse desti
 terit. **B**. Quonaz mō. **P**. Et in
 animalibus inq̄: cū in vnū coeunt ac
 p̄manēt aīa corpusq̄z: id animal vo
 catur. Cū vō bec vnitas vtriusq̄z
 separatione dissoluit̄ interire nec
 iā eē aīal liquet: ipsum quoq̄z cor
 pus cū in vnā forma mēbroruz cō
 ifictiōe p̄manet: humana visit̄ spe
 cies. Et si distribute segregateq̄z
 partes corporis distrajerit vnita
 tem: desinit eē quod fuerat. Eozq̄z

sunt bona nisi quia sunt vnū illa non sunt bona nisi ade
 ptione vnitatis. sed omnia sunt bona adeptione vnitatis.
 ergo vnū ⁊ bonū idem sunt. vel aliter arguitur sic. Om
 nia sunt bona adeptione bonitatis omnia sunt bona ade
 ptione vnitatis. ergo bonum ⁊ vnū sunt idem. Aliam ra
 tionem innuit in littera dicens illa sunt vnū quozum nō
 est diuersus effectus. quia idem in quantum idem nō facit
 nisi idem ex secundo de generatione. sed vnū ⁊ boni non
 est diuersus effectus. q̄z effectus vtriusq̄z est bonum. ergo
 sunt idēz. ⁊ bec clusio p̄z ex. 4. metaphisice. vbi Aris. vult
 q̄ bonum ⁊ vnū auertantur.

C Nosti ne igitur omne q̄d est. **D**ic philosophia probat mi
 nozem. .i. q̄ omnia appetunt esse vnū per talem rationez
 Unū quodq̄z tādiu manet atq̄z subsistit quamdiu ē vnū
 sed omnia naturaliter appetunt manere ⁊ subsistere. ergo
 omnia appetunt esse vnū. Illius rationis p̄mo declarat
 maiorem. secundo minorem. ibi. **E**st ne igitur tertio resū
 pta maiore concludit intentum. ibi. **S**i quod autez iquit
 p̄mo ergo declarans maiorem. q̄ vnū quodq̄z tandiu
 manet quādiu est vnū. dicit. Nosti o Boeti omne quod
 est tandiu manere atq̄z subsistere quamdiu sit vnū. ⁊ cū
 destiterit idest desinit esse vnū. pariter contingit dissolui
 atq̄z interire querit boetius. Quonam modo: philosophia
 declarat in exemplo dicens. In animalibus hoc patet cūz
 anima ⁊ corpus in vnū coeunt atq̄z permanent vnū il
 lud vnū vocatur animal. cum vero bec vnitas dissoluit̄

bonum an mi
 nime. Et dicit
 Boetius ita ē
 Tunc philo
 sophia ex con
 cessis conclu
 dit maiorem
 dicens: igitur
 simili ratione
 oportet vt ce
 das vnū ⁊ bo
 num esse idēz
 ⁊ p̄firmat illā
 conclusionem
 per locum ab
 effectu dicēs.
 Nāq̄ eadem
 est substantia
 eozum. quozū
 non est natu
 raliter diuer
 sus effectus.
 quia idem in
 quantum idēz
 natum est fa
 cere idē. Boe
 tius concedēs
 dicit. negare
 inq̄ nequeo.
C Nota ex lit
 tera sic proba
 tur q̄ vnū ⁊
 bonū sint idē.
 Quocūq̄z nō

separatione vtriusque sup. anime et corporis. liquet. i. manifestum est animal interire et non iam esse animal. Ponit aliud exemplum. ipsum etiam corpus humanum cum permanet in una forma coniunctione membrorum tunc videtur. i. videtur humana species. sed si partes corporis distribute et segregate. i. se parate ab invicem distrahant unitatem: corpus desinit esse quod fuerat. eodem

modo procedit cetera procul dubio patebit unumquodque subsistere. i. permanere. dum est unum. cum vero desinit esse unum interire videtur. Et dicitur. B. minime inquit videtur mihi aliud considerari plura. Nota quod aliquis diceret non videtur esse et esse unum sint eadem: quia mali sunt et tamen non sunt unum. probatio. unum et bonum sunt idem ut iam probatum est. sed mali non sunt boni. ergo non sunt unum. Ista ratio soluitur ex quarto huius: negando maiorem quia philosophia quarto huius probat malos non solum non esse potentes. sed simpliciter non esse. Unde mali bene sunt mali: sed quod simpliciter dicatur esse non est verum: sicut homo mortuus simpliciter non est homo. et de hoc videbitur in quarto. Est ne igitur inquit? Dic philosophia probat seu declarat minorem. scilicet quod omnia appetant esse et permanere. et primo ostendit hoc. scilicet probat quod talis appetitus est naturalis. scilicet ibi. Neque nunc nos? Primo ostendit intentum in animalibus. scilicet in vegetabilibus. tertio in rebus inanimatis. scilicet ibi. Atqui non est. tertio ibi. Ea etiam. Primo dicit philosophia. Est ne aliquid quod inquit naturaliter agat. desideret venire ad interitum id est ad mortem. et ad corruptionem relicta appetentia subsistendi. Respondet Boetius. Si consideremus animalia que habent naturam: id est appetitum volendi: id est prosequendi. et nolendi: id est fugiendi aliquid nihil inuenio quod abiciant intentionem manendi super. in rerum natura. et festinent sponte id est voluntarie. ad interitum nullis causis extracogentibus: quia omne animal laborat tueri salutem. et deuitat mortem et perniciem. sed ego prius dubito quid de herbis et arboribus: et quid de rebus inanimatis omnino consentiam super. an talia appetant esse et permanere. Nota Boetius. non dubitat quin animalia appetant esse et permanere cuius rationem innuit. Illud quod laborat tueri salutem: et vitare mortem hoc appetit esse et permanere. sed omne animal et huiusmodi. ergo et. Sed vtriusque ita sit in vegetabilibus et in rei

modo percurrenti cetera procul dubio patebit subsistere unumquodque quod dum unum est. Cum deo unum esse desinit esse interire. B. Consideranti inquit mihi plura minime aliud videtur. P. Est ne igitur inquit quod inquit naturaliter agat relicta subsistendi appetentia venire ad interitum corruptio nemque desideret? B. Si animalia inquit consideres: que habent aliquam volendi nolendi que naturam: nihil inuenio quod nullis extracogentibus abiciant manendi intentionem et ad interitum sponte festinet. Omne namque animal tueri salutem laborat: mortem vero perniciemque deuitat. Sed quid de herbis arboribusque: quid de inanimatis omnino consentiam rebus: proxius dubito. P. Atqui non est quod de hoc possis ambigere: cum herbas atque arbores intuearis primis sibi convenientibus in nasci locis. Ubi quantum earum natura queat cito exarescere atque interi-

bus inanimatis de hoc dubitat. et potest esse ratio dubitationis. quia in talibus non sunt operationes ita manifeste subservientes appetitui naturali permanendi sicut in animalibus que mouentur ad percipiendum nutrimentum. et ad alia que pertinent ad conseruationem vite.

Atqui non est quod de hoc. Dic philosophia probat quod vegetabilia si-

cut herbe et arbores appetant esse et permanere. et probat quod quatuor modis sicut patebit: primo ex locorum qualitate. quia in talibus locis nascuntur ubi diutius possunt conseruari in esse. Unde dicitur. Arg pro certe. Boetius non est quod possis ambigere. i. dubitare de hoc: vix inanimata et vegetabilia appetant esse primis id est primis signo. Cum tu intuearis herbas atque arbores in nasci locis sibi convenientibus: ubi quantum earum natura. id est vigorem nature que at non possunt cito exarescere et interire. nam alie campis oriuntur sicut oliue: alie montibus sicut cipressi: alie ferunt paludes sicut alnos et salices. Alie herent saxis sicut herbe que dicuntur capilli veneris et barba iouis. Aliarum herbarum sunt secunde id est abundantes steriles arene ut illius herbe que dicitur merica: quas si quispiam. i. aliquis conetur transferre in alia loca arecant. sed natura dat unicuique quod sibi conuenit et elaborat ne intereat quod diu manere possunt. Nota locus est principium generationis: quia saluat et conseruat locatus: et ipso mediante virtus celestis in fluit ipso locato. Cum igitur vegetabilia sicut herbe et plante regantur determinata loca in quibus saluantur et in alijs arecant. pro quod ipsa appetant esse et permanere. Quid dicam quod omnes velut in terras? Dic philosophia probat idem alio signo quod sumitur ex modo situationis partium secundum conuenientiam ad attractionem alimentum quo conseruatur esse eorum. Et dicitur quod dicam ex hoc quod omnes. scilicet herbe et arbores trahunt alimentum radicibus velut ore demerso in terras. et diffundunt sibi alimentum per medullas. per robur et per corticem: quod non est nisi propter appetitum permanendi. Tunc ponit aliud signum quod sumitur de dispositione partium ad prohibendum nocentium extrinsecum dicens. quod dicam ex hoc quod mollissimum quodque sicut est medulla semper reconditur. i. locatur in interiori sede. i. in medio plante. extra tunc quadam ligni firmitate. vltimus autem. i. exterior cortex arboris. quasi patiens mali. i. potens sustinere mala opponitur defensor versus inuersionem celi. i. aeris

re non possunt. Nam alie quidem campis: alie montibus oriuntur: alie ferunt paludes. alie saxis herent. aliarum secunde sunt steriles arene: quas si in alia quispiaz loca transferre conetur: arecant. Sed dat cuique natura quod conuenit: et ne dum manere possunt intereant: elaborat. Quid dicam: quod omnes velut in terras ore demerso trahunt alimenta radicibus: ac per medullas robur corticemque diffundunt? Quid quod nobilissimum quodque sicut medulla est in interiori semper sede reconditur: extra vero quadam ligni firmitate. vltimus autem cortex aduersum celi intemperiem: quasi mali patiens defensor opponitur. Jam vero quanta est nature diligentia: ut cuncta semine multiplicato propagentur. que omnia non modo ad tempus manendi: verum generatim quoque quasi in perpetuum permanent: veluti quasdam machinas esse

ut oliue: alie montibus sicut cipressi: alie ferunt paludes sicut alnos et salices. Alie herent saxis sicut herbe que dicuntur capilli veneris et barba iouis. Aliarum herbarum sunt secunde id est abundantes steriles arene ut illius herbe que dicitur merica: quas si quispiam. i. aliquis conetur transferre in alia loca arecant. sed natura dat unicuique quod sibi conuenit et elaborat ne intereat quod diu manere possunt. Nota locus est principium generationis: quia saluat et conseruat locatus: et ipso mediante virtus celestis in fluit ipso locato. Cum igitur vegetabilia sicut herbe et plante regantur determinata loca in quibus saluantur et in alijs arecant. pro quod ipsa appetant esse et permanere. Quid dicam quod omnes velut in terras? Dic philosophia probat idem alio signo quod sumitur ex modo situationis partium secundum conuenientiam ad attractionem alimentum quo conseruatur esse eorum. Et dicitur quod dicam ex hoc quod omnes. scilicet herbe et arbores trahunt alimentum radicibus velut ore demerso in terras. et diffundunt sibi alimentum per medullas. per robur et per corticem: quod non est nisi propter appetitum permanendi. Tunc ponit aliud signum quod sumitur de dispositione partium ad prohibendum nocentium extrinsecum dicens. quod dicam ex hoc quod mollissimum quodque sicut est medulla semper reconditur. i. locatur in interiori sede. i. in medio plante. extra tunc quadam ligni firmitate. vltimus autem. i. exterior cortex arboris. quasi patiens mali. i. potens sustinere mala opponitur defensor versus inuersionem celi. i. aeris

Tunc ponit aliud signum qd sumit ex propagatiōe semi-
nis. que ordinat ad cōseruationē nature in alio simili in
specie cū non possit manere idem numero. Et dicit. Jā ve-
ro quanta est diligentia nature vt cuncta ppagent semine
multiplicato. sup. considera. q̄ omnia semina quis nesciat
esse tanq̄ quasdam machinas. idest instrumenta manen-
di. non modo:

idest non tm̄
ad temp⁹: ve-
rum etiaz ma-
nēdi in perpe-
tuum: genera-
tim. i. successi-
ua generatio-
ne. q. d. nullus
ē cui hec n̄ pa-
teant. ¶ No-
randum q̄ ra-
dices planta-
rum ori simi-
les sunt: cū ha-
beant eādē
operationem
sup. trahēt ali-
mentum. ha-
bent autē plā-
te radices in-
fixas terre. qz
ex terra hūo-
rez trabunt et
alimentuz qd
primo diffun-
ditur i medu-
lla. deinde i ro-
bur. deinde in
corticē est me-

quis nesciat. Ea etiam que inani-
mata esse credunt: nōne qd sunt
est queq̄ simili rōne desiderant.
Cur enim flāmas quidez sursum
leuitas vehit: terras vero deorsū
pondus deprimit: nisi q̄ hec sin-
gulis loca motionesq̄ pueniunt.
Porro aut quod cuiq̄ consenta-
neū est: id vnūq̄q̄ pseruat: sicut
ea que sunt inimica corrumpunt.
Jam vero que dura sunt vt lapi-
des adherent tenacissime partib⁹
suis: et ne facile dissoluantur resi-
stunt. Que vero liquentia vt aer
atq̄ aqua facile qdē diuidentib⁹
cedunt: sed cito in ea rursus a qb⁹
abscisa relabuntur. Ignis vō oēm
refugit sectionē. Neq̄ nunc nos
de voluntarijs anime cognoscen-
tis motib⁹: sed de naturali inten-
tione tractam⁹. Sicuti est q̄ ac-
ceptas escas sine cogitatiōe trāsi-

dulla mollissimū qd est in medio plante vel arboris. non
potens pati intēperiez calozis et frigozis. ideo nā ipsaz lo-
cauit in medio. quā circūdat robur qd est lignuz arboris.
robur autē circūdat cortice exteriori tanq̄ defensore ab
itēperie aeris. ¶ Notādū q̄ qz vegetabilia non possunt
idē numero manere. ideo natura pducit in eis semina per
quoz ppagationē pmaneat idē in spē. s. in suo simili.

¶ Ea etiaz que inanimata. ¶ Dic phia pbat q̄ etiaz inanima-
ta appetāt esse duobus signis. Primo ex iclinatiōe natu-
rali eorum ad locuz. Et dicit sic. Ea etiā que creduntur eē
inanimata vt lapis. aer. ignis. nōne desiderant. i. appetunt.
queq̄. idest omnia inanimata. qd sunt est. idest sue nature
cōsonum est. simili rōne ppter cōseruationē sui esse. q. d.
sic. Cur. n. leuitas vehit. idest mouet flāmas sursuz. et pon-
dus. idest grauitas. deprimit terras deorsuz nō ppter aliā
causaz. nisi q̄ hec loca et motiones pueniunt singulis sup.
pro saluatiōe eoz esse. et subdit. Porro illud qd est cōsen-
taneū. i. p. niēs cuiq̄. illud sup. cōseruat in esse vnūq̄q̄
sicut ea q̄ sunt inimica. i. p. ria corrūpūt. Scdo pbat illud
per aliud signū sumptuz ex cōseruatiōe nālis pprietatis.
h̄ est p̄tinuitas quā q̄tibz res nālis nititur pseruare. Vñ
dicit. Jam sup. ista vero q̄ dura sunt vt lapides adherent
tenacissimis. i. firmissimis. suis partibus. et resistūt p suam
duriciē ne facile dissoluant. que vero sunt liquētia. i. mol-
lia. sicut aer et aqua. ne facile cedunt diuidētibus: sed cito
relabunt. i. redeunt in ea a qbus sunt abscisa. sed ignis re-
fugit oēm sectionē. ¶ Nota q̄ hoc vltimū q̄ dicit ignez
fugere oēm sectionē. dupl̄ exponit. Primo sic. aliqd seca-
tur cū partes eius abiuicē separātur ita vt i nullo pueniāt
et partes ignis nō sic possunt secari. qn semp i aliquo pue-

nant: vt maxime pz de igne q̄ est flāma. Alio mō exponit
sic q̄ ignis refugit omnē sectionē. qz ppter vehemētiam
sue actionis corrumpit ipsum quod debet secare et ignien-
do ipsum in sui naturam conuertit.

¶ Neq̄ nunc nos. ¶ Dic phia ponit q̄ desiderium essendi
nō est appetitus volūtarius sed naturalis. Et dicit. Neq̄

gimus: q̄ i somno spm̄ ducim⁹
nesciētes. Nam ne in animalib⁹
quidez manendi amor ex anime
voluntatib⁹ verū ex nature prin-
cipijs venit. Nam sepe mortem
cogentibus causis: quaz natura
reformidat: voluntas amplecti-
tur. Cōtraq̄ illud quo solo mor-
taliū reruz durat diurnitas
gignendi op⁹ quod natura sem-
per appetit: interdum coerces
voluntas: adeo hec sui charitas
non ex animalī motiōe sed ex na-
turali intētione procedit. Dedit
enim prouidentia creatis a se re-
bus hāc vel maximā manēdi cāz
vt quo ad pnt nāl̄ manere desi-
derent. Quare nihil ē q̄ vllō mō
queas dubitare: cūcta q̄ sūt appe-
tere nāl̄ p̄statiā pmanēdi: deu-
itare p̄niciem. B. Cōfiteor inq̄
nūc me indubitato cernere: que

nos tractamus
nunc de moti-
bus volūtarijs
anīe cognoscen-
tis. sed de natu-
rali intentione:
sed nāle est qd
transigimus. i.
digerimus. ac-
ceptas escas si-
ne cogitatione.
et qd in sōno ne-
sciētes ducim⁹
spiritū. i. r̄spira-
m⁹. Nam amor
idest appetit⁹.
manendi. idest
subsistēdi i ani-
malibus. s. non
prouenit ex vo-
luntatibus sup.
sic tu estimas.
quia superi⁹ po-
suisti solum in
animalibus eē
appetitum ma-
nendi. sed venit
ex p̄ncipijs na-
ture: qz nā repe-
ritur taz in ani-

malis q̄ in inanimatis. Et aut appetitus manēdi non sit
ex voluntate. pbat dupliciter. Primo pbat hoc. qz volū-
tas sepe amplectit mortē q̄ tollit esse idiuui. Vñ dicit.
Voluntas sepe amplectit mortem. quā nā reformidat. i.
abhorret. cogentib⁹ causis. s. extrinsecis. sicut pz de mar-
tyrib⁹. Scdo pbat idem ex hoc. qz volūtas q̄q̄ cohibet
operationē cōseruatiuā eē specifici dicēs. cōtraq̄. i. p̄ triū
illud opus gignēdi. quo solo durat diurnitas. i. pmanē-
tia rerū mortaliū. qd natura appetit. interdū coerces vo-
luntas. sicut pz in cōtinētib⁹. adeo hec charitas. i. appetit⁹
sui sup. manēdi nō pcedit ex aiālī motiōe: sed ex naturali
intentione quā deus indidit nature.

¶ Dedit. n. prouidentia diuina reb⁹ creatis a se. ¶ Hāc maxi-
mam cām manendi. vt desiderēt pmanere nāl̄iter q̄ diu
possunt. quare nihil est q̄ vllō mō queas. i. possis dubita-
re. cuncta que sunt naturalr appetere cōstatiā permanen-
di. et deuicare pernicies. qd Boeti⁹ pcedēs dicit. Cōfiteor
inq̄. nūc me cernere indubitato. i. sine dubitatione. q̄ du-
dum icerta videbant sup. qz vegetabilia et inanimata natu-
raliter appetunt pmanentia essendi. ¶ Notādū q̄ du-
plex est appetitus: naturalis: et animalis. Naturalis est q̄
cōsequit formā naturalē. et qz p̄ma perfectio illius qd hz
formā naturalē est esse: ideo appetitus cuiuslibz rei natu-
ralis est ad suū esse habēdū si careat: vel ad pseruandū si
habeat. Appetitus aiālis est qui cōsequit formā apphē-
sam: et si est forma apphēsa per sensus: sic est appetit⁹ sen-
sitius: q̄ semp tendit in cōuenientia nature. si aut est for-
ma apphēsa p̄ intellectū: tūc semp iclinatio pueniēs est ap-
petit⁹ rōnalis q̄ est volūtas. et qz illud qd fm se ē discōne-
niēs nature sibi ē mors. illud hō apphēdit quādoq̄ tanq̄

conueniens propter aliud annexus. s. ppter p̄m̄ium eterne vite. ideo voluntas sepe amplectit̄ mortem quā natura reformidat: ex quo p̄z q̄ appetitus essendi nō est p̄mo et principaliter ex appetitu intellectiuo: sed ex appetitu naturali. Nam appetitus intellectiuus nō iuenit̄ in omnib⁹ in quibus iuenit̄ appetitus naturalis.

Quod autē inquit subsistere. Dic phia resumpra maiore cōcludit intētus dicēs. qd̄ autez appetit subsistere et permanere. illud desiderat esse vnus. hoc eniz sup. vno sublato nō p̄māebit cuiq̄ rei suū esse. dicit Boeti⁹. verum est. cōcludit ergo phia. Dia igit̄ vnū eē desiderat. Et boeti⁹ consentiens dicit cōsensit. et tunc maiorē principalis sillogismi resumit vt cōcludat diffinitionez boni dicens. s̄z nos

mōstrauimus vnū esse idip̄m qd̄ bonū est. dicit Boetius ita quidez. tunc phia cōcludit itentus formādo diffinitionem boni dicens. igit̄ cuncta bonū petūt. qd̄ bonus licet. i. licitū est. vt ita describas. bonū est qd̄ desiderat̄ ab oibus. Et dicit Boe. nihil verius excogitari p̄t. qz vel ad nihilū cuncta referūtur et destituta vno vertice. i. p̄ncipio. cūcta fluitabūt sine rectore. Aut siquid est ad qd̄ vniuersa festinent: illud erit sumū oium bonoz. **¶** Notandū q̄ omne qd̄ est vel appetit̄ p̄fici vel in sua perfectiōe saluari. cū igitur p̄fici et in p̄fectiōe saluari sit bonum. oia appetūt bonū. **¶** Notādū cū dicis oia appetūt bonū ibi nō accipiunt bonū p̄cise pro bono morali. nec p̄cise pro bono nāli. sed pro bono cōmuniter accepto: qd̄ bonū cōmuniter acceptū est esse essentialē vel accidentalē cōueniens rei vt p̄ficiatur: vel in sua perfectione saluetur.

¶ Et illa nimis inquit. Dic phia ex dictis reducit boetium in cognitionē cuiusdam qd̄ supra se ignorare p̄fessus est. i. quis sit finis oium rez. Et p̄mo cōmēdat dictum Boety dicēs. Quāline nimis letor. qz tu fixisti. i. attigisti notā. i. cognitionē. mēte medie vitatis. i. p̄fecte veritatis q̄ est in medio. s̄z h̄ paruit tibi qd̄ dicebas te ignorare pauloante sup. in p̄mo libro sexta p̄sa. Et querit Boetius. qd̄ in quā sup. est illud. dicit phia. qd̄ eēt finis oium rez. Et subdit. Is enī est finis oium rerū qd̄ desiderat̄ ab oibus. qd̄ quia bonum esse collegim⁹. vt p̄z ex diffinitione boni. opz vt fateamur bonū esse finē oium rez. **¶** Notādū q̄ p̄ notam medie veritatis intelligit notitiā diuinā. sicut punctū est mediuz circuli. a quo oēs linee ducunt̄. sic de⁹ est mediū veritatis a quo oīs veritas p̄cedit. **¶** Notādū q̄ oia appetunt sui finē cū finis sit perfectio rei. et res destituta suo sine frustra. Cuz igit̄ de rōne finis sit esse bonū qz aufe-

rentes finē auferūt nām boni. ex secundo metaphyze. iō finis omniū rez est bonum.

¶ Metrum vndecimū terty libri. **¶** Uisquis profunda. **¶** Istud est vndecimū metrum hui⁹ terty: qd̄ dicit̄ gliconicū ab inuento re. iambicū a pede predominante. in quo metro phia ofidit

paulo aī dicebas. **¶** B. Quid iq̄z **¶** Q. Quis eēt iqt rez oium finis. **¶** Is est. n. p̄fecto qd̄ d̄siderat̄ ab oib⁹. qd̄ qz bonū esse collegim⁹: opz rez oium finem bonus esse fateamur.

¶ Metrum xi. h̄ t̄tū libri **¶** Uisquis profunda mente vestigat verum:

¶ Cupitqz nullis ille deujs falli: **¶** In se renouat itimi lucē visus. **¶** Longosqz in orbem cogat iflectens motus: **¶** Aliumqz doceat qcqd̄ eēt molit̄: **¶** Suis retrusū possidē thesauris. **¶** Sudū qd̄ atra texti t̄rozis nubes **¶** Lucebit ipso p̄spicaci⁹ p̄bebo. **¶** Nō oē nāqz mēte depulit lumē: **¶** Obliuiofā corp⁹ inuehēs molez. **¶** Heret p̄fecto semē itrozū veri: **¶** Qd̄ excitat ventilāte doctria.

ille renouat in se. idest excitet intra se. lucem. idest speculationem. intimi visus. idest rationis et intellectus iterioris. et ipse cogat. idest reducat. longos motus. idest operationes anime procedentes ab anima. inflectens eos motus in orbem. idest in circulum redeundo ad animā. et qcqd̄ quid animū doceat molit̄. i. laborat speculādo extra. i. circa res exteriores. ille doceat animū retrusum. i. ad se conuersus. possidere suis thesauris. i. potētis que sūt memoria et intellectus. et tunc illud qd̄ atra nubes. i. obscuritas ignorantie. dudum textit. i. occultauit. illud lucebit. i. apparebit. perspicacius. i. euidentius. ipso p̄bebo. q. d. qd̄ longo tempore fuit obscurū lucidū apparebit itellectui. **¶** Notādū q̄ qui vult cognoscere. vep̄ dirigat rationē et itellectum ad ipam rez extra et ad rez p̄prietates. et si aliqd̄ cognoscit ex his non statim iudicet. sed in se reuertat̄ deliberando an ita sit vel non sit. qz sepe videtur homini eē qd̄ nō est. et nō esse qd̄ est. sine enim deliberatiōe non est iudicandum. qd̄ nō est longa deliberatiōe p̄batum. ideo dicit phia. reuoluat in se lucē. itimi visus. **¶** Notādū q̄ orbis est linea circūducta rediens ad idem. inflectere ergo longos motus in orbem est cum virtus anime ab anima vsqz ad ipsam rem diuertitur. et ad animā reuertit̄ deliberando an ita sit vel nō sit s̄m q̄ cognouit.

¶ Nō oē nāqz mente depulit lumen. **¶** Dic phia assignat causam eius. qd̄ dictū est. scilicet quare possumus cognoscere veruz dicens. Nā corpus inuehens. i. iducēs obliuiofam molez. i. gratuitatē qua hō fit obliuiofus: non depulit omne lumen. i. cognitionē veritatis. mēte. i. de mēte. quia habitus principiorum manet in mente. et subdit p̄fecto. i. pro certo. semen. i. principiuū veri. i. veritatis. heret. idest manet introsum. i. intrinsecus in aia. qd̄ excitat ventilāte. i.

quo possum⁹ cognoscere bonū et verum: et peruenire in cognitionem rerum. ex quo boetius prius passus est se mō scire qd̄ p̄us ignorabat. **¶** Primo ḡ ostendit moduz quo possumus deuenire in cognitionem veritatis. **¶** Secundo assignat causam eius. ibi. (Non oē.) **¶** Dic p̄mo. Quis quis vestigat. i. iuestigare vult. verum profunda mente. idest subtili. qz pro et cupit falli nullis deujs. idest falsis opinionibus. que faciūt a vero deuiare.

exercente doctrina. q̄ aut̄ semē veri sit in aīa p̄bat̄ p̄ B̄ q̄ puer ignarus. quādo recte respōdit ad iterrogata vt vtrū dualitas sit numerus par vel ipar. vnde dicit. Nā cur rogati. i. interrogati censetis: idest iudicatis. vel responderis recta sponte: idest voluntarie. nisi fomes. i. radix veritatis mersus: idest latens. viueret alto corde. idest p̄funda mēte. et subdit q̄

si musa. i. sapiētia platonis p̄sonat veruz̄ illud qd̄ q̄sq̄ dicit. i. recordat̄ īmēmor. i. oblitus. ¶ Notandum q̄ platonem imponit q̄ voluerit aīas omnia sciuisse anteq̄ coniungeretur corporibus: sed adiuncte corporibus oīa tradidisse obliuio: sed per studiū et exercitiū sapientia recuperasse. q̄ voluit q̄ scire non est aliud nisi qd̄dā antiquoz̄ reminisci: ad quā intētionē videtur hic loḡ philosophia: s̄ nō

est dicendū q̄ scire fiat p̄ reminiscētia: sed scientia de nouo acq̄ritur p̄ inuentionē vel doctrinā. verū est q̄ intellectus n̄r̄ nāl̄iter habet se in cognitionē p̄ncipioz̄: per q̄ virtute intellectus agētis et per doctrinā deuenit in cognitionē p̄ncipioz̄. Unde linconiensis p̄mo posteriorū dicit. Nō solū vox doctoris exterius sonans: nec littera visa docet. sed hec duo monent et excitant. Verus aut̄ doctor est qui mentē vlt̄erius illuminat et veritatē ostendit. ¶ Notandū q̄ sicut sanitas quandoq̄ causatur a p̄ncipio intrinseco. s. a corde quandoq̄ a p̄ncipio īteriori et exteriori puta a medico et corde. sed nūq̄ causatur a p̄ncipio exteriori sine interiori sicut scientia quandoq̄ acq̄ritur a p̄ncipio interiori: puta ab intellectu agente: sicut patet in habētibus scientiam per inuentionē. quādoq̄ acq̄ritur a p̄ncipio īteriori et exteriori simul. sicut a doctore: et intellectu agēte. nūq̄ aut̄ acq̄rit̄ a p̄ncipio exteriori sine interiori.

¶ Prosa. iz. terty libri.

Um ego platonem inq̄. ¶ Ista est. iz. p̄sa et vltima huius terty i q̄ phia reducit i cognitionē Boetius alterius cuius ignorantia prius p̄fessus est. s. q̄bus gubernaculis mūd̄ regat̄. p̄mo facit B̄. sc̄do Boe. mouet quāda q̄nez phie. 2° ibi. (Ladis ne me.) p̄mo oñdit phia q̄ deus oīa gubernat sua bonitate. 2° ostendit modū quo oīa gubernat ibi. (S̄z qd̄ dicā.) Tertio ex his p̄cludit malū nihil eē ibi (S̄z visne.) p̄mo Boe. assentit dictis platonis in metro. et ostēdit philosophia ipsuz̄ posse deduci i cognitionē cuiusdam. cuius ignorantia confessus est. Secundo phia reducit ipsuz̄ i cognitionē illius. 2° ibi. (Mundus hunc.) p̄mo dicit. Tū p̄ tunc. ego Boeti inq̄ vehementer assentiō. i. consentio platonem. Nam me o phia horuz̄ sup. q̄ deus

fit finis oīum rerū et sūmū bonū. sc̄do commemoras. i. recordari facis. p̄mū q̄ amisi memoriā. idest qd̄ erat in memoria corporea p̄tagiōe. i. corporeis grauedie. et merore. de hinc. i. sc̄do p̄memoror bonum cū amisi memoriā. p̄stus mole. i. p̄dere meroris. Tūc phia oñdit q̄ nō tantū horū recordabit̄ propter dicta. s̄ cuiusdā alterius qd̄ ignorare

ex te audire desidero. ¶ Adū dū hūc inq̄ deo regi pauloante minime debitādū putabas. B̄. ¶ Ne nūc quidē arbitroz̄ inq̄: nec vnq̄ dubitandū putabo. Quibusq̄ i hoc rōnib̄ accedā: breuiter exponā. Adū dū hic ex tā diuersis p̄trarijsq̄ p̄tib̄ in vnā formā minime p̄uenisset. nisi vnus esset q̄ tā diuersa p̄iungeret: coniuncta vero natura ipsa diuersitas inuicēz discors dissociaret atq̄ diuelleret: nisi esset vnus q̄ qd̄ nexuit p̄ineret. Nō tā vero certo nature ordo p̄cederet: nec tā dispositos motus: locis tēporibus: efficiētia spacijs q̄litate b̄ explicaret nisi vn̄ eēt qui has mutationū varietates manens ip̄e dispōeret. hoc qcquid ē quo p̄dita manēt atq̄ agitāt v̄sitato

se dicebat dices. si illa priora concessa respicias. nō ab erit lōgius scilicet a memoria tua. qn̄ facile recorderis qd̄ duduz̄ confessus es te nescire. i. ignorare in primo libro. Et querit. Boe. Quid inq̄. dicit philosophia quibus gubernaculis mundus regatur. et dicit Boe. Memini inq̄ me fuisse p̄fessum inscientiam. i. ignorantiam meam. et iam p̄spicias: idest agnosca. tamē desidero platonem audire ex te qd̄ afferas:

.i. qd̄ d̄ B̄ dicas. ¶ Nōndū q̄ boe. dicit se sc̄do p̄memoraturū p̄dictoz̄. q̄ de^o sit finis rez̄. et q̄ sit sūmū bonū. p̄rio postq̄ mole corpis opp̄sus ē amisi memoriā eoz̄. et postea p̄ studiū recordat̄ ē. 2° q̄ merore et tristitia affect^o i ignorantiam eoz̄ lapsus est. sed postea per instructionem philosophie ad memoriā reduxit.

¶ Mundū hūc inq̄ deo regi. ¶ Dic phia vult ostendere itentū. et p̄mo admonet boetiū de quodā prius p̄cesso. et Boetius illud fatei et rōne p̄firmat. 2° phia oñdit q̄bus gubernaculis regat̄ mūd̄. ibi. (Tū illa inq̄.) p̄rio dicit. O boeti tu pauloate. s. i p̄mo libro putabas minime dubitādū hūc mūdū regi a deo. Dicit boe. minime arbitroz̄ dubitādū. nec vnq̄ putabo. et ego breuiter exponā q̄bus rōnibus accedā ad hoc p̄bādū. Et innit boe. rōnes suas dices. Dic mūdus minime cōuenisset in vnā formā ex tā diuersis et p̄trarijs partib̄. nisi eēt vnus q̄ tā diuersa cōiungeret sup. q̄ est deus. et ipsa diuersitas naturarū huius mūd̄ discors inuicē. dissociaret. atq̄ diuelleret cōiuncta. nisi eēt q̄ contineret. i. p̄seruaret. quod nexuit. i. cōiunxit. qd̄ sup. est deus. ordo vero nature tā certus nō p̄cederet. nec explicaret tā dispositos motus. i. ordīnatos motus locis tēporibus efficiētia spacijs q̄litate. nisi eēt vnus q̄ ip̄e manēs. s. immobilit̄er dispōeret has varietates mutationū. qcqd̄ aut̄ B̄ ē q̄ cōdita. i. creata manēt. et agitāt. i. mouēt illud v̄sitato cūctis vocabulo noīo deū. ¶ Nōndū q̄ Boe. innit tres rōnes q̄ mūd̄ regat̄ a deo. p̄ria sumit̄ ex diuersaz̄ rez̄ cōiūctiōe q̄ talis ē. Diuersa et p̄ria nō vniūf̄ inuicē p̄ se. cū igit̄ mūd̄ vnit̄ sit ex p̄tib̄ p̄rys vt ex elemētis oz̄ vt aliqd̄ sit vniēs eas et B̄ ē deus. ergo mūd̄ regit̄ a deo. Hāc rōne tāgit̄. ibi. (Mūdus hūc.) Sc̄da ratio sumitur ex contrarioz̄ simul coniuictoz̄ conseruatione. que talis est. Diuersa